

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A

2300 København S

hoeringssvar@uibm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 4. august 2015
SAGSNR.: 2015 - 2679
ID NR.: 358697

Høring - over lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp mv.

Ved e-mail af 3. juli 2015 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

Hoeringssvar@uibm.dk

Høringssvar vedrørende j.nr. 15/05849 – lovforslag nr. L2 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

5. august 2015

J.nr.

Ankestyrelsen har modtaget ovennævnte lovforslag i høring.

Ankestyrelsen
Teglholmsgade 3
2450 København SV

Vi bemærker til lovforslagets § 1, nr. 26 (aktivlovens § 22, stk. 7), at der efter "Stk." mangler angivelse af tallet "7".

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk
www.ast.dk

Til lovforslagets § 1, nr. 39, om ændringen af aktivlovens § 34 a, 1. pkt., bemærker vi, at der ikke synes at være overensstemmelse mellem ordlyden af den foreslåede tilføjelse til personkredsen i § 34 a, og den personkreds, som ifølge bemærkningerne til forslaget påtænkes omfattet. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 39, at "bestemmelsen tillige skal omfatte enlige forsørgere under 30 år, der modtager integrationsydelse og skal påbegynde uddannelse." Det følger den foreslåede tilføjelse til personkredsen i lovforslagets § 1, nr. 39, at ordlyden af § 34 a, 1. pkt., vil blive "en person under 30 år, der forud for påbegyndelsen af uddannelsen har modtaget integrationsydelse eller uddannelseshjælp som enlig forsørger, jf. § 23, stk. 2, nr. 1, eller stk. 5,...". Der henvises således ikke ved den foreslåede tilføjelse af integrationsydelsesmodtagere til § 34 a - som tilfældet er med enlige forsørgere, der har modtaget uddannelseshjælp, jf. § 23, stk. 2, nr. 1, eller stk. 5 - til de foreslåede bestemmelser i § 22, stk. 2, nr. 1, og stk. 3, som enlige forsørgere vil kunne modtage integrationsydelse efter.

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Vedrørende aktivlovens § 35, stk. 3, 3. pkt., bemærker vi, at der ikke ses at være foreslået en ændring af henvisningen heri fra den nugældende henvisning til §§ 23-25 til den foreslåede nye regel om integrationsydelse i

§ 22 (dvs. til §§ 22-25). Dette vil betyde, at der vil være tvivl om, hvilken gennemsnitssats der gælder for modtagere af integrationsydelse.

Vedrørende aktivlovens § 109, stk. 1, nr. 3, bemærker vi, at der ikke ses at være foreslået en ændring af henvisningen heri fra den nugældende § 26, stk. 2, til den foreslåede § 26, stk. 3. Ved lovforslagets § 1, nr. 32 indsættes i § 26, efter stk. 1 et nyt stykke 2, hvorefter det nugældende stk. 2 bliver stykke 3.

Til brug for Ankestyrelsens vurdering af eventuelle negative økonomiske og administrative konsekvenser som følge af lovforslaget har vi ved brev af 23. juli 2015 bedt Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om oplysninger om, hvor mange personer, ministeriet vurderer, bliver berørt af den nye ydelse, samt hvor mange der forventes at modtage de nye særlige tillæg. Vi har endvidere bedt om ministeriets vurdering af, hvor mange personer, der ifølge beregningerne forventes at ville kunne få hjælp i særlige tilfælde efter enten aktivloven eller integrationsloven.

Vi har ikke modtaget svar fra ministeriet. Vi kan derfor ikke vurdere lovforslagets eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser.

Vi forudser, at lovforslaget vil medføre et antal yderligere klagesager på området. Vi kan dog ikke på nuværende tidspunkt kvantificere antallet heraf.

Venlig hilsen

Lone Birgitte Christensen

Mailles til hoerings svar@uibm.dk

AOF Danmark
Teglværksgade 27, 1.
DK-2100 København Ø.

Telefon 41 88 77 70
Telefax 39 29 41 87

www.aof-danmark.dk
aof@aof-danmark.dk

29. juli 2015
JMJ/mqn

AOF Danmark har med tak modtaget udkast til:

forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

til høring og skal i den anledning udtale følgende:

Vi ser med stor bekymring for konsekvenserne af lovforslaget.

Integrationsydelsens størrelse modsvarer på ingen måde leveomkostningerne i Danmark, hvorfor den vil udløse stort fattigdomsproblem.

Ønsket om, at asylansøgere skal komme i arbejde deler vi, men kravet om, at enhver arbejdsindtægt modregnes med 1-1 i integrationsydelsen, fremmer ikke regeringens udsagn om, at det skal kunne betale sig at arbejde.

Når asylansøgerne ikke har tilstrækkelige midler til sit underhold, så må man jo skaffe sig disse midler på anden vis.

Vi frygter derfor en stigning i antallet af tiggere, mere sort arbejde og mere tyveri.

Foringelsen af asylansøgernes levevilkår vil ikke mindst gå ud over deres børn, og på det noget længere sigt føre til disintegrationen af børnene.

Vi skal derfor henstille, at integrationsydelsen øges.

Med venlig hilsen
AOF Danmark

John Meinert Jacobsen
Forretningsfører

Fra: Anne Schiött Rasmussen - ASR [mailto:ASR@atp.dk]

Sendt: 4. august 2015 10:52

Til: Høringsvar - UIBM

Cc: POTE; Dorthe Bech Hansen - DHA

Emne: VS: Høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp)

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Styrelsen har fremsendt ovennævnte lovforslag og anmodet om ATP's og Udbetaling Danmarks eventuelle bemærkninger til forslaget.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Udbetaling Danmark ingen bemærkninger har til lovforslaget.

Lovforslaget giver heller ikke ATP anledning til bemærkninger. ATP har noteret, at der ikke skal indbetales ATP-bidrag af integrationsydelsen.

Venlig hilsen

Anne Schiött Rasmussen

atp=

Juridisk Konsulent · koncernjura

Direkte nummer +45 48 20 40 65 · Mobil +45 48 20 40 65

E-mail ASR@atp.dk

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød

Telefon +45 70 11 12 13 · www.atp.dk · CVR-nr. 43405810

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Fra: Flemming Frandsen [mailto:FLF@star.dk]

Sendt: 3. juli 2015 15:23

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; ast@ast.dk; aof@aof-danmark.dk; bfk@bkchefer.dk; id@drc.dk; dfs@dfs.dk; regioner@regioner.dk; info@rodekors.dk; ds@socialraadgiverne.dk; Datatilsynet; dch@dch.dk; info@dignityinstitute.dk; formand@danmarksvejlederforening.dk; info@fof.dk; sekretariat@fld.nu; info@foreningen-nydansker.dk; fsd@rk.dk; info@frivilligraadet.dk; info@humanrights.dk; info@jobraadgiverne.dk; lof@lof.dk; dadl@dadl.dk; lc@skaf-net.dk; info@fora.dk; plo@dadl.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; info@rigsrevisionen.dk; formand@retspolitik.dk; post@udsatte.dk; rem@sm.dk; info@uddannelsesforbundet.dk; swest@unhcr.org; drc@drcenter.dk; hc@danskoplysning.dk; pone@kbh-sprogcenter.dk; ng@ffd.dk; POTE; fredensborg@fredensborg.dk; kommunen@fredericia.dk; Gentofte kommune; kommunen@gladsaxe.dk; odense-odense.dk; Odsherred kommune; Vejle kommune; post@vesthimmerland.dk; viborg@viborg.dk; kl@kl.dk;

Antiracismegruppen, EL

Mindegade 10, 8000 Aarhus

<http://aarhus.enhedslisten.dk/>

HØRINGSSVAR PÅ L2, L3 og L7

Århus den 4. august 2015

Til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Skatteministeriet

Udlændinge- integrations- og boligudvalget, Beskæftigelsesudvalget og Skatteudvalget.

Antiracismegruppen i Aarhus er ikke på høringslisten, men vil hermed bidrage med høringssvar. De nævnte lovforslag er vigtige at kommentere og har afgørende betydning for, hvordan vi lovgiver på områder om flygtningepolitik. Konsekvenserne af de nye lovforslag har betydning for et stort antal borgere. Derfor vil vi fremlægge følgende med afsæt i lovforslag og reaktioner (understregninger i citater er vores markeringer).

SU OG INTEGRATIONSYDELSE: FORSKELLE - LIGHEDER

Integrationsydelsen er identisk med SU- satser. Oversigt med sammenstilling af studerendes og flygtnings rettigheder/ muligheder:

SU til studerende :	Integrationsydelse til flygtninge:
Billige studielån	ikke muligt
Optjene 11.000 kr. / mdr uden nedskæring i SU	ikke tilladt - kan desuden ikke søge arbejde på lige fod med andre, før de har lært dansk
Kan flytte ind i billige ungdomsboliger el. kollegier kun for studerende	ikke muligt
Støttende netværk , socialt og økonomisk	ikke tilfældet, kommer oftest uden støttende netværk
Har selv valgt studielivet med udsigt til arbejde med god løn	Ikke selvvalgt situation, men påført udefra af ydre forhold som krig og terror
Ofte unge og barnløse	Enlige og mange familier med børn
Børnetilskud og børnecheck	Ikke muligt fra start pga indførelse af optjeningsprincip for børnetilskud for flygtninge, gradvist indfaset i løbet af 2 år

Ny lov: Sprogbonus på 1500 kr. hvis bestået Dansk 2. Lovforslaget bliver ikke aktuelt for et stigende antal syriske flygtninge, der ofte visiteres til Dansk 1 pga. manglende kendskab til det latinske alfabet.

"Livssituationen for de to grupper er også helt forskellig. Studerende går »af egen drift« i gang med en uddannelse og har dermed en forventning om, at de inden for en vis årrække har afsluttet den uddannelse og derefter vil få et almindeligt eller endda højt indtægtsniveau,« siger **Morten Ejrnæs, lektor Aalborg universitet, Institut for sociologi og Socialt arbejde.**

(Information 3.7.15): **Støjberg:** "Det er klart, det er to forskellige livssituationer, men det ændrer jo ikke på, at man godt – ud fra en rimelighedsbetragtning – kan sige, at det er et passende niveau". "Beløb, som vi tilbyder vores egne

unge studerende, mener jeg bestemt også, at man kan være bekendt at tilbyde en nyankommen flygtning til Danmark”.

(*Sameksistens 14.7.14*) .”Det er meget få studerende, som kan få økonomien til at hænge sammen på SU,” skriver **formanden for Danske Studerendes Fællesråd, Yasmin Davali**. Nordea foretog 2012 en undersøgelse, som viste, at det kun var 9 procent af de studerende, der levede alene af SU. En gennemsnitlig studerende i 2014 havde udgifter for 7.875 kroner om måneden. Det er knap 2.000 kroner mere end den foreslåede integrationsydelse på SU-niveau. ”Det er penge, som går til husleje, mad, transport, personlig hygiejne osv. Selv hvis man fjerner de 510 kroner fra budgettet, som går til kategorien ’diverse’ og dækker over fornøjelser, overstiger udgifterne, hvad der kan dækkes af SU’en

”Hvis flygtningene leder efter et billigt sted at bo, bliver det svært at finde den i landets boligforeninger. Selv om der findes omkring 500.000 almene boliger i landet, er der kun godt 1.000 af dem, hvor huslejen er under 3.000 kr., siger **formanden for Boligselskabernes Landsforening, Palle Adamsen. Ole Stounbjerg, leder af Jobcenteret i Odder Kommune**, pointerer, at det er meget svært at finde boliger til flygtninge, fordi de ikke kan betale huslejen og stadig have et fornuftigt rådighedsbeløb. Den situation bliver kun værre med Venstres integrationsydelse” (JP 9.7.2015).

- L2 medfører en forskelsbehandling og diskriminering af flygtninge. SU satsen for flygtninge har helt anderledes konsekvenser end SU for studerende. Lovforslaget simulerer ligestilling, men konstateres hermed ulighedsskabende.

STARHJÆLP – INTEGRATIONSYDELSE: KONSEKVENSER

Integrationsydelsen er kopi af starthjælpen 2002.

Den offentlige.dk, 26.6.2015:

”Regeringen ønsker en vellykket integration...Det er uacceptabelt, at der i Danmark findes mennesker, der reelt er isolerede fra det omgivende samfund...” Det er regeringens mål at reducere de samlede udgifter på udlændingeområdet med mindst 1 mia. kr. årligt....

Information 24.6.2015: Blå bloks nye starthjælp vil skabe mere fattigdom. Hjælpeorganisationer og forsker advarer om, at en ny starthjælpordning vil øge fattigdommen og skade integrationen...

Politiken 7.7.2015: Morten Sodemann, professor i indvandrermedicin, Syddansk universitet: ”Udgifterne placeres så fjernt fra Christiansborg, som det kan lade sig gøre: I de små udkantkommuner, hvor flygtninge bosættes, og hos flygtningefamiliernes børn. Flygtningefamilier får nu så svære kår, at de ikke reelt ikke har en chance, og vupti: En selvopfyldende profeti, hvor flygtninge ikke magter at lære sprog, få en uddannelse eller sørge for deres børn. Det ligner til forveksling ”Granny Dumping”: Kunsten at efterlade et dyrt uløseligt problem i nattens mulm og mørke på dørtærsklen hos anden myndighed . . .

Regeringens lovforslag strammer flygtninges vilkår til langt under fattigdomsgrænsen. Forældrene, det går ud over, mærker det først. Den lille gnist, der skal til for at starte et succesfuldt integrationsforløb, er nu væk hos de voksne flygtninge, og det er kommunernes opgave at se, om de kan genfinde den. Børnene ser deres handlingslammede og ydmygede forældre blive til spøgelse, og børnene mister tilliden til, at Danmark reelt vil passe på dem. Vi slås dagligt i kommunerne og i sundhedsvæsenet med konsekvenserne af starthjælpen, sidst den blev indført. Da tabte vi en generation af flygtningebørn på gulvet, børn af de mest sårbare forældre. Rapporter og forskning har vist de skadelige effekter af starthjælp. Flygtninge svarer selv, at de ikke ser på sociale ydelser, når de søger efter fredeligere lande at bosætte sig i. De fleste flygtninge har intet valg og havner i Toronto eller Tønder uden at ane hvorfor, eller hvor de er. En flygtning sagde på et tidspunkt: Er det virkelig mig, der skal redde Danmarks økonomi?”

Politiken 2.7.2015: Formand for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau: ”Konsekvensen af at indføre så lav en sats vil være, at flygtninge, der kommer til Danmark, vil blive isoleret frem for integreret”

- Konsekvenserne af de lave ydelser medfører modsat effekt, end det af regeringen ønskede. Det medfører isolation og eksklusion fra det øvrige samfund med ”dumping” af terror- og krigsramte mennesker.

RAPPORTER: STARTHJÆLP OG FATTIGDOM

DR.dk 2.7.2015 I. Støjberg : "Det skal ikke være usselt at være i Danmark , og det, synes jeg, bestemt heller ikke det er, når man får det samme, som det, de studerende får. Selvfølgelig er det ikke meningen, at nogen skal være fattige".

1. Ekspertudvalget om fattigdom, 2013.

2. Rapport, Rockwool Fonden, 2009: Starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse.

3. Flygtninge på langvarig starthjælp, CASA, Metropol, 2011.

Hovedpunkter:

- Børn i lavindkomstgruppen primært mærker afsavn af den marginaliserende karakter. Børnene risikerer således at blive marginaliseret i forholdet til deres kammerater, idet deres familier ikke har råd til fx ferier, fødselsdage eller lignende - børnefattigdom kan have langvarige konsekvenser.
- Ekspertudvalget definerer fattigdom som en situation, hvor en person eller familie ufrivilligt har væsentligt dårligere livsvilkår sammenlignet med den øvrige befolkning.
- Daglig overlevelseskamp og den manglende mulighed for at træffe beslutninger i eget liv og børnenes liv tapper energien og fylder samtidig starthjælpsmodtagerne med mindreværd, bekymringer og manglende selvværd og selvtillid. De får en følelse af ikke at høre til og være velkomne når der skal findes kræfter til at integrere sig i ny kultur, anderledes livsformer, sprog og tankebaner
- Starthjælpsmodtagernes begrænsede økonomi gør det vanskeligt at boligplacere dem i ressourcerige boligområder. Den lave forsørgerydelse forstærker den såkaldte ghettoisering, som regeringen ønsker at bekæmpe. Desuden afskærer starthjælpen sagsbehandlernes fra at bruge foreninger, sportsklubber m.m. i integrationsarbejdet. Starthjælpsmodtagernes begrænsede økonomi betyder, at sagsbehandlernes ressourcer til integrationsarbejde, kulturformidling, job- og uddannelses- planlægning reelt er begrænsede, fordi tiden bruges til familiernes altoverskyggende problem: Hvordan de skal klare dagligdagen med få penge, ansøgninger om supplerende ydelser i offentligt og privat regi, forsøg på at skaffe billigere boliger osv.
- "Konklusionen er, at starthjælpsflygtningenes levevilkår præges af fattigdom. Når skat og husleje er betalt, står modtagere af starthjælp, uanset deres familiemæssige situation, således tilbage med et beløb, som gør det helt umuligt at betale udgifterne i et dansk standardbudget, også selvom budgettet som i arbejdspapiret tager udgangspunkt i priser i discountbutikker".(Rockwool Fondens Forskningsenhed, Arbejdspapir no. 25, 2012)

● Ud fra ovenstående uddrag af rapport om fattigdom falder et stort antal flygtninge under fattigdomsgrænsen med integrationsnydelsen og blive ofre for marginalisering. Det rammer ikke mindst børnene med afgørende afsavn og resulterer i manglende integration. Den integration, regeringen betoner er afgørende i grundlaget for lovforslagene. Flygtninges livsvilkår bliver med integrationsnydelsen så ringe, at de får svært ved at forsørge sig selv.

INTEGRATION ELLER EKSKLUSION

(Politiken 1.7.2015). »Den her aftale kan have den modsatte effekt på integrationen. Flygtninge bliver isolerede, og det gør deres børn også. De kan ikke deltage i det danske samfundsliv og har for eksempel ikke råd til at lade deres børn gå til spejder«, siger **Anders Ladekarl**, **generalsekretær for Røde Kors**. "Ydelsen skaber fattigdom og diskrimination - ikke integration" siger **politisk rådgiver i Amnesty Danmark, Stinne Bech**.

" DANMARK ER ET KRISTENT LAND" - MENNESKESYN

Regeringen pointerer danske værdier og "Danmark er et kristent land", som regeringsgrundlaget lyder på (DR.dk. 30.6.2015) Landets fundament er kristendommen med overordnede pointer: Næstekærlighed - buddet om at elske sin næste som sig selv. Den mest berømte bibelberetning er "Den Barmhjertige samaritan".

JP 14.10.2014: **Biskop i Haderslev Stift, Helle Christiansen:**

"En mand var på vej fra Jerusalem til Jeriko, men faldt undervejs i hænderne på røvere. Efter et ordentligt lag tæsk lå manden i vejkanterne, halvdød. En præst gik forbi, men stoppede ikke. Det samme gjorde en anden mand. Men den tredje mand gjorde holdt og hjalp den forslåede, og han blev senere kendt vidt og bredt som den barmhjertige samaritaner. Den mand, som var så uheldig at støde på røvere, kunne nemlig lige så godt være en kurder på flugt fra Islamisk Stat. Eller en syrer fra Assad. Og lige nu er Danmark ved at gå forbi ham uden at yde den hjælp, som vores næstekærlighed forpligter os til".

Tidligere biskop i Aarhus Stift Kjeld Holm : "Som menneske holder man noget af næstens liv i sin hånd, og det giver en forpligtelse til at hjælpe. Der er ingen, der skal bilde mig ind, at nogle tusinde syriske flygtninge ikke kan være her. Det er ude af proportioner". **Biskop i Roskilde, Peter Fischer-Møller**: "Jeg kunne godt ønske mig, at vi var mere opmærksomme på, at disse mennesker er i dyb nød".

Statistik: 43% af landets flygtninge og indvandrere har kristen baggrund, og der er oprettet et stort antal "migrantkirker" landet over med kristne flygtninge som medlemmer. Se Tværkulturelt Center i Danmark:

<http://www.tvaerkulturelt-center.dk/>

● Som følge af de fremsatte lovforslag opfordres hermed til at nærlæse regeringsgrundlaget. Hvis Danmark fortsat skal være kendt i verden som et kristent demokratisk land, må regeringen vedkende sig de kristne værdier og hjælpe nødstedte på human vis, både økonomisk og menneskeligt. Således, at reglen om næstekærlighed føres ud i praksis og forhindrer nye inhumane nederlag for i forvejen udsatte mennesker.

SYRIEN OG DANMARK

Livet i Syrien og Danmark er to modsatte verdener med demokrati og diktatur, krig og fred.

Bilag 1: Billeder fra syrisk og dansk hverdag, før og efter flugten fra Syrien.

Bilag 2: Tiltag fra den danske befolkning

Se udviklingsredaktør, Nordisk Film TV, tidl. journalist og vært, DR, Abdel Azid Mahmoud, link:
<http://politiken.dk/debat/ECE2756034/jeg-har-ikke-lyst-til-at-skrive-det-her/>

Den danske-syriske læge og forfatter Haifaa Awad har været i Syrien for at arbejde på et hospital.

17.6.2015. Dagbog fra Syrien, dag 1:

https://www.youtube.com/watch?v=vuEyYr1US_k

17.6.2015. Dagbog fra Syrien, dag 2:

<https://www.youtube.com/watch?v=lnZvGZV-ksI>

DANSKE TILTAG

1. TV2 Politik 31.7.15. **Annoncekampagne, Velkommen til flygtninge**, artikel og video:
<http://politik.tv2.dk/2015-07-31-1000-danskere-i-annonce-til-flygtninge-velkommen-til-danmark>
2. *Opinionen* 23.3.2015. **"Venligboerne er en gruppe af frivillige, der ønsker at byde flygtninge velkommen.** Projektet har kæmpe succes og formår at forene mennesker på tværs af religion, alder og uddannelse. Der er tale om integration på allerhøjeste plan. "Venligboerne" opstod i Hjørring i 2014 og siden spredt sig med 47 lokalgrupper over hele landet med over 8000 medlemmer...samt i udlandet:
<https://www.facebook.com/groups/1496153803995409/?fref=ts>
3. TV2 og 7.7.2015 **Venligboerne hjælper flygtninge i Randers**

<http://www.tv2oj.dk/artikel/264108:Randers--Venligboerne-hjaelper-flygtninge>

4. #EngangVarJegFlygtning

<https://www.facebook.com/EngangVarJegFlygtning?fref=ts>

Billederne fra kampagnen #EngangVarJegFlygtning, som gennem Facebook, Twitter og Instagram, engagerede borgere, politikere og medier under valgkampen 2015 i Danmark og Norge, laves nu til en udstilling i Nørrebrohallen i august.

Desuden kan nævnes udpræget aktivitet og interesse fra ansatte og frivillige i

1. Dansk Flygtningehjælps lektiecafeer og danske kontaktfamilier over hele landet (i Holstebro over 40 danske kontaktfamilier)
2. Ca. 36 dansk - udenlandske venskabsforeninger, somalisk, iransk o.a. venskabsforeninger over hele landet.
3. Røde Kors over udbredte frivillignet og besøgsvenner.

LOKALT ØJENVIDNE, HOLSTEBRO

Et medlem af Antiracismegruppen har fra 2015 personlige erfaringer fra 7 nyankomne syriske familier med 1-4 børn i Holstebro, der modtager kontanthjælp. Fra start af opholdstilladelsen gjorde familierne i udbredt grad brug af byens genbrugsbutikker, brugte cykler, brugte Ipad osv. Mændene og flere af kvinderne er veluddannede som agronom, lærer, socialrådgiver, socialpædagog, lastbilchauffør mm. -- De kommer hurtigt i praktik sideløbende med sprogskolen og giver indtryk af stor interesse for at lære dansk, og børnene trives i modtagerklasser og lærer hurtigt sproget! Disse krigsramte flygtninge påskønner at leve i fred i et demokratisk frem for diktatorisk land. De er meget interesserede i at bidrage hurtigst muligt på arbejdsmarkedet, og må bruge den nødvendige tid på at lære sproget. De kan netop få budgettet til at løbe rundt på kontanthjælp.

I tilfælde af integrationsnydelsen vil de få indgribende problemer. Derved vil familier med fx 4 børn skulle overleve for 16.600 kr. før skat (mindre end enlig dansk førtidspensionist). Det er ikke muligt og vil betyde, at de må flytte til en lille lejlighed med halv husleje, hvilket ikke findes i Holstebro! - Således bliver de boligløse og sættes på gaden Der bliver endog ikke råd til brugte cykler, brugte pc TV, fritidsaktiviteter mm. **Herved hæmmes integrationen i praksis.** -- Syriske Ghassan Rhami blev landskendt på TV2, marts 2015. – Her links til programmet med to videoer øverst på siden og nederst "Go moren Danmark":

<http://nyhederne.tv2.dk/samfund/2015-03-27-flygtningen-der-sang-joeey-moe-nu-skal-han-endelig-se-sin-familie>

Genforening med familie:

<http://nyhederne.tv2.dk/2015-04-09-flygtningen-der-sang-joeey-moe-roerende-genforening-med-familien>

DANSKE OG KULTRELLE VÆRDIER – MANGFOLDIGHED – RESSOURCER

Danmark og danske værdier har været under naturlig international indflydelse gennem mange år (jvf Benny Andersen digt om mangfoldighed). Flygtninge kommer direkte og har måttet flygte fra faste jobs som advokater, ingeniører, taxachauffører, lærere osv. De medbringer mange ressourcer til et nyt liv i Danmark i lignende brancher:

DR.dk 5.6.2015. Syriske flygtninge er de mest populære:

http://www.dr.dk/Nyheder/Ligetil/Dagens_fokus/Indland/2015/06/Flygtninge_fra_Syrien_er_de_mest_populaere.htm

Kommuner savner flygtninge til ledige job:

http://www.dr.dk/Nyheder/Ligetil/Dagens_fokus/Indland/2015/06/Kommuner_savner_flygtninge_til_ledige_job.htm

DRONNINGENS NYTÅRSTALE 2014, UDDRAG

"I det forløbne år har vi oplevet, at uro og usikkerhed har grebet om sig flere steder i verden på en måde, som godt kan bekymre os. Det har også ramt lande, som slet ikke ligger så fjernt fra os. Vi ser mønstre tegne sig, som minder foruroligende om tider, som vi nødtigt vil genopleve. Det er ikke underligt, hvis vi bliver bekymrede; men vi skal ikke lade os kyse. Vi skal holde fast ved de værdier, som er grundlæggende for os - både for vort velfærd og vor sikkerhed.

En af følgerne af den nuværende situation er den voldsomme flygtningestrøm, som vi er vidner til, og som vi også herhjemme mærker på nærmeste hold.

I den seneste tid er tusindvis af flygtninge kommet til Danmark, især mange fra den forfærdende og langvarige borgerkrig i Syrien. Overalt i landet gøres der en stor indsats for at hjælpe flygtningene. Opgaven kan synes uoverskuelig – at tage imod så mange mennesker fra fremmede himmelstrøg og anderledes kulturer.

Kommunerne har fået nok at se til, de store som de små. De bliver godt hjulpet af de frivillige organisationer og de mange enkeltpersoner, som bruger deres kræfter på praktisk hjælp og på at indføre flygtningene i det danske samfund. For vi skal ikke bare tage hånd om dem, vi skal også hjælpe dem med at finde sig til rette i samfundet, sådan at de kan få fodfæste og klare sig selv.

Hjælpen alene gør det ikke. Vi skal også ansøre de nyankomne til at opbygge en ny tilværelse, hvor de kan tage ansvar for sig selv og gøre deres bedste for at falde til i det fremmede land, enten den tid bliver lang eller kort.

Jeg vil gerne rette en tak til alle, der har engageret sig i hjælpearbejdet. Jeg ønsker dem et godt nytår, ligesom jeg ønsker et godt nytår og en god begyndelse for dem, der er kommet hertil.

KONVENTIONER Menneskerettigheder i Danmark

Af journalist Malene Fenger-Grøndahl, iBureauet/Dagbladet Information. 2008.

Hvilke problemer har Danmark med menneskerettighederne?

"I Danmark har vi måske haft en tendens til at opfatte os selv som hørende til eliten, når det gælder overholdelse af menneskerettighedskonventioner. Visse forhold i vores lovgivning er imidlertid i konflikt med de internationale konventioner, og Danmark må også rette ind på visse punkter." Sådan står der i indledningen til et temanummer af tidsskriftet 'Den Ny Verden' (se kilder), som omhandler menneskerettigheder. I en artikel i tidsskriftet beskriver jurist Birgitte Kofod Olsen, der er leder af den nationale afdeling ved Institut for Menneskerettigheder, hvordan den danske stat på en række punkter har vist modvilje mod at omsætte menneskerettighedskonventionerne til love og bestemmelser, som i praksis sikrer menneskerettighederne.

Kritiske rapporter om menneskerettighedsforhold i Danmark kan findes via hjemmesiderne for organisationer som Amnesty International Danmark og Human Rights Watch samt Det Europæiske Agentur for Fundamentale Rettigheder (tidligere den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance (ECRI)), Europarådets menneskerettighedskommissær og en række FN-komiteer.

FN's Verdenserklæring om Menneskerettighederne:

Artikel 1

Alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder. De er udstyret med fornuft og samvittighed, og de bør handle mod hverandre i en broderskabets ånd.

Artikel 2

Enhver har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring, uden forskelsbehandling af nogen art, f. eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling.

Artikel 26

Alle mennesker er lige for loven og er berettigede til lovens ligelige beskyttelse uden nogen forskelsbehandling. I denne henseende skal loven forbyde enhver forskelsbehandling og sikre alle ligelig og effektiv beskyttelse imod forskelsbehandling af nogen grund, herunder race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst...

"HARMONISERING" AF FOLKEPENSION

"L 3 ophæver flygtninges lovbestemte ret til at få indregnet opholdstid i hjemlandet, når bopælstid i forhold til pension udregnes. Udregningen anvendes til at fastsætte den brøk af den fulde pension hvormed pensionen udbetales. Hidtil har alle med flygtningestatus (modsat familiesammenførte, indvandrere, udlandsdanskere) fået udbetalt fuld folkepension ved pensionsalderen.

At indregne bopælstid også uden for DK blev indført for at ligestille flygtninge med øvrige borgere, da flygtninge iflg. loven ikke selv vælger at bosætte sig i et andet land end hjemlandet. Omstændighederne tvinger dem til det. At ophæve denne ligestilling er at stille flygtninge ulige med den øvrige befolkning.

L3 medfører at borgere med ophold som flygtninge, ankommet til DK efter det fyldte 15. år vil få mindre end en folkepension at leve for også efter folkepensionsalderen.

De er henvist til at leve resten af livet som fattige pensionister på nedreguleret pension. Reelt har kun unge flygtninge mulighed for via opholdstid i DK at optjene fuld folkepension

Tilmed er folkepensionister med flygtningebaggrund i forvejen ulige stillet i forhold til borgere med dansk baggrund, da de er flygtet fra lande hvor det vil være usandsynligt at de medbringer en pension fra, deres familie og netværk vil være døde eller opholde sig i andre lande og deres familie i DK, som også er flygtninge, være grundet de lave integrationsydelse og manglen på arbejde ude af stand til at træde til med økonomisk tilskud til den lave pension. Heller ikke for folkepensionister er det nogen nem sag - uden netværk - eller rettere umuligt at skaffe en af brøkpensionen betalelig bolig. De må henvises til at bo hos familie (som ikke er der, eller som er fattige) eller på gaden.

• Brøkpension er uværdig og forarmende. Afskaf brøkpension og indfør fuld pension for alle med opholdstilladelse.

SKATTELETTelser

Politiken 7.7.2015: Morten Sodemann, professor i indvandrermedicin, Syddansk universitet: "Der mangler penge til at finansiere de lovede skattelettelser, så flygtninge kan passende bidrage ved, at man inddrager lægehjælp i asylcentre, reducerer ydelse til starthjælp (SU-niveau), fjerner retten til ferie og skærer af retten til folkepension...konsekvenserne af lovforslagene er katastrofale og uoprettelige...

I. Støjberg udtaler, at ydelsen gælder nyankomne flygtninge for at bremse tilstrømningen. Hvordan kan argumenteres, at ydelsen desuden skal gælde alle flygtninge, der har boet i landet i under 7 år? Disse mange nydanskere er fuld gang med integration og har etableret sig gennem flere år med hus og hjem. Hvad er argumentet for, at 1000' vis af landets nye borgere skal rammes af halverede ydelser. Er argumentet, at flygtninge skal bidrage til danske skattelettelser i bund- og marginalskat? (iflg. JP 2.7.2015). (I så fald foreligger et uetisk og uværdigt grundlag for menneskesyn).

BOLIGSITUATION

DR Politik 8.7.2015: Hvordan skal flygtninge fra eksempelvis Syrien eller Eritrea få råd til at betale deres husleje, når den økonomiske støtte, de får fra den danske stat, til december bliver halveret? Det er spørgsmålet, flere af landets borgmestre lige nu stiller sig selv...

Med 6.000 kroner om måneden er der ikke meget til husleje, siger **Koldings borgmester, Jørn Pedersen (V).Odder Kommunes viceborgmester, den konservative Niels Rosenkilde**, ærgrer sig over, at hans eget parti har været med til at skære i ydelsen til flygtningene: "Det er træls, at man som flygtning skal bekymre sig om huslejen, frem for at bekymre sig om at lære dansk og komme ud på arbejdsmarkedet" .

I den jyske kommune koster en boligforeningslejlighed, som kan huse en flygtningefamilie, i dag godt 8.000 kroner om måneden. Det er dog uden forbrug, understreger **Lone Kjærgaard Andersen, socialrådgiver i kommunen.**

”Det kan lige hænge sammen for en flygtningefamilie med de ydelser, de får i dag. Men det kan blive rigtig svært, når ydelsen bliver halveret”. - **Roskildes borgmester, socialdemokraten Joy Mogensen:** ”Jeg er bange for, at det her vil

spænde ben for den integration, vi alle ønsker, hvor flygtninge kommer ud og blive en naturlig del af vores samfund”

KD 8.7.2015: Borgmester Jacob Bundsgaard (S), formand for Kommunernes Landsforenings arbejdsmarkeds- og erhvervsudvalg: ”Indkomsten for denne gruppe bliver næsten halveret, og det vil for mange flygtninge betyde, at det bliver svært at finde en bolig, de har mulighed for at betale.

”Der er ingen tvivl om, at det med en meget kraftig reduktion i ydelsen vil blive endnu vanskeligere for kommunen at finde passende boliger til flygtninge. Siden 2007 er antallet af boliger til en husleje under 3000 kr faldet med 55 % i

DK. Ole Pass, social direktør i Rødovre kommune: Mange flygtninge kommer til at stå boligløse uden mulighed for tilskud...

Borgmester Københ., formand for Sundshed- og Omsorgsudvalget Ninna Thomsen: ”Der er ingen tvivl om, at den nye integrationsydelse vil få store konsekvenser. I København er boligpriserne ekstremt høje og det er svært for mange i København at få økonomien til at hænge sammen. Det vil det i den grad være for de flygtninge, der modtager integrationsydelse”

ADMINISTRATION I KOMMUNER

De nye lovforslag vil resultere i yderligere administration og belastning hos socialrådgivere og sagsbehandlere i landets kommuner i landets kommuner:

”Starthjælpsmodtagernes begrænsede økonomi betyder, at sagsbehandlerne ressourcer til integrationsarbejde, kulturformidling, job- og uddannelses- planlægning reelt er begrænsede, fordi tiden bruges til familiernes altoverskyggende problem: Hvordan de skal klare dagligdagen med få penge, ansøgninger om supplerende ydelser i offentligt og privat regi, forsøg på at skaffe billigere boliger osv.”
(Rapport, Rockwool Fonden, 2009)

FORTID OG NUTID: ERFARING

På baggrund af mange forskere, eksperter, borgmestre, andre fagfolk og de her nævnte landsdækkende rapporter om starthjælp og fattigdom, frarådes at genindføre den indgribende integrationsydelse. Politiske lovforslag omhandler at undgå tidligere politiske fatale fejlhandlinger. Nutidens handlinger sker ud fra fortidens erfaringer.

KONKLUSION:

Antiracismegruppen mener, alle tre lovforslag bør trækkes tilbage! Vi betragter lovforslagene som diskriminerende og i strid med Flygtningekonventionen og menneskerettighederne. De fremsatte ydelser vil skabe fattigdom for både voksne og børn og modvirke integrationen. Integrationsydelsen bliver dermed til ”eksklusionsydelse”, inklusion erstattes af eksklusion.

Lovforslagene L2, L3 og L7 skal trækkes tilbage og erstattes af humane lovforslag med fokus på ligebehandling af alle borgere. Således, at den nuværende humane og velfungerende kontanthjælpsordning bibeholdes. Vi vil opfordre regeringen til at udarbejde nye lovforslag, der undgår forskelsbehandling og diskriminering og dermed overholder menneskerettighederne.

FÆLLES SKABEN PRISEN 2015

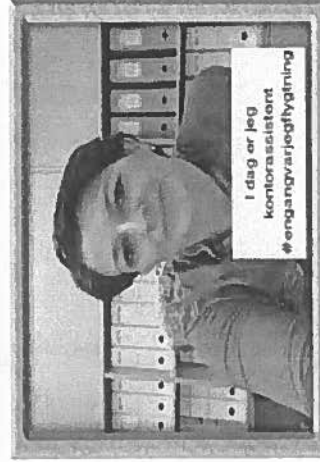
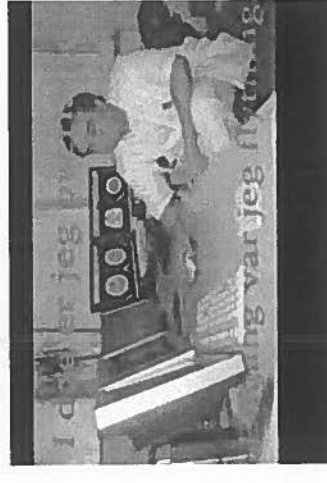
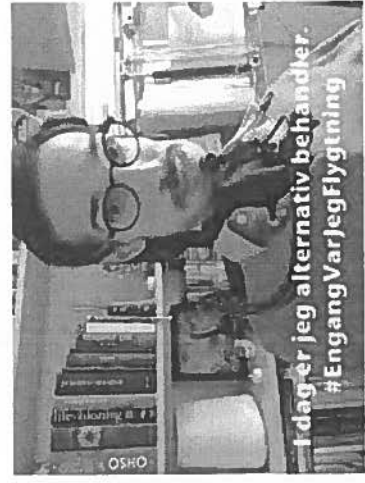
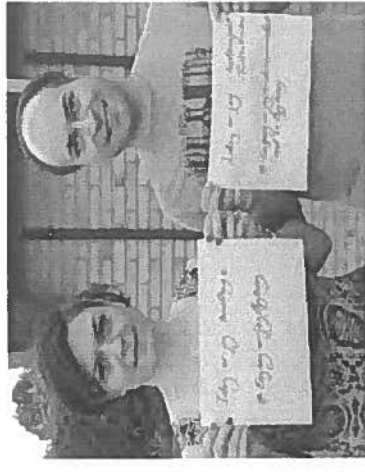
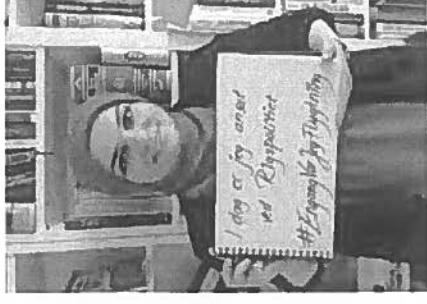
Vær med til noget
stort og venligt

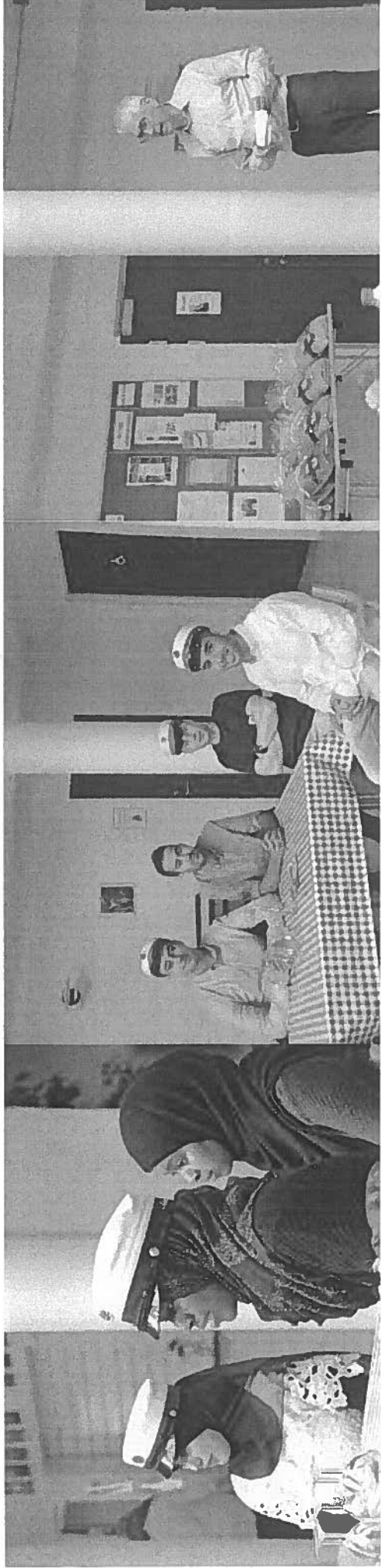
Grand Opening
25.7.kl. 10

Cafe Venligbo
Åbent dagligt 10-16

Venligbo er en åbner café i Enghaveparker

#EngangVarJeg Flygtning

Dimissionsfest for dimitter 2015 i Trivselshuset, Holstebro.
Tale v. borgmester H.C.Østerby

Tværkulturelle sportsaktiviter i Holstebro, 2015

MUKS DRAG I DANMARK
SØNDAG DEN 10. MAJ 2015

Denne SYRERE HYLDER MØDRE I DANMARK
 Hver år 20. Marts 2015 kl. 12.00
 Hver overalt i Danmark

Programmet har arrangeret med:
 - Musik og sang
 - Foredrag om flygtninges situation i Danmark
 - Foredrag om flygtninges situation i Danmark
 - Foredrag om flygtninges situation i Danmark
 - Foredrag om flygtninges situation i Danmark

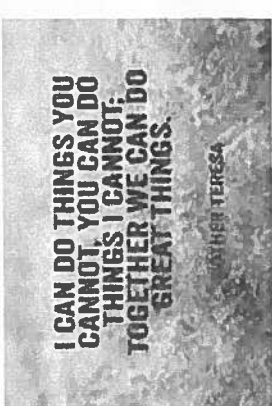
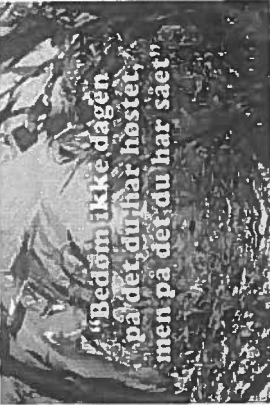

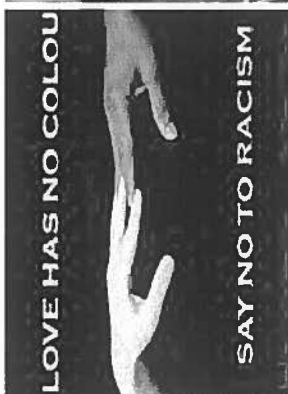
Syrere hylder mors dag i Danmark

Syrisk muslimsk familie deltager i kirkens legestue, Holstebro

Iransk Migrantkirke Church of love, Odense (en af migrantkirker i landet)

"Venligboerne": En Facebookgruppe med 47 lokalgrupper og over 8000 medlemmer i Danmark. De arrangerer gensidige ællesskaber mellem flygtninge og danskere og med praktisk hjælp til mange ting.

Læketil hjælp
 lærere og 2 foreldre tilbyder hjælp til
 læselæring og hygge på dansk.
 Læs åbent : Hver tirsdag
 fredag kl. 14.30 - 16.30.
 Torvej 4, 1.sal. (bagved skole)
 Ved
 om, eller kontakt Emma på tlf. 98929090

POLITIKEN

**1.000 danskere svarer
 Støtberg igen:
 Der mangler
 menneskelighed**

**Læs også: Virksomheder vil
 have regeringen til at droppe
 aly-annoncer**

**Velkommen
 til flygtninge**

http://saxo.integration.dk/

EXYINTEGRATION

That's my

http://saxo.integration.dk/

VENLIGBOERNE

Samvirke

**SPARETAF
 SPARETAF
 SPARETAF
 SPARETAF
 SPARETAF**

**REGLERNE
 ER GODE
 TIL ANDRE**

SPROGCAFÉ

**Vi starter igen
 tirsdag d. 11. august
 kl. 15.00**

- og glæder os til at se dig!

**Hej!
 Kom og
 hyggenskab
 på dansk
 på dansk**

DRYKKE er gratis for alle, der kommer til sprogcafé. Vi har også kaffe og te. (Kaffe og te er gratis for alle, der kommer til sprogcafé.)

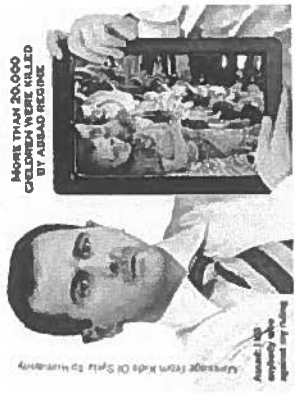
DRYKKE er gratis for alle, der kommer til sprogcafé. Vi har også kaffe og te. (Kaffe og te er gratis for alle, der kommer til sprogcafé.)

DRYKKE er gratis for alle, der kommer til sprogcafé. Vi har også kaffe og te. (Kaffe og te er gratis for alle, der kommer til sprogcafé.)

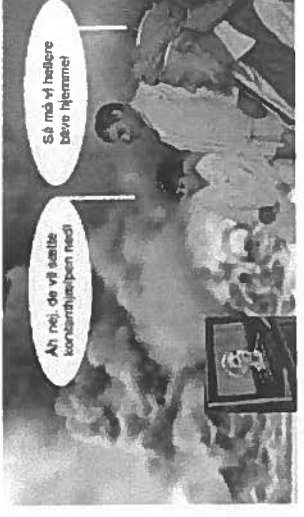
**Velkommen
 til flygtninge**

Nej til racisme

DRYKKE er gratis for alle, der kommer til sprogcafé. Vi har også kaffe og te. (Kaffe og te er gratis for alle, der kommer til sprogcafé.)

MORE THAN 20,000 CHILDREN WERE KILLED BY ASSAD REGIME

Syrien 2015

Information

Upp kan ikke længere leve med Danmark

Upp kan ikke længere leve med Danmark. Upp kan ikke længere leve med Danmark. Upp kan ikke længere leve med Danmark.

Fra: Anne Ehlers <AEH@KM.DK>
Sendt: 4. august 2015 19:56
Til: Høringssvar - UIBM
Emne: vedr. lovforslag om integrationsydelse på SU-niveau (L2)

Som borger i Danmark kan jeg på ingen måde gå ind for en forarmelse af vilkår for flygtninge ved at nedsætte integrationsydelsen til SU-niveau. Som flygtning har man ALTID været igennem voldsomme oplevelser, mange oplevelser vil have traumatiske dimensioner. Vi er et samfund, der skal have råd til at støtte mennesker, der har flygtet. Det er et spørgsmål om prioritering, ikke om at have råd.

Der er ingen anden hensigt med den nuværende regerings flygtningepolitik end at afstå fra det mellemmenneskelige ansvar det er, at hjælpe folk i nød. At være flygtning er ikke et valg, det er en skæbne. Danskere og europæere er en del af denne jordklode – og derfor deler vi skæbne med de mennesker, der må flygte.

Jeg er fundamentalt uenig med den nuværende regerings politik og appellere til anstændighed, medansvar, hæderlighed, moral og medmenneskelighed.

Venlig hilsen

Anne Ehlers, sognepræst, Langenæskirken Aarhus

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

LO-sagsnr. 14-3212
FTF-sagsnr. 15-0667
Deres ref. 15/05849

Sendes pr. e-mail til hoerings svar@uibm.dk

Den 3. august 2015

Høring vedrørende lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

LO og FTF har modtaget høring vedrørende lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Lovforslaget indeholder følgende hovedelementer:

1. Opholdskrav for ret til uddannelseshjælp og kontanthjælp.
2. Integrationsydelse til ansøgere, der ikke opfylder opholdskravet for ret til uddannelses- eller kontanthjælp.
3. Danskstillæg til modtagere af integrationsydelse som har bestået danskprøve.

Lovforslaget gælder for personer, der tager ophold i Danmark fra den 1. september 2015 og frem.

Integrationsydelse til ansøgere, der ikke opfylder opholdskravet

Regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark. Samtidig ønsker regeringen at give nytilkomne flygtninge og udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund. På den baggrund foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 7, at

- Retten til uddannelses- eller kontanthjælp fremover skal være betinget af, at ansøgeren lovligt har opholdt sig her i Danmark i sammenlagt mindst 7 ud af de sidste 8 år forud for ansøgningen.
- Personer, der ikke opfylder opholdskravet, kan i stedet modtage integrationsydelse, der tager udgangspunkt i SU-satserne.

Regeringens forslag vil ramme flygtninge, indvandrere og familiesammenførte hårdt, og det er usikkert i hvilket omfang, det vil begrænse antallet af flygtninge til Danmark.

Samtidigt bidrager den lave integrationsydelse efter alt at dømme til fattigdom snarere end at sikre udlændinge fodfæste på arbejdsmarkedet. Dermed kan det også blive direkte til skade for integrationen ved, at udlændinge og deres børn har færre muligheder end danskere og mindre overskud til at søge job.

LO og FTF tager derfor afstand fra indførelsen af denne nye fattigdomsskabende ydelse.

Den nye ydelse vil betyde, at en familie uden børn vil miste 6.000 kr. om måneden, og at en familie med tre børn vil miste cirka 4.000 kr. pr. måned.

Personer, der modtager almindelig kontanthjælp eller uddannelseshjælp, har ret til 5 ugers ferie. Ifølge lovforslaget vil personer på integrationsydelse ikke have ret til 5 ugers ferie, hvilket LO og FTF finder er en urimelig forskelsbehandling.

Ifølge gældende ret får personer, der modtager kontanthjælp som aktivitetsparate (dvs. de ikke-arbejdsmarkedsparete) ret til et aktivitetsstillæg. LO og FTF mener, at personer på integrationsydelse, som er aktivitetsparate, også bør kunne modtage et aktivitetsstillæg.

Beskæftigelsesministeren har sammenlignet integrationsydelsen med SU. LO og FTF skal bemærke, at det er misvisende at sammenligne de to ydelser. Personer, der modtager SU, har mulighed for at arbejde ved siden af uden modregning, adgang til billige boliger etc. Denne mulighed findes ikke for personer på integrationsydelse.

Forslaget om en lavere integrationsydelse skal også ses i sammenhæng med det bebudede forslag om indførelse af et optjeningsprincip for ret til børne- og ungeydelsen. Den nye lavere børne- og ungeydelse til flygtninge vil medføre, at indførelsen af integrationsydelsen vil ramme endnu hårdere.

Dansktillæg til modtagere af integrationsydelse som har bestået danskprøve

Det foreslås, at dansktillægget udgør et månedligt beløb på 1.500 kr. (2015-niveau), dog højst et beløb, så personens samlede hjælp ikke overstiger, hvad personen ville være berettiget til i uddannelses- eller kontanthjælp efter §§ 23-25 i lov om aktiv socialpolitik.

Således vil dansktillægget til uddannelsesparate eller jobparate integrationsydelsesmodtagere under 30 år, som har fået et uddannelsespålæg efter § 21 b i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller § 16 a i integrationsloven, blive beregnet til 0 kr., idet disse personer modtager en sats svarende til uddannelseshjælpssatsen for uddannelsesparate.

Tillægget udløses ved bestået Prøve i Dansk 2 eller FVU læsning trin 2 eller tilsvarende eller højere niveau.

LO og FTF bakker som udgangspunkt op om positive incitamenter til at komme i beskæftigelse. Det skal dog bemærkes, at forslaget vil ramme personer der – på trods af en stor indsats – har svært ved at tage en danskprøve. F.eks. må det formodes, at ældre og læse-/stavesvage vil have sværere ved at tage prøven end andre.

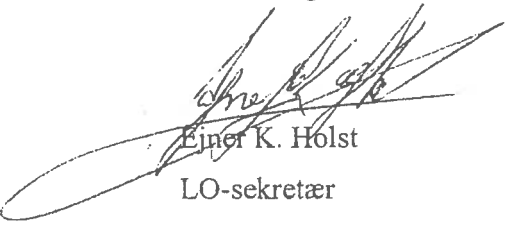
Prøven i Dansk 2 eller FVU læsning trin 2 vil utvivlsomt være en for stor udfordring for en del af gruppen af nytilkomne udlændinge, som lovforslaget sigter mod. Disse vil typisk indplaceres på Dansk 1, og vil således umiddelbart være udelukket fra at opnå dansktillægget på 1.500,- kr. jf. s. 28 i fremsættelsesmateriale.

Det er sprogcentrene, der vurderer kursistens indplacering. Personer, der visiteres til danskuddannelse 1, har som udgangspunkt ikke mulighed for at fortsætte på danskuddannelse 2 (eller 3).

LO og FTF finder det dog positivt, at der indføres en dispensationsmulighed fra bestået prøve i dansk for opnåelse af tillæg, således at personer, der er lægeligt diagnosticeret med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse kan få tillæg, hvis de har forsøgt forgæves at bestå prøven.

Dog mener LO og FTF, at kravet til dispensation skal blødes op, idet det ikke bør være et krav, at man har forsøgt at bestå prøven. Det bør være tilstrækkeligt, at man er lægeligt diagnosticeret med funktionsnedsættelse.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst
LO-sekretær

Bente Sorgenfrey
Formand FTF

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

hoeringssvar@uibm.dk

Høring vedrørende lovforslag nr. L 2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Arbejdsgiversiden (DA og Lederne) i Beskæftigelsesrådet (BER) har modtaget høring vedrørende lovforslag nr. L 2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v., som blev fremsat den 3. juli 2015 i Folketinget.

5. august 2015
BTF

Dok ID: 61683

Arbejdsgiversiden i BER har følgende overordnede bemærkninger:

Det er afgørende, at arbejdsudbuddet øges de kommende år. Det kan ske ved, at antallet af offentligt forsørgede bliver nedbragt gennem reformer af offentlige forsørgelsesordninger. I dag kan det ikke i tilstrækkeligt mange tilfælde betale sig at tage et job til omkring mindstelønnen.

Opgørelser og analyser har samtidig vist, at integrationen af flygtninge og indvandrere er slået fejl.

Arbejdsgiversiden i BER mener på den baggrund, at initiativer, der sikrer, at det bedre kan betale sig at forlade offentlig forsørgelse til fordel for et job, bidrager til at løse de integrationsudfordringer, som eksisterer. Arbejdsgiversiden kan derfor tilslutte sig forslaget.

Neden for følger Arbejdsgiversidens konkrete bemærkninger.

Til § 1, nr. 16

Arbejdsgiversiden i BER foreslår, at § 13, stk. 4 i lov om en aktiv socialpolitik præciseres, så der er klare retningslinjer for et kommunalt skøn i rådighedsvurdering og betingelserne for at stå til rådighed:

- Lovforslaget bør præciseres således, at vurderingen af, om en modtager opfylder betingelserne for at få ydelsen, også omfatter afslag på tilbud om arbejde.
- For en ydelsesmodtager, der mere end to gange afslår tilbud om arbejde, aktivering eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, bør ydelsen ophøre. Begrebet "gentagne gange" er et uklart begreb. Et væsentligt element i beskæftigelses-/integrationsindsatsen er at forberede personerne til et job på det ordinære arbejdsmarked.
- Det bør præciseres, i hvilke tilfælde kommunen ikke skal foretage en vurdering af personens rådighed, jf. sidste bullet.

Aktivitetstillæg

Arbejdsgiversiden i BER mener, at det er fornuftigt, at unge ikke skal kunne modtage aktivitetstillæg. Arbejdsgiversiden i BER foreslår, at alle kontant-hjælpsmodtagere bliver omfattet af dette.

Til § 1, nr. 50

Arbejdsgiversiden i BER mener, at det er et fornuftigt princip, som indføres, når revalidender ikke kan modtage en højere ydelse end den hidtidige ydelse. Arbejdsgiversiden i BER mener, at dette princip burde blive udrullet som et generelt princip for revalidering, så ydelsen under revalidering ikke er højere end den tidligere ydelse.

Behov for andre ændringer for at forbedre integrationen

Ud over initiativet i indeværende forslag er der behov for at ændre i regelsættet omkring kommunernes integrationsindsats og styring, så den i højere grad sikrer, at nytilkomne flygtninge kommer i job, end at de opholder sig på offentlig forsørgelse.

Der er bl.a. et behov for, at kommunernes vurdering af nytilkomne flygtnings jobparathed bliver ændret, så udgangspunktet er, at nytilkomne er jobparate. I dag vurderer kommunerne, at kun ca. 2,5 pct. af de nuværende kontant-hjælpsmodtagere under integrationsprogrammet er jobparate. Flygtninge skal i højere grad ud og søge ledige job i stedet for, at kommunerne vurderer, at gruppen er ikke-arbejdsmarkedsparat. Spinkle danskundskaber er som udgangspunkt ikke en hindring i forhold til at være jobparat.

Der er også brug for en strammere styring af, om kommunerne opnår resultater på området.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Berit Toft Fihl

Til
Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Att: hoeringssvar@uibm.dk.

Dato: 5/8/2015

Høringssvar vedrørende lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v

BKF takker for muligheder for at afgive høringssvar.

Lovforslagets kerne ligger udenfor BKF faglige områder, og foreningen har derfor ingen bemærkninger til dette.

Samtidig tillader vi os at påpege, at det er BKF's erfaring, at forhold vedrørende forældrene, herunder forældrenes økonomi har betydning for børnene. Dårligere økonomi har direkte betydning for familiens muligheder i forhold til børnene. Dertil kommer at forældrenes fokus og frustration over familiens økonomi har betydning for deres fokus og omsorg for deres børn.

Det vil BKF komme til at mærke i daginstitutioner og skoler og i nogle tilfælde formentlig også når de social myndigheder må gribe ind til fordel for børn, der udsættes for omsorgssvigt af deres flygtningefamilier mv.

Med venlig hilsen

Christian L. Hansen
Bestyrelsesmedlem og formand for netværk Børn & Familie

Eventuelle henvendelser til:

Formand for bestyrelsen René G. Nielsen (tlf. 7975 5240/ rene.nielsen@hedensted.dk)

Formand for netværk Børn og Familie Christian L. Hansen (tlf: 51 51 24 78 /cloha@halsnaes.dk)

Børnerådet

Skatteministeriet
Departementet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

og

Udlændinge-, integrations- og boligministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

31.07.2015
J.nr. 3.5.10/srr

Høringssvar om forslag til lov om ændring af børnetilskudsloven og børne- og ungedelsesloven samt forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love

Børnerådet har fået forslag til lov om ændring af børnetilskudsloven og børne- og ungedelsesloven i høring, men er ikke på høringslisten vedr. forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.m. på trods af, at lovforslaget bl.a. vil ramme børnefamilier, der får opholdstilladelse i Danmark som flygtninge. Da lovforslagene i høj grad vil ramme de samme flygtningefamilier med børn og rejser lignende spørgsmål, afgiver Børnerådet et samlet høringssvar.

Formålet med begge lovforslag er at reducere antallet af asylansøgere i Danmark og at give nyttilkomne flygtninge og udlændinge et incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund. Det skønnes, at indførslen af integrationsydelsen indebærer en styrkelse af beskæftigelsen på i alt 400 fuldtidspersoner, når integrationsydelsen er indfaset. Ændringerne træder i kraft for flygtninge, der får opholdstilladelse i Danmark efter 1. september 2015. Det er dog regeringens hensigt, at reglerne skal finde anvendelse på alle udlændinge i Danmark, der ikke opfylder opholdskravet.

Efter Børnerådets opfattelse bliver den primære konsekvens af lovforslagene, at flere flygtningefamilier vil blive økonomisk og socialt marginaliseret. Indførsel af en integrationsydelse samt genindførsel af optjeningsprincipper vil betyde en væsentlig lavere indkomst for flygtningefamilierne, der ikke lever op til opholdskravet. Integrationsydelsen er sammenlignelig med starthjælpen, som flygtninge blev tildelt fra 2002-2011.

Børnerådet

Starthjælpsflygtningenes levevilkår var præget af fattigdom. Ifølge Rockwool Fonden var der fx for et par med barn ikke penge til fritid og transport.

Fra årene med starthjælp i 00'erne ved vi, at de lave ydelser går særligt ud over børnene. Børn i familier med få penge har færre venner, dyrker mindre sport og deltager sjældnere i fritidsaktiviteter. Det har negative konsekvenser for deres mulighed for at danne sociale netværk, styrke deres dansk kundskaber og få indblik i dansk kultur og traditioner. Det kan således have store negative konsekvenser for deres sociale og kulturelle vilkår og børnenes umiddelbare trivsel og udvikling – og på sigt dermed deres muligheder for at blive integreret i det danske samfund.

Børnerådet savner, at der redegøres for disse negative konsekvenser i lovforslagene og finder, at den formodede strukturelle stigning i arbejdsstyrken på 400 mennesker ikke står mål med de forventede negative konsekvenser for en lang række flygtningefamilier med børn. Det kan heller ikke dokumenteres, at starthjælpen medførte et fald i antallet af asylansøgere, der søgte til Danmark.

Børnerådet anbefaler, at man nøje overvåger, om de foreslåede lovændringer fører til en stigning i antallet af flygtningefamilier med børn, der vokser op i fattigdom.

Børnerådet stiller sig kritisk over for et lovforslag, der rammer børn og unge flygtninge, der står i en sårbar situation og efter Børnekonventionen art. 27 og art. 2 har ret til en passende levestandard og til ikke-diskrimination. FN's Børnekomité udtrykte i 2011 kritik af de daværende regler for udlændinge (450-timers reglen) og reglernes negative konsekvenser på særligt børnene ift. at sikre en tiltrækkelig levestandard og undgå, at børn lever i fattigdom.

Børnerådet savner en stillingtagen til den gældende menneskeret og overholdelse af Danmarks internationale forpligtelser i lovforslaget om genindførsel af optjeningsprincippet. Børnerådet savner særligt en overvejelse om, hvordan lovforslaget er i overensstemmelse med Flygtningekonventionens art. 23, der forbyder forskelsbehandling mellem flygtninge med lovligt ophold og egne statsborgere, set fra børnenes perspektiv.

Det er Børnerådets opfattelse, at Børnekonventionens artikel 3 om inddragelse af barnets bedste interesse skal inddrages og vægtes i alle sager, der påvirker børn og unge. Lige netop børnetilskuddet og børne- og ungeydelsen tildeles forældrene, men de reelle modtagere er barnet, og Børnerådet finder det uhensigtsmæssigt at forsøge at øge incitamentet for forældrene til at finde arbejde gennem en ydelse, der bør tilgodese børnenes behov.

Det er Børnerådets klare opfattelse, at lovforslagene vil stille flygtningefamilierne – og særligt børnene – i en markant dårligere økonomisk position med store negative konsekvenser for integrationen, og rådet kan derfor ikke tilslutte sig lovforslagene.

Med venlig hilsen

Børnerådet

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Søren Gade Hansen
Chefkonsulent

Til
Udlændinge-, Integrations- og Beskæftigelsesministe-
riet

4.08.2015

**Bemærkninger til forslag til Lov om ændring af lov om aktiv soci-
alpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationslo-
ven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse,
ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp mv.) L2**

Ovennævnte lovforslag er sendt i høring samtidig med fremsættelse af lovforslaget d.3.juli 2015. Dansk Flygtningehjælp skal stærkt beklage at lovgiver har valgt ikke at sende et udkast af lovforslaget i høring inden fremsættelse. Begrundelsen er, at man ønsker lovforslaget vedtaget hurtigst muligt. Hvis høringsprocessen bliver illusorisk berøves lovgivningsmagten muligheden for at udnytte høringsparters viden og erfaring til at kvalificere og præcisere lovgivningsinitiativer.

Dansk Flygtningehjælps bemærkninger i det følgende er opdelt i 1) generelle bemærkninger, 2) beskæftigelseseffekter, 3) forskelsbehand-
ling og diskriminationsspørgsmål, 4) dårligere vilkår for integration og
5) bemærkninger til enkelte elementer i lovforslaget.

1) Generelle bemærkninger:

Det fremgår af lovbemærkningerne, at de foreslåede nye regler om integrationsydelse dels har til formål at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark, dels at gøre det mere attraktivt at arbejde og bidrage til det danske samfund.

Dansk Flygtningehjælp er fuldstændig enig i målsætningen om, at flere skal have mulighed for at arbejde, men mener ikke, at de foreslåede forringelser af de økonomiske vilkår for flygtninge og familiesammenførte vil have en nævneværdig positiv effekt på beskæftigelsen.

I forhold til at nå målsætningen om at begrænse antallet af asylansøgere, mener Dansk Flygtningehjælp ikke, at der på nuværende tids-
punkt er evidens for, at niveauet for forsørgelsesydelse på sigt vil ha-

ve nævneværdig indflydelse på, hvor flygtninge ender med at søge asyl. Herudover er det vores generelle opfattelse, at enkeltstaters bestræbelser på at begrænse asylansøgetallet i eget land i sig selv hverken vil kunne bidrage positivt til en bedre fordeling af flygtninge på europæisk plan/verdensplan eller bidrage til at forpligtelsen til at beskytte flygtninge løftes bedre samlet set.

Vi har endelig en række betænkeligheder ved de sociale konsekvenser og vurderer, at forslaget frem for at skabe ligestilling kan medføre en opdeling af samfundet, hvor udlændinge, herunder flygtninge, får ringere livsvilkår og muligheder end andre borgere i Danmark. Det er ikke vores opfattelse, at ringere livsvilkår vil være medvirkende til at skabe grundlag for en positiv og frugtbar integration. Hverken for den enkelte borger eller for samfundet som helhed.

2) **Beskæftigelseseffekter:**

Dansk Flygtningehjælp finder intet grundlag for at kunne konstatere, at nyankomne flygtninge og familiesammenførte, skulle være mindre motiverede end andre borgere for at indtræde på det ordinære arbejdsmarked og blive fuldt selvforsørgende.

Tal fra Danmarks Statistik viser bl.a. etniske danskere og ikke-vestlige indvandrere og efterkommeres værdier i forhold til selvforsørgelse. Præsenteret for udsagnet "Man har en pligt over for samfundet til at arbejde hvis man kan" erklærer **88,7 % af de adspurgte ikke-vestlige indvandrere og efterkommere sig helt enige i udsagnet**. Blandt etniske danskere er 84,6 % enige ifølge undersøgelsen.

(http://vbn.aau.dk/files/214457062/Pol_analyse.pdf)

Dansk Flygtningehjælp er bekendt med den store overledighed, der er blandt målgruppen, men finder ikke evidens for, at årsagen til dette udelukkende kan findes i individuelle motivationsfaktorer.

Dansk Flygtningehjælp vil gerne understrege, at - uanset vurdering af de foreslåede regler om økonomisk hjælp - kræver en bedre beskæftigelsessituation for flygtninge og indvandrere en indsats fra alle parter. Bedre beskæftigelse kan ikke alene opnås gennem regulering af de arbejdssøgendes adfærd og vilkår.

Det vil sige, at arbejdsgivere både offentlige og private, fagforeninger, offentlige myndigheder, jobcentre, uddannelsesinstitutioner, borgere i lokalsamfundet og frivillige kræfter må bidrage i en forstærket indsats for at opnå de ønskede effekter.

Dansk Flygtningehjælp ser gerne, at arbejdsmarkedets parter snarest muligt sætter sig sammen for at se på hvilke løsninger, der kan bidrage til at hjælpe flygtninge hurtigst muligt i beskæftigelse og selvforsørgelse.

Dansk Flygtningehjælp er som nævnt enig i målsætningen om, at flygtninge mv. kommer hurtigst muligt i *varig* beskæftigelse, en overbevisning vi som sagt mener at dele med de personer, der omfattes af lovforslaget. Vi finder samtidig, at en beskæftigelses- og integrationsindsats også må være ambitiøs på den lange bane og sikre at der samtidig skabes mulighed for mobilitet på arbejdsmarkedet for målgruppen.

Rockwool Fondens forskningsenhed (2012) har gennemført en analyse af den daværende starthjælps betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse. Rapporten konkluderer, at starthjælpen havde en (begrænset) effekt på beskæftigelsesfrekvensen for nyankommne flygtninge. Efter 4 års ophold, var der ifølge rapporten således en positiv beskæftigelseseffekt på 12 procentpoint. Den konkluderede samtidig, at der var en indikation på, at effekten på længere sigt ville være yderligere begrænset. I 2007 undersøgte Det Økonomiske Råds formandskab ligeledes starthjælps virkning og pegede i den sammenhæng på, at beskæftigelseseffekten var tæt på nul. Den samlede beskæftigelseseffekt af starthjælpen er således usikker og i bedste fald begrænset.

Uanset beskæftigelseseffekten må denne holdes op mod de omkostninger der er ved, at ganske mange personer og familier skal leve på en nedsat ydelse i ganske lang tid.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at de "adfærdsmæssige konsekvenser ved indførelsen af integrationsydelsen" skønnes at indebære en strukturel styrkelse af beskæftigelsen på i alt 400 fuldtidspersoner, når integrationsydelsen er fuldt indfaset.

Vi vil gerne opfordre til, at man i den videre behandling af lovforslaget redegør nærmere for, hvordan man er kommet frem til dette tal.

3) Integrationsydelsen skaber dårligere vilkår for integration

Dansk Flygtningehjælp finder ikke, at den meget begrænsede beskæftigelseseffekt kan legitimere de konsekvenser, den meget lave integrationsydelse vil have for de personer og familier for hvem, det ikke lykkes at komme i beskæftigelse.

Ovennævnte rapport fra Rockwool Fondens forskningsenhed (2012) dokumenterer også, at alle de familietyper, der modtog starthjælp, var fattige i relativ forstand, idet deres nettoindkomst lå under de forskellige standardgrænser for, hvornår man kan betegnes som værende fattig. Der var således udelukkende råd til at bo og spise men ikke til noget som helst andet.

Dansk Flygtningehjælp skal yderligere gøre opmærksom på, at det samtidigt fremsatte lovforslag om indførelse af optjeningsprincip for ret til børnetilskud mv., forværrer de ramte familiers økonomiske situation yderligere. Hertil kommer den foreslåedes bemyndigelse til at indføre et loft over særlig støtte til boligudgifter og integrationsydelse på 70 % af dagpengesatsen.

Vi vil gerne opfordre til, at man under lovbehandlingen fremlægger beregninger, der viser de samlede konsekvenser af ovenstående.

Dansk Flygtningehjælp finder generelt, at der er grund til at være bekymret for, at de forringede økonomiske vilkår vil have negative konsekvenser for deltagelsen i det sociale liv i det omgivende samfund og dermed skabe dårligere vilkår for integrationen. De berørte personer og familier, vil være tvunget til at søge om hjælp til selv små men nødvendige enkeltudgifter, eksempelvis udgifter til medicin, tandbehandling, vintertøj til børn, transportudgifter, varme mv. Samtidig vil de lave rådighedsbeløb give kommunerne vanskeligheder med at anvise boliger til en husleje, der kan betales med en integrationsydelse. For den enkelte er det stigmatiserende at søge om enkeltudgifter, og det kan være med til at cementere de berørte personer i en klientrolle. Samtidig er det administrativt krævende for kommunen af skulle forvalte de foreslåede bestemmelser, der kan medføre en markant stigning i ansøgninger om enkeltudgifter mv.

Vedhæftet dette høringssvar, er et notat udarbejdet af Center for Udsatte Flygtninge (Dansk Flygtningehjælp). Notatet beskriver hvilke konsekvenser en lav integrationsydelse har for (nyankomne) flygtninge.

4) Forskelsbehandling og diskriminationsspørgsmål

Optjeningsprincippet og integrationsydelsen skal formelt også gælde danske statsborgere med længere udlandsophold, men må reelt antages kun at få betydning for et yderst begrænset antal danskere med

længere ophold i udlandet bag sig. Indførelsen af integrationsydelse må imidlertid som starthjælpen forventes primært at ramme borgere med anden etnisk baggrund end dansk. Dertil kommer, at den eksplícitte udmelding i bemærkningerne er, at formålet med integrationsydelsen, er at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark.

UNHCR afgav i forbindelse med indførelsen af starthjælp og introduktionsydelse et høringssvar i marts 2002, hvoraf det bl.a. påpeges, at flygtninge mangler de netværk i form af familie og venner, der eventuelt kan hjælpe og kompensere for den lave indkomst, en hjælp som danske statsborgere normalt kan regne med. UNHCR fandt det derfor ikke rimeligt at sammenligne (nyankomne) flygtninge med danske statsborgere. Konkluderende hed det i høringssvaret, at UNHCR "*stiller spørgsmålstegn ved, den logiske begrundelse og lovligheden af denne (starthjælp og introduktionsydelse) bestemmelse i lovforslaget*".

Bestemmelserne i andre internationale konventioner, jf. nedenfor, udelukker som udgangspunkt ikke, at et lands borgere stilles bedre end udlændinge, der opholder sig i landet. Men bestemmelserne i Flygtningekonventionens artikel 23 om flygtninges ligestilling med et lands egne statsborgere med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse kræver særskilte overvejelser i den samlede vurdering af forholdet til internationale konventioner, herunder bl.a. en afklaring af, hvilke danske borgere, der skal sammenlignes med: danske borgere med ophold i udlandet bag sig, eller herboende, der ikke kan forsørge sig selv. I forlængelse af UNCHR's vurdering af den tidligere starthjælp mener Dansk Flygtningehjælp, at det må betvivles, om man ved indførelse af integrationsydelsen kan sammenligne med danskere med udlandsophold. Udover forskellen i social situation i et nyt land har flygtninge ikke frit valg i forhold til opholdsland. De har ikke frivilligt valgt flugten og kan ikke vende tilbage uden risiko for forfølgelse.

De nye regler skal endvidere overvejes i forhold til diskriminationsforbuddet i FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (artiklerne 2, 9 og 11) og FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination. Diskriminationsbestemmelserne i disse konventioner omfatter også såkaldt indirekte diskrimination, det forhold at en regel formelt omfatter alle men i praksis betyder forskelsbehandling på grundlag af race, hudfarve, afstamning, national eller etnisk oprindelse.

I lovforslagets bemærkninger omtales Højesterets dom i februar 2012, hvor starthjælpen blev vurderet i forhold til grundlovens bestemmelser (§75, stk.2) og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (artikel 14). På linje med Institut for Menneskerettigheder, jf. instituttets bemærkninger til L2 d.7. juli 2015, vil Dansk Flygtningehjælp gerne gøre opmærksom på, at denne højesteretsdom vedrørte en situation før indførelsen af optjeningsprincip for børnefamilieydelse m.v.

I forhold til de aktuelle lovforslag (L2 og L7) mener Flygtningehjælpen yderligere, at det må tages i betragtning, at der udover genindførelse af optjeningsprincippet for børneydelserne for flygtninge samtidig foreslås en begrænsning i den mulige støtte til høje boligudgifter efter aktivloven.

Dansk Flygtningehjælp vil på linje med Institut for Menneskerettigheder opfordre til, at regeringen i den videre lovbehandling fremlægger de oplysninger, der er nødvendige for en samlet vurdering af forholdet til Grundloven og internationale konventioner.

5) Bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget:

Tillæg til integrationsydelse efter bestået Prøve i Dansk 2

Det fremgår af lovforslaget, at det efter ansøgning skal være muligt at opnå et tillæg på 1500 kr. til integrationsydelsen. Dette kan ske, hvis personen har "udvist vilje til at læse dansk" og har bestået en Prøve i Dansk 2.

Hvis man ønsker at fastholde ovenstående, finder Dansk Flygtningehjælp det uhensigtsmæssigt og demotiverende, at de personer, der er indplaceret på Danskuddannelse 1 og i forlængelse af dette afslutter danskuddannelsen med en Prøve i Dansk 1, ikke ved at demonstrere den samme vilje kan opnå samme tillæg.

Kursisten selv har ingen indflydelse på, hvilken danskuddannelse vedkommende bliver indplaceret på. Denne beslutning er udelukkende baseret på en pædagogisk vurdering foretaget på den relevante sprogskole på baggrund af kursistens erhvervede kompetencer i forhold til sprog, uddannelse, mv., *inden* kursisten kommer til Danmark.

Om man afslutter med Prøve i Dansk 1 eller Prøve i Dansk 2, har således intet med "vilje til at lære dansk" at gøre.

Dansk Flygtningehjælp varetager under subbrandet Lærdansk danskuddannelse i 22 kommuner. Vi varetager gennem de kommunale kontrakter 25 % af danskuddannelsen i Danmark, og har på årsbasis 15.000 udlændinge som kursister.

Tal fra 2014 viser, at de kursister der deltager i danskundervisning på "Lær Dansk", gennemsnitligt er ca. 2 år om at gennemføre en Danskuddannelse 2. Der er altså tale om en relativt lang periode, inden der vil være mulighed for at opnå tillægget. Dertil kommer, at når personen først har bestået en Prøve i Dansk 2, er vedkommendes sproglige kompetencer så stærke, at man må formode, at det ikke længere er den sproglige barriere, der er den primære i forhold til indtræden på arbejdsmarkedet. Hvis sprogbonusen skal have den angivne motiverende effekt, bør niveauet for, hvornår den kan opnås, være lavere og som nævnt også omfatte kursister, der deltager på danskuddannelse 1.

Dispensation fra bestået Prøve i Dansk 2 og tillæg

Det fremgår af lovforslaget, at der skal indføres en dispensationsmulighed for bestået Prøve i Dansk 2. Personer der er lægeligt diagnosticeret med funktionsnedsættelser, der betyder, at de ikke er i stand til at deltage i undervisningen og/eller bestå den afsluttende prøve, skal kunne dispenseres fra kravet, og alligevel kunne opnå tillægget på 1500 kr. om måneden.

Det fremgår af lovforslaget, at ansøger selv skal anskaffe den nødvendige lægeerklæring og betale eventuelle udgifter herved.

Dansk Flygtningehjælp finder det problematisk, at man stiller krav om egenbetaling for denne form for dokumentation, særligt set i lyset af den væsentligt forringede økonomiske situation, de berørte personer står i, hvis lovforslaget gennemføres.

Det er uklart, hvilken konsekvens dette vil have i praksis, men vi vil gerne opfordre lovgiver til at redegøre for, hvorvidt dette krav om egenbetaling, kan være i strid med FN's Handicapkonvention.

Ydelsens sammensætning – mulighed for supplerende indtægt

Der fremgår af de foreslåede bestemmelser, at integrationsydelsen vil være på niveau med statens uddannelsesstøtte (SU), inspireret af "uddannelseshjælpen".

De studerende, der modtager SU, har et såkaldt "fribeløb" – penge, de må tjene ved siden af deres SU uden, at lønindtægten har indflydelse på udbetalingen. Det laveste fribeløb lyder i 2015 på 7510 kr. om måneden, og der kan tjenes helt op til 11.845 kr. om måneden på en vidergående uddannelse.

Dette fribeløb gør det muligt for de studerende at supplere den relativt lave SU-indtægt. Hertil kommer muligheden for lavtforrentede studielån, muligheden for rabat på transportudgifter mv.

Disse muligheder for at opnå en bedre økonomisk situation for studerende, skal bl.a. ses i lyset af erkendte vanskeligheder ved at klare sig for den relativt lave SU-støtte.

Hvis lovgiver havde fremlagt en konsekvent overførsel af SU-systemet, burde de berørte borgere således opnå samme ret til at have et fribeløb, optage lavtforrentede lån mv. Dette ville potentielt kunne mindske de økonomiske konsekvenser for de flygtninge der har mulighed for at finde et (deltids-)arbejde, ligesom vi mener, at det vil være integrationsfremmende i sig selv, da den økonomiske gevinst vil være umiddelbart større, selv med få arbejdstimer om ugen.

Selv et deltidsarbejde vil for nyankomne arbejdsmarkedsparete flygtninge, være væsentligt beskæftigelsesfremmede. Derudover vil det lette administrationen af beregning af ydelsen, idet man ikke skal modregne evt. lønindtægt i integrationsydelsen for at kunne konstatere hvilket supplerende beløb, der skal udbetales.

Arbejdsindtægt før fradrag i integrationsydelsen

Det fremgår af lovforslaget, at der ved beregningen af integrationsydelsen, skal ses bort fra et beløb på 25,38 kr. (satsen i 2015) pr. udført arbejdstime – i lighed med det der gælder for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

Da man i 2002 indførte reglerne om starthjælp og introduktionsydelse, vedtog man i modsætning til ovenstående, at personer omfattet af disse ydelser skulle kunne beholde et væsentligt højere beløb pr. arbejdstime end øvrige kontanthjælpsmodtagere (28 kr. mod 11 kr. pr. time – satser i 2002) Argumentet herfor var yderligere at fremme tilskyndelsen til at søge arbejde, herunder også deltidsarbejde.

Dansk Flygtningehjælp vil foreslå, at man, såfremt man vedtager integrationsydelsen, samtidig overvejer at indføre en væsentlig højere timesats ved lønarbejde for personer, der modtager integrationsydelse.

Visitationskategorier og aktivitetstillæg

Det fremgår af lovforslaget og bemærkningerne, at personer der modtager integrationsydelse, ikke skal kunne modtage aktivitetstillæg. Begrundelse er, at dette vil give et økonomisk incitament til hurtigst muligt at blive integreret på det danske arbejdsmarked.

Det fremgår ligeledes, at man ikke vil ændre i visitationskategorierne for personer omfattet af den nye integrationsydelse. De skal således fortsat også visiteres på baggrund af deres uddannelses- og/eller jobparathed.

I det nuværende kategoriseringssystem findes som bekendt visitationskategorien "aktivitetsparat" for personer med *problemer udover ledighed*. Efter de gældende regler for personer, der modtager kontant- og/eller uddannelseshjælp og er under 30 år, kan der ydes aktivitetstillæg, således at ydelsesniveauet bliver ligeså højt som kontanthjælpssatsen for de over 30-årige.

Det nuværende aktivitetstillæg, der supplerer en lav(ere) ydelse for de mest udsatte ledige, ønsker lovgiver altså ikke, at personer på den foreslåede integrationsydelse skal kunne modtage.

Dansk Flygtningehjælp savner en begrundelse for, hvorfor man mener, at dette økonomiske incitament vil have en effekt for de personer, der har problemer udover ledighed. Oftest vil det være netop disse problemer der gør, at personen ikke er i stand til at påtage sig et arbejde. Betragtningen om, at en lavere forsørgelsesydelse skulle afhjælpe dette, kan vi umiddelbart ikke finde belæg for.

I den forbindelse, er det væsentligt at være opmærksom på, at det ikke er kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtageren selv, der bestemmer, om vedkommende er aktivitetsparat, og dermed kan påvirke ydelsens størrelse. Denne visitation foretages af den pågældende kommune.

Ferieregler

Det fremgår af lovforslaget, at personer, der modtager integrationsydelse, ikke skal have ret til ferie på lige vilkår med kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere.

Dette er beklageligt, da det i praksis vil betyde, at personer der modtager integrationsydelse, potentielt kan blive afskåret fra retten til at afholde ferie i op til 7 år.

Dansk Flygtningehjælp savner en begrundelse for, hvorfor der foreslås denne forskelsbehandling af personer der modtager henholdsvis integrationsydelse, kontanthjælp og/eller uddannelseshjælp.

Loft over samlet ydelse i forbindelse med § 34 støtte

Ifølge bemærkninger til lovforslaget, foreslås det, at den fastsatte bemyndigelse i aktivlovens § 34, anvendes til at indføre et loft over særlig støtte til boligudgifter og integrationsydelse på 70 % af højeste dagpengesats.

Kombineret med den foreslåede lave integrationsydelse må det efter vores vurdering forventes, at det fremover vil blive meget vanskeligt for landets kommuner at finde passende boliger til nye flygtninge. Det vil derudover som tidligere nævnt blive vanskeligt for disse personer at kunne afholde ret mange udgifter udover denne husleje.

Dansk Flygtningehjælp finder det derfor beklageligt, at man allerede på nuværende tidspunkt overvejer yderligere at begrænse flygtningenes muligheder for at få en hverdag til at hænge sammen.

Kommentarer til ikrafttrædelsesbestemmelserne

Det fremgår af lovforslagets § 15 stk. 4, at loven ikke finder anvendelse for personer, der har lovligt ophold her i riget før lovens ikrafttræden.

Det fremgår af lovforslagets § 15 stk. 5, at loven dog finder anvendelse for udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 *som kommunen overtager ansvaret for* fra og med d. 1. september 2015.

Det fremgår derudover af bemærkningerne til ovenstående, at loven finder anvendelse for personer, der er registreret på såkaldt "høj vej-

kode" i CPR, og som kommunen ikke endnu har overtaget ansvaret for ved lovens ikrafttræden.

Dansk Flygtningehjælp finder det uklart præcis hvilken dato, den enkelte flygtning skal forholde sig til for at konstatere, hvilket regelsæt vedkommende er omfattet af.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm, generalsekretær

Dansk Flygtningehjælp

E-mail: andreas.kamm@drc.dk . Direkte telefon: 33735130

Udarbejdet af: **Center for Udsatte Flygtninge****Viden om effekter af lav
integrationsydelse til flygtninge**

06.07.15

Indhold

Introduktion.....	1
Sammenfatning.....	2
Danmark som destinationsland	3
Lave ydelser og beskæftigelse	3
Fattigdom og marginalisering.....	5
Litteratur.....	6

Introduktion

Integrationsydelsen, der forventes at træde i kraft d. 1. september 2015, har til formål at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og skabe større incitament for den enkelte flygtning til at arbejde og blive integreret i det danske samfund.¹

I lyset af disse formål præsenterer dette notat den viden og forskning, der findes om sandsynlige effekter af integrationsydelsen. Notatet baserer sig på et tidligere notat om starthjælpen – udarbejdet af Center for Udsatte Flygtninge i 2008² – og inddrager desuden nyere forskning og undersøgelser.

¹ *Straksindgreb på asylområdet – ny integrationsydelse til nyankomne udlændinge*, pressemeddelelse på vegne af Udlændinge-, Integrations-, og Boligministeriet, 1. juli 2015.

² Center for Udsatte Flygtninge, *Økonomiske incitament fremmer integrationen for få, men skaber fattigdom og marginalisering for flertallet*, 2008.

Den forskning, der præsenteres i dette notat, tager hovedsageligt udgangspunkt i analyser af den introduktionsydelse/starthjælp, der var gældende i perioden 2002-2011, og som havde satser sammenlignelige med den i 2015 introducerede integrationsydelse.

Tabel 1 Eksempler på månedlige ydelser før skat, dkk

	Starthjælp, 2011	Integrationsydelse, 2015 ³
Enlig uden børn	5.367/6.472 (under/over 25 år)	5.945
Par med 2 børn	13.418 ⁴	16.638

Borgere på starthjælp havde frem til 2011 på linje med andre borgere ret til børnefamilieydelse og børnetilskud. Dette er indregnet i de analyser, der ligger til grund for den i dette notat præsenterede forskning. Det optjeningsprincip, der er en del af regeringens asylaftale præsenteret i juli 2015, betyder, at nyankomne borgere på integrationsydelse ikke har ret til fuld børnefamilieydelse og børnetilskud.

Sammenfatning

Overordnet viser eksisterende viden og forskning, at:

- Der er intet forskningsmæssigt belæg for, at der skulle være en sammenhæng mellem størrelsen på flygtninges forsørgelsesydelse og flygtninges destinationsland.
- Lave integrationsydelser har en begrænset beskæftigelsesmæssig effekt for en mindre gruppe af flygtninge. For de mange, der ikke er arbejdsmarkedsparte, har det ingen beskæftigelsesmæssig effekt.
- Lave ydelser medfører fattigdom og marginalisering for størstedelen af flygtninge, hvilket har negative konsekvenser for integrationen og muligheden for at deltage som aktive medborgere i det danske samfund. Fattigdom og marginalisering rammer både børn og voksne.

³ Det fremgår af den fremlagte asylaftale, at det skal være muligt for personer, efter ansøgning, at opnå et tillæg på 1.500 kr. til integrationsydelsen. Dette kan ske, hvis personen har "udvist vilje til at læse dansk" og har bestået en Prøve i Dansk 2. Det er her værd at bemærke, at det i snit tager omkring 2 år at gennemføre en danskuddannelse 2 og bestå prøven. Dertil kommer, at når personen først har bestået en Prøve i Dansk 2, er vedkommendes sproglige kompetencer så stærke, at de indebærer mulighed opnå ordinær beskæftigelse, hvorefter tillægget bliver irrelevant.

⁴ Borgere på starthjælp havde i tillæg hertil frem til 2011 på linje med andre borgere ret til børnefamilieydelse og børnetilskud. Det optjeningsprincip, der er en del af regeringens asylaftale præsenteret i juli 2015, betyder, at nyankomne borgere på integrationsydelse ikke har ret til fuld børnefamilieydelse og børnetilskud.

Danmark som destinationsland

Der er begrænset viden om, hvad der gør, at flygtninge søger mod eller ender i bestemte lande. Det er et felt, som i sagens natur er vanskeligt at undersøge, ligesom flygtnings ruter i høj grad er præget af tilfældigheder. Den begrænsede forskning, der er lavet, peger på, at det særligt er tilstedeværelsen af sociale netværk, familie og diasporasamfund, der kan have betydning for, hvor flygtninge søger hen.⁵ Ligeledes har et overordnet billede af et land som fredeligt, demokratisk og velstående betydning.

Der er ingen undersøgelser, hvor data underbygger en formodning om, at størrelse på forsørgelsesydelse har betydning for flygtnings destinationsland.

Lave ydelser og beskæftigelse

Undersøgelser af starthjælpens betydning for flygtninge og indvandreres beskæftigelse viser en lille effekt for den samlede gruppe af flygtninge.

Regeringens egne beregninger når frem til, at indførelsen af integrationsydelsen vil øge arbejdsudbuddet i Danmark med 400 fuldtidsstillinger.

En undersøgelse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed fra 2007 har sammenlignet to grupper af personer, som kom til Danmark henholdsvis før og efter, starthjælpen blev indført i 2002, og set på, hvor mange der var i arbejde efter knap halvandet år. Af den gruppe, der var på starthjælp, var 14 procent kommet i arbejde, mens det tilsvarende tal for kontanthjælpsgruppen var ni procent.⁶ Starthjælpen tilskrives forskellen på fem procentpoint. En tilsvarende analyse fra 2012 viser en positiv beskæftigelseseffekt for personer efter fire års ophold i Danmark på 12 procentpoint.⁷ Forskellene mellem de to tal er influeret af beskæftigelsesniveauet de enkelte år, og beskæftigelseseffekten modereres desuden af, at forskellene i stigning i beskæftigelsesfrekvensen er aftagende over tid.

⁵ Martin Lemberg-Petersen, post.doc ved Advanced Migration Studies, Københavns Universitet, i *P1 Orientering*, d. 9. juni, 2015, <http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/orientering-2015-06-09/#!/01:30:31>.

Se også eks.: Crawley, *Chance or choice? Understanding why asylum seekers come to the UK*, Swansea University and the Refugee Council, 2010.

⁶ Nyt fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, april 2007.

⁷ Rockwool Fondens Forskningsenhed, *Starthjælpens betydning for flygtnings levevilkår og beskæftigelse*, Syddansk Universitetsforlag, 2012, s. 37-38.

Beskæftigelseseffekten er størst for unge, enlige mænd, og langt mindre for andre grupper af flygtninge.⁸

Det Økonomiske Råds Formandskab har også undersøgt starthjælpens virkning. I modsætning til Rockwool Fondens Forskningsenhed peger vismændene på, at starthjælpens effekt i forhold til at få flygtninge i arbejde er tæt på nul i de første to år, flygtningene er i landet.⁹

Rockwool Fondens analyse fra 2012 viser desuden, at 69 procent af flygtninge i perioden med starthjælp ikke havde nogen lønindkomst de første to år – efter fire år var andelen uden lønindkomst 48 procent. En stor del af flygtningene lever altså af den lave ydelse alene i en længere periode.

Erfaringer og undersøgelser peger på, at det ikke er manglende incitamenter, men flygtnings arbejdsevne og arbejdsmarkedsparathed, der spiller en afgørende rolle i forhold til beskæftigelse. En CASA-undersøgelse fra 2011 af flygtninge på langvarig starthjælp konkluderer:

"Flygtninge på langvarig starthjælp mangler ikke arbejdsvilje. De mangler især de helbredsmæssige forudsætninger for at kunne arbejde."¹⁰

Flygtnings arbejdsmarkedsparathed influeres således ikke alene af, at deres muligheder for beskæftigelse er begrænset af manglende sprogkunderskaber og kompetencer, der ikke matcher det danske arbejdsmarkeds behov. Det anslås, at 30-50 procent af nyankomne flygtninge er traumatiserede,¹¹ hvilket påvirker arbejdsevnen, ligesom det også har sociale, indlæringsmæssige og øvrige helbredsmæssige konsekvenser for den enkelte og dennes familie. En betragtelig del af nyankomne flygtninge er således ikke i stand til umiddelbart at varetage et arbejde, lige gyldigt hvor en lav en ydelse, man lægger ned over dem.

⁸ Rockwool Fondens Forskningsenhed, *Starthjælpens betydning for flygtnings levevilkår og beskæftigelse*, Syddansk Universitetsforlag, 2012.

⁹ Rosholm, "Får starthjælpen flere i arbejde?", kronik i *Jyllands-Posten*, 3. april 2007.

¹⁰ Johansen, Højland og Hansen, *Flygtninge på langvarig starthjælp*, CASA, 2011, s. 72.

¹¹ LG Insight, *Traumeundersøgelse – undersøgelse af indsatsen for flygtninge med traumer i Danmark*, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, 2013.

Fattigdom og marginalisering

Undersøgelser viser, at lave introduktions- eller integrationssatser har vidtrækkende konsekvenser for de borgere, der er henvist til ydelsen. Rockwool Fondens Forskningsenhed konkluderer:

"Starthjælpsflygtningenes levevilkår præges af fattigdom. Når skat og husleje er betalt, står modtagere af starthjælp, uanset deres familiemæssige situation, således tilbage med et beløb, som gør det helt umuligt at betale udgifter i et dansk standardbudget, også selvom budgettet [...] tager udgangspunkt i priser i discountbutikker. Mere overraskende er det måske, at for visse familietyper, specielt enlige [...] er rådighedsbeløbet så lavt at det end ikke rækker til et minimumsbudget hvor der intet – bogstaveligt talt nul kroner – bruges på transport og fritidsaktiviteter."¹²

Sådanne levevilkår har en række konsekvenser. En undersøgelse udarbejdet af CASA viser, at børn i familier på langvarig starthjælp oplever både mange materielle afsavn – bl.a. sund mad, tøj, cykel o.lign. – og sociale afsavn. De kan således være afholdt fra sociale sammenkomster, aktiviteter i børne- og unge institutioner såvel som forenings- og fritidsliv.¹³ Og fattigdom i barndommen sætter sig spor op i voksenlivet.¹⁴

Det betyder konkret, at børn eksempelvis takke nej til at deltage i børnefødselsdage, fordi forældrene ikke har råd til at købe en gave, og mange kan ikke komme med på lejrskole.¹⁵ Mange af børnene har ikke en cykel ligesom deres kammerater, de får ikke frugt og grønt med i skole, og det er ikke ualmindeligt at se børn i tøj og sko, der er for stort, så der er plads til, at de kan vokse i det. Og mange forældre ikke har råd til at lade deres børn gå i skolefritidsordninger.¹⁶

CASA-undersøgelsen finder også, at de voksne starthjælpsmodtageres fattigdom har konsekvenser. Det går ud over boligen og huslejebetaling, maden, tandpleje, transportmuligheder og sundhed (medicin) ligesom mange ledes ud i udsigtsløs gældsstiftelse. Ligeledes gør de få økonomiske ressourcer det vanskeligt at indgå i fællesskaber og sociale aktiviteter i det

¹² Rockwool Fondens Forskningsenhed, *Starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse*, Syddansk Universitetsforlag, 2012, s. 37-38.

¹³ Johansen, Højland og Hansen, *Flygtninge på langvarig starthjælp*, CASA, 2011, s. 72.

¹⁴ SFI, *Børn i lavindkomstfamilier*, 2015.

¹⁵ Center for Udsatte Flygtninge, *Økonomiske incitamenter fremmer integrationen for få, men skaber fattigdom og marginalisering for flertallet*, 2008.

¹⁶ Ibid.

hele taget, hvilket blandt andet vanskeliggør sprogindlæring og muligheder for beskæftigelse.

Ovennævnte udfordringer forstærkes af, at mange nyankomne flygtninge har en historie med tab og sorg, hvilket sammenlagt med det eksilstress, der er knyttet til at skabe sig en tilværelse i en ny kontekst, betyder, at de mangler overskud til at håndtere de økonomiske udfordringer. Dette skal ses i lyset af, at betingelser og levevilkår i Danmark er af afgørende betydning for den enkelte flygtnings evne til at bearbejde traumer og fremadrettet etablere en velfungerende tilværelse i eksil.

Litteratur

Center for Udsatte Flygtninge, *Økonomiske incitament fremmer integrationen for få, men skaber fattigdom og marginalisering for flertallet*, 2008: http://flygtning.dk/danmark/center-for-udsatte-flygtninge/materialer/?tx_damfrontend_pi1%5Bpointer%5D=3#test

Crawley, *Chance or choice? Understanding why asylum seekers come to the UK*, Swansea University and the Refugee Council, 2010: <http://www.refugeecouncil.org.uk/assets/0001/5702/rcchance.pdf>

Johansen, Højland og Hansen, *Flygtninge på langvarig starthjælp*, CASA, 2011: <http://www.casa-analyse.dk/default.asp?Action=Details&Item=797>

LG Insight, *Traumeundersøgelse – undersøgelse af indsatsen for flygtninge med traumer i Danmark*, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, 2013: <http://lg-insight.dk/cases/traumeindsatsen-danmark/>

Rockwool Fondens Forskningsenhed, *Starthjælpens betydning for flygtnings levevilkår og beskæftigelse*, Syddansk Universitetsforlag, 2012: <http://www.rff.dk/publikationer/indvandring+og+integration/publication?id=1627>

Nyt fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, april 2007: <http://www.rff.dk/files/RFF-site/Publikations%20upload/Newsletters/Dansk/Nyhedsbrev%20april%202007.pdf>

Rosholm, "Får starthjælpen flere i arbejde?", kronik i *Jyllands-Posten*, 3. april 2007: <http://www.dors.dk/oevrige-publikationer/kronikker-artikler/far-starthjaelpen-flere-arbejde>

SFI, *Børn i lavindkomstfamilier*, 2015: <http://www.sfi.dk/rapportoplysninger-4681.aspx?Action=1&NewsId=4718&PID=9267>

Martin Lemberg-Petersen, post.doc ved Advanced Migration Studies, Københavns Universitet, i *P1 Orientering*, d. 9. juni, 2015, <http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/orientering-2015-06-09/#!/01:30:31>

Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S

København,
03-08-2015

Høringssvar vedr. lovforslag L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) takker for muligheden for at afgive høringssvar til dette lovforslag.

DFS tilslutter sig regeringens ønske om, at nytilkomne flygtninge og udlændinge hurtigst og bedst muligt integreres i det danske samfund, herunder også på arbejdsmarkedet.

Folkeoplysningen er nok noget af det mest danske, vi har og folkeoplysningen arbejder for at fremme grundlæggende værdier i det danske samfund. Derfor kan folkeoplysningen bidrage til en bedre integration. De folkeoplysende skoler og foreninger har allerede i dag mange tilbud i hele landet, der egner sig for og bliver brugt af flygtninge.

I en situation med så mange flygtninge som vi ser i Verden i øjeblikket og ikke mindst det store antal, der søger mod Europa og Danmark, vil folkeoplysningen løfte sit ansvar og gøre en ekstra indsats med nye initiativer i lokalsamfundene for og med flygtninge. Det gør vi med initiativet Folkeoplysning for Flygtninge, der kan følges på www.folkeoplysningforflygtninge.dk.

De folkeoplysende skoler og foreninger gennemfører sine integrationsfremmende aktiviteter uden ekstra tilskud fra det offentlige og er derfor afhængig af en deltagerbetaling til at dække omkostningerne. Vi frygter, at den foreslåede integrationsydelse vil være for lav til at flygtningene kan gøre brug af de folkeoplysende tilbud og andre civilsamfundsaktiviteter. Det vil svække flygtningenes muligheder for at opbygge kompetencer og netværk og dermed vil forslaget hæmme og ikke fremme integrationen.

DFS er derfor imod forslaget om, at indføre en integrationsydelse. Subsidiært foreslår vi offentligt finansierede fripladser til flygtninge og familiesammenførte på de folkeoplysende skoler og i de folkeoplysende foreninger.

Det fremgår af lovforslaget, at det skal være muligt for personer, efter ansøgning, at opnå et tillæg til integrationsydelsen hvis personen har "udvist vilje til at læse dansk" og har bestået en Prøve i Dansk 2. DFS mener, at en person tilsvarende har udvist denne vilje også ved at bestå Prøve i Dansk 1 og FVU trin 1. Opretholdes forslaget om dette særlige tillæg, foreslår DFS derfor at det også vil omfatte personer, der består Prøve i Dansk 1 eller FVU trin 1.

På høringslisten er vi i øvrigt opført med et forkert navn. Organisationens korrekte navn er Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Med venlig hilsen

Trine Bendix
Sekretariatsleder

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att. Kirsten Brix Pedersen

Høringssvaret er sendt pr. mail til hoeringssvar@uibm.dk

5. august 2015

Høringssvar vedrørende indførelse af integrationsydelse

Røde Kors takker for at blive inviteret til at afgive høringssvar på lovforslag om indførelse af integrationsydelse i stedet for uddannelses- eller kontanthjælp for nytilkomne flygtninge, familiesammenførte udlændinge og personer, der ikke har boet i Danmark gennem en længere periode.

Røde Kors er overordnet set bekymret for, at lovforslaget vil føre til et øget antal fattige i Danmark, og at det vil få negative konsekvenser for integrationen af nytilkomne og deres deltagelse i samfundslivet. Intet tyder på, at den forventede beskæftigelseseffekt af lovforslaget vil kunne opveje disse negative konsekvenser af ydelsesnedsættelsen.

Ydermere er det udokumenteret, at lovforslaget skulle have nogen signifikant betydning for antallet af personer, der vælger at søge asyl i Danmark.

Røde Kors efterlyser en helhedsorienteret tilgang fra dansk side til det forhold, at der ikke siden 2. Verdenskrig har været så mange flygtninge i verden. Efter Røde Kors' opfattelse bør Danmark både huse sin fair del af verdens asylansøgere under anstændige vilkår, bidrage til en fælles europæisk løsning og sætte handling bag ordene om en større indsats i flygtningenes nærområde.

Da det er Røde Kors' opfattelse, at lovforslaget vil gøre integrationen af nytilkomne og familiesammenførte flygtninge vanskeligere til skade for det danske samfund, opfordrer vi derfor regeringen til også at styrke civilsamfundets muligheder for at afhjælpe problemet gennem frivillig-baserede integrationsprogrammer og medmenneskelige relationer.

Levevilkår præget af fattigdom

Forslagets hovedelement om indførelse af integrationsydelsen er at sammenligne med den tidligere eksisterende starthjælp, der blev indført under VK-regeringen i 2002. Levevilkårene for mennesker på starthjælp blev i 2012 undersøgt af Rockwool Fonden, og dengang konkluderede forskerne, at starthjælpsflygtningenes levevilkår var præget af fattigdom, og at de umuligt kunne betale udgifterne i et dansk standardbudget. Også Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) har undersøgt konsekvenserne af starthjælpen og konkluderer i en forskningsrapport fra 2011, at starthjælp fastlåser flygtninge i fattigdom og på flere måder modvirker integration.

Med integrationsydelsen foreslår regeringen at indføre et indkomstniveau, som vil bringe enlige og familier i en tilsvarende situation.

Røde Kors er dagligt i kontakt med fattige mennesker i Danmark, og vi oplever på første hånd, hvad fattigdom betyder for samfundsdeltagelse og udviklingsmuligheder – ikke mindst for børn, der ikke har mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter, fødselsdage, lejrskoler og andre aktiviteter med klassekammeraterne.

Konsekvensen af at indføre en integrationsydelse, som foreslået i lovforslaget, vil være, at eksempelvis deltagelsen i foreningslivet, netværksaktiviteter og andre tilbud, der er med til at skabe en positiv integration, nedprioriteres eller fravælges. Dels fordi familiernes økonomiske formåen i sig selv begrænser deltagelsesmulighederne, men også fordi energien og tiden i familier ramt af fattigdom i stedet bruges på at tænke på, hvordan hverdagen skal hænge sammen med husleje, mad, tøj osv.

I bemærkningerne til lovforslaget tages konsekvent udgangspunkt i, at integrationsydelsen vil være på niveau med uddannelseshjælp, som bygger på SU-systemets satser. Men i modsætning til studerende på SU, er der ikke mulighed for at supplere sin indkomst med lønnet arbejde, at optage (studie)lån og – med det samtidige forslag om genindførelse af optjeningsprincippet for flygtninge (Lovforslag L7, Folketinget 2014-2015, 2. samling) – er der heller ikke mulighed for på lige vilkår at modtage børnetilskud og børne- og ungeydelse. De reducerede muligheder for at modtage børnetilskud og børne- og ungeydelse vil yderligere bringe familier med børn i en økonomisk vanskelig situation med de dokumenterede, negative konsekvenser, som ikke mindst børnene kan få at mærke.

Af lovforslaget om indførelse af integrationsydelse fremgår det endvidere, at folk på integrationsydelse ikke får mulighed for at holde ferie. Dette er ellers en almindelig rettighed, som vurderes til gavn for både voksne og familier med børn – også når man er på uddannelses- eller kontanthjælp.

Som mulighed for at supplere integrationsydelsen indføres til gengæld dansk tillæg til dem, der har bestået danskprøve på niveau med Prøve i Dansk 2. Røde Kors er enige i, at en vigtig forudsætning for at blive integreret i det danske samfund er at have tilegnet sig det danske sprog. Det ser vi hver dag i Røde Kors' mange integrationsaktiviteter. At dansk tillægget først udløses ved bestået Prøve i Dansk 2, vil dog betyde, at en stor del af de flygtninge, der kommer hertil, reelt ikke får mulighed for at få tillægget udbetalt. Et stigende antal visiteres i dag kun til niveau 1 og har dermed ikke mulighed for at fortsætte på danskuddannelse 2. Dermed kan det økonomiske tillæg som incitament til integration og mulighed for at supplere integrationsydelsen vise sig ikke at have en reel effekt.

Positiv, men begrænset, beskæftigelseseffekt

Røde Kors støtter intentionen i lovforslaget om, at flere flygtninge og familiesammenførte skal være i beskæftigelse, være selvforsørgende, en del af et arbejdsfællesskab og dermed gives bedre forudsætninger for at blive integreret i det danske samfund. Tidligere undersøgelser har vist en vis beskæftigelsesmæssig effekt af at sænke ydelserne fra kontanthjælpsniveau til det, der foreslås som den nye integrationsydelse.

Men den dokumenterede effekt er relativt begrænset, idet andelen af flygtninge på starthjælp, der kom i job op gennem højkonjunkturen i 00'erne var ca. 42 procent (det vil sige, at 58 procent ikke kom i job). Til sammenligning kom 30 procent af flygtninge på kontanthjælp i job, og beskæftigelseseffekten var dermed kun 12 procentpoint.

Efter fire år var beskæftigelseseffekten reduceret til 9 procentpoint. Den beskæftigelsesmæssige effekt af starthjælpen viste sig mindre, end den daværende regering forventede – og stod i Røde Kors' optik ikke mål med de negative effekter, den havde på mulighederne for at blive integreret.

Når et hovedformål er at give et større incitament til, at flere skal i arbejde, bør indførelsen af integrationsydelsen derfor følges op af andre foranstaltninger, der aktivt kan hjælpe med at bringe de berørte mennesker tættere på arbejdsmarkedet. Derfor er det paradoksalt, at modtagere af integrationsydelsen i modsætning til folk på uddannelseshjælp ikke kan modtage aktivitetstillæg. Dermed fratager man dem muligheden for på vej mod reel beskæftigelse at påvirke deres egen økonomiske situation ved at tage imod aktivitetstilbud.

Virksomhedsledere påpeger, at der bliver ekstraordinært brug for arbejdskraft de kommende år. Såfremt Danmark skal have nytte af de ressourcer og kompetencer, som kommer hertil, forudsætter det, at nyttilkomne får muligheden for et så normalt og aktivt liv som muligt fra dag ét. Det bliver der gjort en vigtig indsats for hver eneste dag i Røde Kors' asylcentre, og vores erfaring viser, at et aktivt og værdigt liv, hvor den enkelte selv tager ansvar og oplever, at det betaler sig at gøre en ekstra indsats, er med til at sikre en vellykket integration.

Civilsamfundets rolle i integrationsindsatsen

Røde Kors kan ikke tydeligt nok understrege værdien af de fællesskaber, som knyttes i civilsamfundet og gennem den frivillige indsats i lokalsamfundene. Udover at integrere flygtninge i foreningslivet og skabe netværk, spiller civilsamfundet en afgørende rolle i kommunernes integrationsindsats generelt.

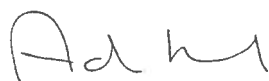
I Røde Kors' undersøgelse af kommunernes vurdering af de frivilliges værdi for integrationen svarer 80 procent af kommunerne, at de er afhængige af den frivillige indsats på området. Det gælder i forhold til at tilegne sig dansk, trives socialt og have et netværk, som rækker ud over den nærmeste familie.

Derfor opfordrer Røde Kors regeringen til at afsætte øremærkede ressourcer til en styrkelse af de frivillige organisationers rolle i integrationen af flygtninge i Danmark. Vi har noteret os, at et sådan forslag er i direkte forlængelse af regeringsgrundlaget 'Sammen for fremtiden', som lægger op til at give bedre muligheder for, at frivillige kan tage et styrket medansvar overfor socialt udsatte.

Vi ser, at den frivillige indsats indvirker på, at mennesker langt fra eller på kanten af arbejdsmarkedet bringes tættere på beskæftigelse. De netværk, sprogkundskaber og forståelser af samfundsmæssige normer og værdier, som en deltagelse i civilsamfundet medfører, kan sænke barriererne for en indtræden på arbejdsmarkedet.

Som nævnt ovenfor efterlyser Røde Kors en helhedsorienteret tilgang fra dansk side til flygtningesituationen i Danmark og appellerer til en menneskelig og værdig modtagelse af flygtninge i Danmark. Vi stiller os gerne til rådighed med en øget frivillig indsats i forhold til at inkludere flygtninge i det danske samfund.

Venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær

Dato 28. juli 2015
MLJ +HEN

Side 1 af 6

Dansk Socialrådgiverforening
faglig handlekraft

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
DK-2300 København S

Hørings svar vedrørende lovforslag om indførelse af integrationsydelse og ændring af reglerne til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Dansk Socialrådgiverforening takker for muligheden for at afgive hørings svar vedr. lovforslag nr. L2 om indførelse af integrationsydelse og ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Generelle bemærkninger

I indledningen til lovforslaget er det anført, at begrundelsen for at indføre integrationsydelsen er, at regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og at give større incitament til at arbejde.

Det er næppe muligt at vurdere på hvilken måde, størrelsen af sociale ydelser påvirker antallet af flygtninge, som søger asyl i Danmark, men erfaringen fra den periode, hvor vi havde en lignende ydelse – starthjælpen – er, at antallet af asylansøgere i Danmark faktisk i perioder steg trods den lave ydelse.

Argumentet om, at integrationsydelsen skal give større incitament til at tage et arbejde, og at en høj ydelse i sig selv er en barriere for at komme i arbejde, har vi et meget bedre grundlag for at vurdere. Generelt kan vi konkludere, at det allerede i dag kan betale sig at arbejde, når man er på kontanthjælp. Det behøver man ikke at sætte ydelserne ned for.

Ydermere viste en undersøgelse af starthjælpen, som Rockwoolfonden udarbejdede i 2009, at den havde en meget begrænset effekt mht. beskæftigelse. Der kom 6 flere ud af 100 i arbejde. Det betyd at sammenlagt 16 personer ud af 100 kom i arbejde. Dermed var der 84 tilbage, som ikke kom i arbejde, men som måtte leve på en meget lav ydelse. Det Økonomiske Råd udarbejdede også en undersøgelse af starthjælpens effekt og konkluderede, at effekten de første 2 år var tæt på 0.

DS kan se fra de konkrete erfaringer i kommunerne, at økonomiske incitamenter alene har en effekt, hvis borgerne er i stand til at flytte sig. Og undersøgelserne både fra Rockwoolfonden og Det Økonomiske Råd viser også, at størstedelen af de mennesker, som søger asyl i Danmark, ikke umiddelbart kan få et arbejde. På grund af deres egen situation, sprogproblemer og fordi arbejdsmarkedet ikke efterspørger deres kvalifikationer. Det økonomiske råd påviser i deres analyse, "at flygtninge i løbet af de første par år i Danmark tilsyneladende ikke har de kvalifikationer, som skal til for at reagere på den økonomiske tilskyndelse, der kommer fra indførelsen af den lavere starthjælp"¹. På den baggrund må man forvente, at konsekvensen af integrationsydelsen bliver, at mange mennesker kommer til at leve i fattigdom.

I indledningen til lovforslaget siges det også, at ydelsen vil være på niveau med uddannelseshjælpen, som bygger på SU-systemets satser. Det er ikke korrekt, fordi der er meget stor forskel på, hvad man kan få på integrationsydelse, og hvad man kan få i SU-systemet. Så sammenligningen er misvisende.

SU-systemet bygger på, at modtagere har ret til at optage fordelagtige lån, tjene penge ved siden af SU'en og kan bo i en særlig studiebolig under uddannelsen. Og uddannelseshjælpsmodtagere, som ikke er uddannelsesparate, har ret til et aktivitetstillæg til uddannelseshjælpen. Derfor kan Integrationsydelsen slet ikke sammenlignes med hverken SU eller uddannelseshjælpen.

DS kan se, at det skaber en række problemer at sætte ydelsen for denne målgruppe ned på det niveau, der foreslås. Det har, som undersøgelser også viser, en meget lille effekt beskæftigelsesmæssigt, men en stor påvirkning af mennesker, som kommer til at leve i fattigdom. Det gælder de voksne, som ofte vil være meget belastede af det, der er gået forud for, at de ankom til Danmark, og det gælder især for de børn, der i måske lang tid vil komme til at leve i fattigdom med alle de konsekvenser, det fører med sig.

Vi ved fra erfaringer og forskning, at en så lav ydelse som integrationsydelsen vil føre til mere isolation og dårligere integration af asylmodtagerne. Derfor vil vi på det kraftigste fraråde at indføre den. DS er helt enig i målsætningen om, at flygtninge og indvandrere skal i arbejde og hurtigst muligt integreres, men vi kan ikke se, at integrationsydelsen vil hjælpe til det. Socialrådgiverne har en omfattende erfaring fra integrationsarbejdet, fra jobcentrene mv. om de faktiske udfordringer med at få flygtninge i arbejde. Faglige erfaringer, som bakkes op af en efterhånden ret omfattende forskning. Vi vil meget gerne stille denne viden til rådighed, så der konstruktivt kan tages fat på de udfordringer, vi står med, når vi skal have flygtningene i arbejde. For det er altså et mål, vi helt deler.

¹ Se: <http://www.dors.dk/oevrige-publikationer/kronikker-artikler/far-starthjaelpen-flere-arbejde>

Økonomiske og administrative konsekvenser

DS er forbløffet over, at det ingen steder i lovforslaget er anført, at man må forvente, at der sker en stigning i ansøgningen af enkeltydelser. Vi vurderer, at indførslen af en så lav ydelse som integrationsydelsen vil medføre flere ansøgninger om enkeltydelser.

Det vil medføre mere arbejde for sagsbehandlerne, som skal hjælpe med at skrive ansøgningerne om enkeltydelser, og for de sagsbehandlere, som skal afgøre ansøgningerne. Herudover vil der kommunerne få ekstra udgifter ved udbetalingen af dem.

En anden konsekvens berøres heller ikke i lovforslaget. Den nye integrationsydelse vil gøre det svært for mange kommuner at leve op til den boligforpligtelse, de har under integrationsforløbet, fordi asylmodtagerne simpelthen ikke vil kunne betale huslejen. Det kan komme til at betyde, at kommunerne, indtil der viser sig en egnet bolig, vil skulle tilbyde midlertidigt ophold et andet sted. Det kan blive rigtig dyrt for kommunerne, da denne udgift sagtens kan blive på 10.000-15.000 kr. pr. måned, hvor personens egenbetaling er 2.122 kr. om måneden. Dermed kommer denne ekstra udgift til at påhvile kommunen, og det er der ikke taget højde i lovforslaget.

Det nævnes heller ikke, at det må forventes, at der kommer flere sager, hvor der skal sættes ind efter børneparagrafferne, fordi man vil være nødt til at hjælpe børn, der er fanget i belastende forhold i meget fattige familier.

Overordnet set får kommunerne en del af de udgifter, der er forbundet med at indføre den nye integrationsydelse. DS vil opfordre til, at der ses realistisk på, hvilke udgifter dette lovforslag vil medføre i kommunerne.

Belastning af personalet

Socialrådgiverne i integrationsindsatsen har gennem længere tid været meget pressede på grund af det stigende antal flygtninge i kommunerne og på grund af det store integrationsarbejde generelt. Hvis de fortsat skal kunne udføre dette arbejde ordentligt og dermed hjælpe optimalt med de store integrationsopgaver, der er i Danmark, så skal der være midler til at ansætte det personale, der er behov for. Det er ikke sket i kommunerne i den seneste tid, og der er desværre heller ikke noget i lovforslaget, der viser, at der vil blive taget skridt til at lette det store pres.

Der forventes således kun en merudgift i kommunerne på i alt 8,2 mil. kr. årligt, fordi der skal foretages kontrol af, om opholdskravet er opfyldt. Der afsættes ikke midler til at overkomme de aktuelle belastninger og til de øgede opgaver, lovforslaget vil medføre, bl.a. som følge af ansøgninger om enkeltydelser, et større antal børnesager og vanskelige boligplaceringer.

Specifikke bemærkninger

Ingen ret til ferie

Af lovforslagets § 1 nr. 21 fremgår det, at den ret, som modtagere af uddannelseshjælp- og kontanthjælp har til ferie jf. § 13, stk. 11, alene skal omfatte uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere og ikke modtagere af integrationsydelse.

DS er helt uforstående over for, at integrationsydelsesmodtagere ikke bliver omfattet af reglerne om ret til ferie. Alle børn, voksne og familier har behov for ferie, hvor de kan være sammen. Herudover ses det i lovforslaget, at den manglende ferie faktisk fører til en merudgift på i alt 76,9 mio. over de næste 4 år og herefter 10,4 mio. årligt. Der er ikke i bemærkningerne anført, hvilken begrundelse der er for, at ret til ferie ikke kommer til at gælde modtagere af integrationsydelse.

Satserne og sammenligningen til SU

Af lovforslagets § 1 nr. 26 fremgår de forslåede satser for integrationsydelsen. Det fremgår af bemærkningerne, at de "tager udgangspunkt i satserne for uddannelseshjælp". DS mener, som ovenfor nævnt, at sammenligningen til uddannelseshjælpen og SU slet ikke er retvisende for ydelsesniveauet.

DS bakker op om, at der i § 22, stk. 3 i lov om aktiv socialpolitik foreslås, at enlige forsørgere, som ikke har optjent ret til børnetilskud, fordi de ikke opfylder kravet om beskæftigelse eller bopæl i 2 år, alligevel får ydelsen som enlig forsøger, der ville have haft ret til børnetilskud.

Danskuddannestillæg og dispensationsmulighed

Det fremgår også af forslaget til § 22, stk. 4 i lov om aktiv socialpolitik, at der efter ansøgning skal ydes tillæg for bestået prøve i dansk mindst på niveau med Prøve i Dansk 2. I bemærkningerne til dette forslag fremgår det, at "Det er sprogcentreret der vurderer kursisternes indplacering. Personer som visiteres til danksuddannelse¹, har som udgangspunkt ikke mulighed for at fortsætte på danskuddannelse 2 (eller 3)."

DS er bekymret for, at ovenstående reelt kommer til at betyde, at det for mange bliver rigtig svært at opnå dette tillæg for Dansk uddannelse 2, hvis de ikke kan få den tilbudt.

Af den forslåede § 22 stk.6 fremgår det, at der indføres en dispensationsmulighed for bestået prøve i dansk for personer med en varig funktionsnedsættelse, der som følge heraf "ikke er i stand til – eller har rimelig udsigt til – at kunne bestå en danskprøve". DS bakker op om denne mulighed for dispensation, men vi mener, at det bør præciseres, hvad der ligger i formuleringen "rimelig udsigt", ellers kan vurderingen blive usikker.

Det fremgår af den foreslåede § 22, stk. 7, at denne dispensation "kræver en lægeerklæring vedrørende funktionsnedsættelsens betydning for deltagelse og afsluttende prøver i danskundervisningen...", og at ansøger selv skal skaffe lægeerklæringen og afholde eventuelle udgifter til den. DS mener, at man i stedet for at forlange en lægerklæring som dokumentation, bør lade dispensationen begrundes af en socialfaglig vurdering af personens samlede situation – både helbredsmæssigt og socialt. I denne vurdering kan der stilles krav om, at en lægeerklæring skal indgå, men DS mener ikke, at dispensationen alene skal gives på baggrund af en lægeerklæring, da der kan være forhold, som har betydning for indlæringsevnen, som en læge ikke nødvendigvis har øje for. DS mener også, at det er urimeligt, at ansøger selv skal afholde udgifter til lægeerklæringen, da det er systemet, der forlanger den for dispensationen.

Vedr. særlig støtte § 34

I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 30, fremgår det, "at bemyndigelsen i § 34 anvendes til at indføre et loft over særlig støtte og starthjælp på 70 % af dagpengesatsen". Det skal sikre, at virkningen af integrationsydelsen ikke neutraliseres af støtte efter § 34. DS mener ikke, at dette loft er rimeligt, da støtte efter § 34 netop er begrundet med, at personen har særligt høje bolig- eller forsørgelsesudgifter og derfor har behov for en højere ydelse.

Vedr. Supplement til brøkpension

Af bemærkningerne til lovforslagets § 1 nr. 36 fremgår det, at supplementet til personer på brøkpension jf. § 27 a fremover gøres afhængig af opholdskravet. Det kommer til at betyde, at de personer som ikke opfylder opholdskravet højst vil kunne blive suppleret op til integrationsydelsessatsen. DS mener ikke, at det er rimeligt, idet mennesker på pension ikke har mulighed for at komme i arbejde og dermed forbedre deres økonomiske situation. Pensionen er en varig ydelse og bør derfor ikke sidestilles med en midlertidig ydelse, som hurtigst muligt skal erstattes af arbejde eller uddannelse. DS mener, at man som i dag fremadrettet bør supplere pensionen, så ansøgere får det samme som en person berettiget til fuld førtidspension.

Revalidering på integrationsydelse

I lovforslagets § 1, nr. 49 og 50 forslås der indført et nyt stykke 4 i § 47, der betyder, at modtagere af integrationsydelse under revalidering fortsat modtager integrationsydelse, fremfor revalideringsydelse.

DS frygter, at revalidering på integrationsydelse kommer til at modarbejde revalideringens egentlige formål, idet en ydelse, der er så lav som integrationsydelsen, giver stor sandsynlighed for, at den enkelte ikke vil kunne gennemføre forløbet.

Dækning af udgifter til tandlæge

I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 54 er det anført, at tilskud til tandbehandling gradueres for integrationsydelsesmodtagere over og under

henholdsvis 25 og 29 år, svarende til den graduering, der sker for unge på uddannelsesydelse og for kontanthjælpsmodtagere over 29 år. DS stiller sig uforstående over for denne graduering i tilskud til tandbehandling, da alle integrationsydelsesmodtagere efter lovforslaget får den samme ydelse – 5.945 kr. – uanset om de er over eller under 25 eller 29 år. Dermed mister gradueringen sin begrundelse.

Med Venlig Hilsen

Majbrit Berlau
Formand
Dansk Socialrådgiverforening

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Pr. mail til: hoeringssvar@uibm.dk

København, den 4. august 2015

Høringssvar vedr. lovforslag L2 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love

De danske Sprogcentre (DDS) takker for muligheden for at kommentere det fremsatte lovforslag.

Regeringen foreslår ved lovforslag L2, at der indføres en integrationsydelse til nytilkomne flygtninge og udlændinge med mulighed for at opnå et tillæg til ydelsen ved at bestå en danskprøve. DDS vil i det følgende kommentere den del af lovforslaget, der omhandler dette element.

Generelt støtter DDS, at der eksisterer stærke incitamenter til at udlændinge følger danskuddannelserne og lærer dansk så hurtigt som muligt med henblik på en hurtig og positiv integration i det danske samfund og på arbejdsmarkedet. Imidlertid finder DDS sammenkædningen af muligheden for at opnå rettigheder – herunder tildeling af ydelser – og personers læringsforudsætninger problematisk og diskriminerende, idet en del af målgruppen ikke vil have læringsmæssige forudsætninger for at opnå den pågældende rettighed/ydelse.

Ifølge lovforslaget kan der opnås et tillæg på 1.500 kr. pr. måned, hvis man består Prøve i Dansk 2 eller tilsvarende. Ifølge den senest tilgængelige statistik var ca. 15 % af kursisterne ved de ordinære danskuddannelser i 4. kvartal i 2014 indplaceret på Danskuddannelse 1 hvortil kommer de kursister, der får tilbudt arbejdsmarkedsrettet danskundervisning og som har en danskuddannelse 1-profil. Disse kursister, der er kendetegnet ved at have en ringe skolebaggrund, og som ikke har lært at læse og skrive på deres modersmål eller på det latinske alfabet, vil have en meget ringe mulighed for at opnå danskuddannelse på Prøve i Dansk 2-niveau.

Det skal tilføjes, at en kursist, der er indplaceret på Danskuddannelse 1 og som afslutter med Prøve i Dansk 1, herefter ikke har yderligere danskuddannelsesret og dermed ikke længere har mulighed for at gratis at følge undervisningen på Danskuddannelse 2 og dermed vil være afskåret fra at følge undervisningen frem mod Prøve i Dansk 2. Efter en gennemført Prøve i Dansk 1 vil kursisterne være nødsaget til at gennemføre Prøve i Dansk 2 som selvstuderende, hvilket DDS anser som værende helt urealistisk.

DDS skal i denne sammenhæng endvidere anføre, at tilegnelse af dansk på det krævede niveau for voksne personer generelt er en mentalt meget krævende proces, som kræver en stor arbejdsindsats og båndlægger en stor del af kursisternes mentale ressourcer. Processen er motiverende og meningsfuld for den del af målgruppen, der lever op til og lykkes med kravene, og kan modsat opleves demotiverende og meningsløs, hvis læringsmålene er uden for rækkevidde. DDS kan derfor frygte, at den meget lave integrationsydelse vil have en negativ effekt og være diskriminerende for den del af udlændingene, der ikke har de læringsmæssige forudsætninger for at kunne opnå dansktillægget.

I lovforslaget er FVU-læsning trin 2-prøven foreslået som en parallel prøve til Prøve i Dansk 2 for at kunne opnå dansktillægget.

DDS skal anføre de samme bemærkninger i forhold til denne prøve som ovenfor med den tilføjelse, at nytilkomne flygtninge/udlændinge ikke er målgruppen for FVU-læsning. Adgangen til FVU for udlændinge kræver normalt, at udlændingen har opholdt sig i Danmark i en længere årrække og allerede har opnået – især mundtlige – færdigheder på dansk. FVU er som udgangspunkt tænkt som et tilbud til den voksne del af den danske befolkning, der har brug for at styrke sine læse- og skrivefærdigheder. FVU er derfor primært et godt tilbud til de udlændinge, der har boet og arbejdet i Danmark i en længere årrække og ikke til nytilkomne udlændinge som begynderundervisning. En nytilkommen flygtning/udlænding vil normalt ikke kunne blive godkendt til et FVU-tilbud.

DDS skal på denne baggrund foreslå, at muligheden for at kunne opnå et sprogtillæg til integrationsydelsen gøres opnåelig for alle uafhængigt af udlændingenes læringsforudsætninger, fx ved at betinge tillægget af aktiv deltagelse i danskundervisningen. Dette vil medvirke til at skabe et positivt incitament til at tilegne sig det danske sprog og dermed tilskynde alle – også nytilkomne flygtninge/udlændinge med en ringe skolebaggrund – til et positivt integrationsforløb.

Med venlig hilsen

Poul Neergaard

Formand

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

hoerings svar@uibm.dk

DIGNITY
DANSK
INSTITUT
MOD TORTUR

København, den 4. august 2015

AMB, KHA, JOG, TR, KV

Høring vedr. lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontakthjælp, mv.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har den 3. juli 2015 fremsat lovforslag nr. L2 om integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontakthjælp mv. Lovforslaget blev førstebehandlet i forbindelse med fremsættelsen og blev også sendt i høring samme dag.

DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur vil i det følgende redegøre for sine overordnede bemærkninger til lovforslaget:

1) Lovforslagets formål og forventede virkning

Formålet med lovforslaget er at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og samtidig at give nytilkomne udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund. Regeringens antagelse er, at en sænkning af de offentlige ydelser vil bevirke, at udlændinge som følge heraf hurtigere vil påtage sig lønnet arbejde og blive selvforsørgende.

På den baggrund foreslås det bl.a. at indføre en *integrationsydelse*, der skal træde i stedet for kontakthjælpen for udlændinge med behov for offentlig forsørgelse, som enten får tildelt ophold i Danmark efter 1. september 2015 eller ikke opfylder opholdskravet (mindst 7 år ud af de seneste 8 år).

Integrationsydelsen kan sammenlignes med den tidligere såkaldte *starthjælp*, som var en særlig lav social ydelse, der trådte i stedet for kontakthjælp til flygtninge og indvandrere med behov for offentlig forsørgelse. Rationalet for indførelsen af starthjælpen var det samme som nu for integrationsydelsen. Starthjælpen blev imidlertid afskaffet i 2011 som led i afskaffelsen af de såkaldte "fattigdomsydelser" i finansloven for 2012. Dette skete bl.a. på baggrund af, at forskning fra Center for Analytisk Samfundsanalyse (CASA) ('Flygtninge på starthjælp', 2006) som viste, at fattigdom ikke skaber et øget incitament til at komme i arbejde og

DIGNITY
Dansk Institut Mod Tortur
Bryggervangen 55
2100 København Ø

Tel. +45 33 76 06 00
Fax +45 33 76 05 10

info@dignityinstitute.dk
www.dignityinstitute.dk

CVR nr. 69735118
P-nr. 1002304764
EAN 5790000278114

Danske Bank Nr.
4183-4310821209

blive selvforsørgende, men derimod skaber afsavn og skader, der får betydning såvel helbreds -som uddannelsesmæssigt og socialt for både voksne og børn.

Modsat viste forskning fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, at starthjælpen havde en positiv effekt på kort sigt, om end beskæftigelsen blandt flygtninge ikke nødvendigvis blev permanent højere som følge af starthjælpen.

2) Personer med langvarig eller kronisk fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse

Mens det - som nævnt ovenfor - ikke kan udelukkes, at lave(re) sociale ydelser kan have en motiverende effekt for visse persongrupper, er det vigtigt at understrege at denne logik ikke kan anvendes i forhold til alle udlændinge og flygtninge. Dette gælder i særdeleshed traumatiserede flygtninge, herunder torturofre.

DIGNITY's erfaring med rehabilitering af traumatiserede flygtninge og torturofre har været, at den nu afskaffede starthjælp, som skulle fremme integration, reelt vanskeliggjorde rehabiliteringen og dermed også integrationen af flygtninge.

Igennem vores mangeårige kliniske arbejde har vi erfaret, at lave sociale ydelser virker mod hensigten, når det gælder uarbejdsdygtige torturofre. Motivationsfremmende foranstaltninger - såsom lave(re) sociale ydelser - der er møntet på at påvirke udlændinges *vilje* til at arbejde, vil kun kunne have den tilsigtede effekt, hvis de pågældende også har *evnen* til at arbejde. Såfremt en traumatiseret flygtning ikke har evnen til at arbejde eller uddanne sig pga. kronisk fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, vil en reduktion af de sociale ydelser ingen effekt have på deres beskæftigelsessituation. Lave sociale ydelser vil derimod have negative konsekvenser for deres trivsel og helbred.

Lovforslaget foreslår en ændring af § 22, stk. 6-8 i lov om aktiv socialpolitik, således at der indføres en dispensationsmulighed fra bestået prøve i dansk for opnåelse af tillæg. Dette betyder at personer, der er lægeligt diagnosticeret med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til – eller har rimelig udsigt til – at kunne bestå en danskprøve, vil kunne få dansk tillæg. DIGNITY anser denne dispensationsmulighed som en positiv foranstaltning, som anerkender at visse persongrupper, herunder svært traumatiserede flygtninge med langvarig funktionsnedsættelse, ikke har mulighed for at lære dansk og dermed skal have adgang til dispensation.

- ⇒ DIGNITY ønsker at anbefale ministeriet, at forslaget om at give mulighed for dispensation i § 22, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik udtrækkes fra ikke alene at gælde tillæg for bestået prøve i Dansk 2 til også at omfatte de øvrige tillæg, herunder tillæg for ordinær beskæftigelse, uddannelses-

forløb, deltagelse i samfundslivet og bestået prøve i viden om danske samfundsforhold.

Såfremt lovforslaget vedtages i sin nuværende form vil det betyde, at rehabiliteringen af traumatiserede flygtninge forringes af følgende årsager:

- Forringet eller ingen mulighed for at modtage behandling pga. udgiften til transport til og fra behandlingsstedet.
- Vanskelighed ved at koncentrere sig om den psykologiske -og fysioterapeutiske behandling, da de socio-økonomiske vanskeligheder, afledt af den generelle fattigdom, vil skygge for koncentration om traumbearbejdningen. Der er risiko for en gentagelse af tidligere erfaringer fra starthjælpsperioden, hvor PTSD symptomerne blev kroniske i stedet for at aftage.
- Kompromittering af behandlingen pga. risiko for at medicin, skindlæg eller andre ordinationer i forbindelse med rehabiliteringen vil ikke kunne indkøbes, da der ikke er råd til det.

De begrænsninger, der forekommer økonomisk i form af lave ydelser, vil have størst betydning af børn i familier med voksne, der ikke opfylder opholdskravene. Det er dem, der vil lide under deres manglende mulighed for at kunne blive integreret på lige fod med danske børn. Det er deres langsigtede sundhedstilstand, der vil blive påvirket af de afsavn, de vil opleve i det daglige mht. til sund kost mm. Det er også de børn, der kan udvikle koncentrations -og hukommelsesproblemer fremover pga. deres generelle sundhedstilstand.

Lovforslaget vil også kunne have utilsigtede samfundsmæssige omkostninger. Traumatiserede flygtninge, som ikke kan overskue at modtage behandling pga. en økonomisk presset hverdag, vil pga. deres ubehandlede traumer og somatiske lidelser belaste det generelle social-og sundhedsvæsen i Danmark.

Sammenfattende ønsker DIGNITY at anbefale ministeriet, at lovforslaget taget højde for at svært traumatiserede flygtninge, som har en langvarig fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, vil have meget ringe eller ingen mulighed for at komme i arbejde og blive integreret i det danske samfund, ved at de gives adgang til dispensation for kravene for opnåelse tillæg som skitseret ovenfor.

Med venlig hilsen

Karin Verland

Direktør

Til: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
v/ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S.
hoeringssvar@uibm.dk.

Fra: Danmarks Vejlederforening

5. august 2015

J.nr. 15/05849

Vedr. Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love

Danmarks Vejlederforening takker for muligheden for at afgive hørings svar. Vi har vi følgende overordnede bemærkninger:

Unge flygtninge/familiesammenførte under 30 år er tiltænkt samme vilkår som øvrige unge på uddannelsesyndelse. De skal derfor uddannelsesparathedsvurderes som danske unge, og der skal laves aktivitetsplan for dem, som vurderes ikke-uddannelsesparate.

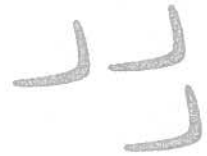
Vi forudser også, at flygtninge/familiesammenførte over 30 år vil få brug for hjælp af jobcentrenes medarbejdere, da der er foreslået indført et krav om indlæggelse af et CV på Jobnet for integrationsydelsesmodtagere senest 3 uger efter bevillingen.

Lovforslaget budgetterer med ekstra resurser til kommunerne i forbindelse med lovens udmøntning, og vi opfordrer her til, at der afsættes ekstra ressourcer til kompetenceudvikling af medarbejderne i UU og jobcentrene, som i det daglige skal vejlede flygtningene og de familiesammenførte.

Det kræver en særlig viden og ekspertise fra vejledernes side at vejlede unge og voksne, som kommer direkte fra krigsområder, eller som har været på flugt i måneder, og som ikke taler dansk.

På vegne af Danmarks Vejlederforenings bestyrelse,

Lis Brok-Jørgensen, konstitueret formand og Christa If Jensen, bestyrelsesmedlem
Danmarks Vejlederforening
formand@danmarksvejlederforening.dk
tlf. 2337 6687

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Sendt til hoeringssvar@uibm.dk

10. juli 2015

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2015-112-0447
Sagsbehandler
Kasper Frederiksen
Direkte 3319 3235

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

Ved e-mail af 3. juli 2015 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Lovforslaget giver umiddelbart Datatilsynet anledning til at komme med følgende bemærkninger:

Det følger af den foreslåede § 11, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik:

”Kommunen træffer afgørelse om retten til integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp. Ansøgeren har pligt til at bidrage med oplysninger, der er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp ansøgeren er berettiget til. Kan personen ikke dokumentere, at opholdskravet i stk. 3 er opfyldt, yder kommunen integrationsydelse.”

Af de særlige bemærkninger til bestemmelsen følger:

”I den foreslåede § 11, stk. 5, 2. pkt., foreslås det, at en ansøger har pligt til at bidrage med oplysninger, der er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp – uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse – ansøgeren har ret til. Det foreslås endvidere i § 11, stk. 5, 3. pkt., at hvis ansøgeren ikke kan dokumentere, at opholdskravet i den foreslåede § 11, stk. 3, er opfyldt, kan kommunen alene yde integrationsydelse.

Det påhviler således ansøgeren at skaffe de nødvendige oplysninger. Kan eller ønsker pågældende ikke at efterkomme kommunens forlangende, eller viser dokumentationen ikke med tilstrækkelig sikkerhed, at pågældende opfylder betingelserne for at modtage den almindelige kontanthjælp, udbetaler kommunen integrationsydelse.

Kommunen vil ved et opslag i CPR i mange tilfælde umiddelbart kunne afgøre, om ansøgeren må antages at opfylde opholdskravet. Ved benyttelsen af CPR er det imidlertid vigtigt at være opmærksom på CPR-lovens regler om registrering af indrejse, udrejse og bopæl i Danmark, idet der i dette regelsæt f.eks. tillades fraværperioder fra landet på op til 6 måneder uden, at pågældende har pligt til at oplyse kommunen herom. For det andet er det vigtigt at

være opmærksom på, at oplysningerne i CPR som hovedregel er baseret på ansøgerens egne indberetninger til kommunen.

Giver de oplysninger, der er i kommunens besiddelse, fx skatteoplysninger, kommunen anledning til tvivl om, at opholdskravet er opfyldt, har ansøgeren pligt til at bidrage med den fornødne dokumentation, som kan være dokumentation.”

Det står ikke umiddelbart Datatilsynet klart, om der som følge af lovforslaget kan ske samkøring i kontroløjemed, hvorfor dette bør præciseres.

Såfremt der med lovforslaget kan ske samkøring i kontroløjemed, skal Datatilsynet bemærke, at tilsynet i sin praksis forudsætter, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens § 5, stk. 1, om god databehandlingskik.

Mulighederne for at foretage sammenstilling og samkøring i kontroløjemed i den offentlige forvaltning svarer således til den praksis, som var gældende før persondatalovens ikrafttræden, og som er kommet til udtryk ved en tilkendegivelse fra flertallet i Retsudvalget i betænkning af 16. maj 1991 over forslag til lov om ændring af lov om offentlige myndigheders registre (L 50).

Det er her forudsat, at myndighederne i forbindelse med samkøring i kontroløjemed har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Flertallet lagde vægt på, at de borgere, som berøres af en kontrolordning, i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøringen så vidt muligt kun finder sted, hvis de personer, der omfattes af kontrollen, har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger til myndigheden.

Datatilsynet skal herudover gøre opmærksom på, at tilsynets udtalelse skal indhentes, inden en behandling iværksættes, når behandlingen omfatter sammenstilling eller samkøring af oplysninger i kontroløjemed, og denne er omfattet af anmeldelsespligten i persondatalovens § 43, jf. lovens § 45, stk. 1, nr. 4.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Kasper Frederiksen

Sct. Knuds Allé 7, 6740 Bramming

Att.: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Dato	04-08-2015
Sagsbehandler	Katrine Sehested Hansen
Telefon direkte	76 16 91 32
Sagsid	15/16809

Hørings svar vedr. L2 - Integrationsydelse mv.

Dansktillæg – dispensationsmuligheden

Det fremgår af lovforslagets side 18 pkt. 5, samt side 29 at udgifter til lægeerklæring skal afholdes af borgerne.

Det har ikke været muligt for mig, at finde hvor i L2 hjemlen til at borgeren skal betale lægeerklæringen fremgår. Det betyder, at Ankestyrelsens sandsynligvis i en klagesag vil afgøre at udgiften til lægeerklæringer vil være en kommunal udgift, jf. kommunens pligt til at en sag skal være tilstrækkeligt oplyst - Retssikkerhedsloven § 10. Præcis som øvrige lægeerklæringer i bl.a. sager om sygedagpenge, kontanthjælp, mv.

Lovteksten bedes tilrettet eller kommunerne tilført yderligere midler til administrative udgifter til dækning af de flere lægeerklæringer, der vil skulle indhentes for at belyse hvorvidt kommunen skal dispensere fra bestået dansk.

Dansktillæg - Visitering i Jobcentret

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 26 (LAS § 22, stk. 5) at dansktillægget sammen med Integrationsydelsen ikke må overstige, hvad personen ville være berettiget til efter §§ 23 - 25, såfremt opholdskravet i § 11, stk. 3 var opfyldt.

Det betyder i praksis, at den visitation Jobcentret foretager i forhold til borgerens afstand til uddannelse/job - med begreberne umiddelbart uddannelsesparat, jobparat eller aktivitetsparat får betydning i forhold til udbetaling af dansktillæg. Indtil nu har borgeren ikke særskilt kunnet klage over Jobcentrets visitation, men udelukkende som en del af ydelsesafgørelsen.

Fremover vil borgere, der er omfattet af integrationsydelse men endnu ikke har bestået dansk 2 eller tilsvarende blive visiteret i forhold til uddannelse/job uden at visitationen har betydning for ydelsens størrelse på det tidspunkt hvor borgeren visiteres.

Jeg kan se to problematikker i forhold til dette.

1 - Borgeren sanktioneres på baggrund af en visitation, der ikke har kunnet klages over. Det er de færreste borgere, der forstår sammenhængen mellem visitation og de sanktioner, der effektueres. Derfor bliver problemstilling sjældent en del af borgerens klage over sanktionen til ankestyrelsen.

2 - Umiddelbart kan visitationen på sigt – nemlig når retten til danskstillæg opnås – få betydning for borgerens ydelse.

For at undgå problematikker i stil med kommunernes sagsbehandling af gensidig forsørgelsespligt og "kærestepenge" anbefales det, at lovgiver præcisere, at afgørelsen om målgruppe jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 2 gøres til en del af afgørelsen om integrationsydelse eller at lovgiver præcisere, at borgeren kan klage over visitationen i Jobcentret – altså gør visitationen til en afgørelse.

Det sidste vil være det mest gennemskuelige for borgeren.

Venlig hilsen

Katrine Sehested Hansen
Kontorchef

Høringsvar vedrørende lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

04-08-2015

Folkehøjskolens Forening takker for lejligheden til at afgive høringssvar. Foreningen har kun et anliggende at fremføre, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt personer på integrationsydelse som er i gang med et integrationsprogram med den nye lov, nu vil blive omfattet af betalingsloven.

Af lovforslagets § 2 fremgår, at der i lov om aktiv beskæftigelsesindsats foreslås følgende ændring (s. 4 i lovforslaget):

"2. § 2, nr. 2 og 3, affattes således:

*» 2) personer, der modtager kontanthjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er jobparate, bortset fra kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, eller som er omfattet af nr. 12 eller 13,
3) personer, der modtager kontanthjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er aktivitetsparate, bortset fra kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, eller som er omfattet af nr. 12 eller 13.«"*

Det fremgår altså heraf, at personer under integrationsprogrammet IKKE vil blive omfattet af Betalingsloven.

Senere i forslaget fremgår det på s. 41 af bemærkningerne til § 11, nr. 1 omkring ændringer i samme paragraf i lov om aktiv beskæftigelsesindsats:

"Med de foreslåede ændringer til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. dette lovforslags § 2, tilføjes modtagere af integrationsydelse til målgrupperne i § 2, nr. 2, 3, 12 og 13 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Dermed vil modtagere af integrationsydelse blive omfattet af den samme indsats efter loven og de samme betalingsregler, som ifølge betalingsloven gælder for modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp".

Dette kunne umiddelbart læses som, at alle modtagere af integrationsydelse vil blive omfattet af betalingsloven. Vi er klare over, at § 11 omhandler ændringer for personer, der er under revalidering og forrevalidering.

Det er foreningens opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at tydeliggøre undtagelsen fra § 2 i bemærkningerne omkring § 11, sådan at det står helt klart, at personer i integrationsfasen ikke er omfattet heraf, så misforståelser kan undgås, når loven til sin tid skal administreres.

For højskolerne er det vigtigt fortsat at kunne være en del af flygtninges integrationsprogram. Noget der har vist sig at have stor positiv effekt og noget, der fra politisk hold ofte har været opfordringer til folkehøjskolerne om at medvirke ved.

Vi vil tillade os at kontakte Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering efter feriens afslutning for at sikre os, at vi ikke har fejllæst lovforslaget.

På vegne af Folkehøjskolernes Forening
– med venlig hilsen

Thor West Nielsen
Chefkonsulent

Folkehøjskolernes
Forening i Danmark

Højskolernes Hus - Nytorv 7
DK-1450 København K
+45 33 36 40 40
kontor@ffd.dk
www.hojskolerne.dk
www.ffd.dk

Foreningen af Udlændingeretsadvokater

Udlændinge- integrations- og boligministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Den 4. august 2015
HN/KG

Sendt til hoeringssvar@uibm.dk.

Høring vedrørende lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater (herefter foreningen) skal uopfordret kommentere det foreliggende lovudkast, idet vi forventer fremtidigt at være på ministeriets høringsliste ang. ethvert lovforslag, der vedrører udlændinge.

Indledning

Der har aldrig siden anden verdenskrig været så mange flygtninge som i dag. I stedet for at undslå os et medansvar for at afhjælpe denne tragiske situation for verdens flygtninge lægger de tre lovforslag – L2, L3 og L7 - helt åbenlyst op til, at Danmark skal minimere dette medansvar. Foreningen finder, at forslagene dels strider mod Danmarks internationale forpligtelser, ligesom foreningen er uenig i, at det ønskede (ulovlige) formål kan opnås via de foreslåede lovændringer.

Danmarks internationale forpligtelser

I forhold til det aktuelle lovforslag er følgende bestemmelser relevante at vurdere.

Grundlovens § 75, stk. 2 der omhandler borgernes ret til offentlig forsørgelse når de: " .. ikke selv kan ernære sig eller sine.."

Mere specifikt er det FN's Flygtningekonventions artikel 23, som særligt omhandler flygtnings ret til sociale ydelser på samme niveau som medlemsstatens egne borgere.

Udover dette specifikke diskriminationsforbud findes der også et generelt forbud mod forskelsbehandling i Den europæiske Menneskerettigheds konventions artikel 14, som i denne forbindelse skal ses i sammenhæng med artikel 1 i Tillægsprotokol 1.

I forhold til Europæiske regler findes også den Europæiske Socialpagt, og særligt for så vidt angår danske statsborgere, der kommer tilbage efter ophold i et andet EU land, de særlige EU regler om den frie bevægelighed.

På internationalt plan kan endelig nævnes FN's konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle rettigheder artikel 26, samt FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination artikel 1.

Det bemærkes, at Højesteret ved dom af 15. februar 2012 delvist har haft lejlighed til at vurdere nogle af de ovenstående retlige standarder i forhold til den tidligere ordning, der var gældende fra 2002 til 2011. Umiddelbart kan det dog påpeges, at mens Højesteret for så vidt anså ordningen for udtryk for indirekte forskelsbehandling, så var der samtidig i rettens øjne tale om et sagligt formål, idet den særligt lave ydelse angiveligt var indført med det formål at fremme flygtnings integration i det danske samfund. Under den seneste valgkamp og i det efterfølgende forløb har det derimod stået tændende klart, at formålet med den nye ordning er at skræmme nye asylansøgere væk fra Danmark. Vi kan således ikke umiddelbart se, at Højesteret ville komme frem til det samme resultat. Ligeledes har den gamle ordning ikke været prøvet ved nogle af de internationale organer, der påser de ovennævnte konventionsmæssige forpligtelser.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater

Færre asylansøgere til Danmark?

Som nævnt ses det overordnede formål med lovændringerne at være at få asylansøgere til at søge beskyttelse i andre lande end Danmark. Der er intet belæg for regeringens påstand om, at lavere ydelser skulle forhindre flygtninge i at søge asyl i Danmark. Alle undersøgelser viser, at det er andre grunde, der har betydning for destinationslandet: om man tror man kan få asyl og sikkerhed, om man har familie og netværk, om man tror man kan få arbejde, om man tror landet har en høj standard for menneskerettigheder. I øvrigt mener foreningen, at Danmark skal overholde Flygtningekonventionen og tage sin del af verdens flygtninge. Det er ikke rimeligt, at Danmark fortsat skubber problemet over på landene i nærrområderne, som allerede har taget langt den største del af alle flygtninge eller på de øvrige EU-lande.

For de flygtninge, som alligevel kommer til Danmark trods de lavere ydelser, er regeringens andet formål med integrationsydelsen at give et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund. Lovforslagene vil formentlig have den modsatte effekt. Når man giver mennesker en ydelse som er så lav, at den fratager dem muligheden for offentlig transport, deltagelse i fritidsaktiviteter og foreningsliv, deltagelse i almindelige aktiviteter i lokalmiljøet mm., medfører det både dårligere muligheder og mindre overskud til at lære dansk, til at søge arbejde og til at integrere sig.

Foreningen må konkludere, at der med forslagene i klar strid med vore internationale forpligtelser effektivt vil blive indført en ny gruppe undermennesker i Danmark til alvorlig skade både for de forfulgte og for Danmarks omdømme.

Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v. – L2

Foreningen vil i det nedennævnte specielt koncentrere sig om lovforslagets § 22 vedrørende integrationsydelsen, *idet foreningen lægger til grund, at regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og at give nyttilkomne flygtninge og udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund.*

Indledningsvis kan det konstateres, at regeringen lægger til grund, at det blandt andet er de økonomiske vilkår i de enkelte lande, der skulle have betydning for, at mange asylansøgere kommer til Danmark.

Dette postulat er udokumenteret, uunderbygget og bør efter foreningens opfattelse ikke lægges til grund for et så indgribende forslag som, at integrationsydelsen under særlige betingelser skal erstatte den nuværende uddannelses- eller kontanthjælp.

Det bemærkes, at det er positivt, at lovforslaget vedrørende integrationsydelsen skal *gælde såvel udlændinge som danskere, som ikke har opholdt sig i Danmark i sammenlagt mindst 7 år, ud af de seneste 8 år.*

Integrationsydelsens niveau skal i henhold til lovforslaget svare til uddannelseshjælpssatserne med udgangspunkt i SU-systemet.

For valget argumenterede regeringen for, at integrationsydelsen skal fastsættes efter SU-taksterne, idet det at være flygtning er sammenligneligt med at være studerende, da begge dele er midlertidigt.

At være flygtning kan ikke sammenlignes med at være studerende. At være flygtning må sammenlignes med mennesker, der har været udsat for en social begivenhed som f.eks. skilsmisse eller arbejdsløshed. En flygtning har med stor sandsynlighed været udsat for krig, tortur, traumatiske oplevelser, tab af familiemedlemmer, tab af bolig, tab af arbejde mm. At forlade sit land på grund af krig eller forfølgelse sker desuden ikke af egen fri vilje. En studerende har ikke været udsat for en social begivenhed, at studere er efter eget valg og en positiv begivenhed, der helst skulle føre til et bedre betalt arbejde.

Herudover kan det beløb, der udbetales i integrationsydelse og SU heller ikke sammenlignes. Som studerende har man ved siden af SU'en mulighed for lønarbejde, studielån, børnepenge, tilskud til offentlig transport, rabat på tandbehandling, studieböger, forskellige forlystelser samt mulighed for billige kollegieboliger. Studerende vil desuden typisk have familie og netværk, som dels kan hjælpe med at skaffe studiejob, dels kan hjælpe med lån eller tilskud. Flygtninge får med integrationsydelsen ingen af disse muligheder. Som flygtning får man mulighed for at ansøge om enkelttydelser til f.eks. medicin og tandbehandling. At få del i de enkelttydelser, man har ret til, vil dog kræve en større

Foreningen af Udlændingeretsadvokater

indsats af den enkelte flygtning, ligesom det vil kræve uforholdsmæssigt store ressourcer af kommunerne at behandle de mange ansøgninger om enkeltydelser.

Foreningen noterer sig, at lovforslaget ikke skal gælde de personer, der har lovligt ophold i Danmark for lovens ikrafttræden, der forventes fremsat til den 1. september 2015.

Allerede ved denne sondring har regeringen tilkendegivet en diskrepans mellem de ydelser, der skal gives til udlændinge og danskere, som har lovligt ophold i Danmark før den 1. september 2015 og de udlændinge og danskere, der først får ophold eller generhverver deres ophold i Danmark efter 1. september 2015, men som ikke opfylder den tidsmæssige betingelse for at få uddannelses- eller kontanthjælp.

I henhold til de gældende regler er det en betingelse for at få uddannelses- eller kontanthjælp, at man har været ude for en social begivenhed, der har bevirket, at man ikke kan forsørge sig selv og sin familie, og at man ikke modtager andre ydelser, der kan dække forsørgelsesbehovet.

Det er efter foreningens opfattelse en adækvat baggrund for ydelse af uddannelses- eller kontanthjælp.

Satserne for den nye integrationsydelse svarer til den uddannelseshjælp, som unge under 30 år modtager i stedet for kontanthjælp. Uddannelseshjælpsmodtagere med visse psykiske diagnoser kan få et højere beløb, fordi man på baggrund af deres sygdom antager, at de ikke vil være i stand til at arbejde. Uddannelseshjælpsmodtagere, som ikke er jobparate, kan få et aktivitetstillæg, hvis de deltager i aktivering. Disse muligheder er der ikke i lovforslaget for integrationsydelsesmodtagere.

Flygtninge på integrationsydelse vil – ud over ansøgning om enkeltydelser – alene kunne få et danskstillæg på 1.500 kr., når de har bestået prøve svarende til Dansk 2. I de 1-2 år, det trods alt tager selv for de dygtigste at lære dansk, vil flygtninge på integrationsydelse ikke have mulighed for nogen former for tillæg, rabatordninger eller lån, ligesom det vil være meget svært at finde job, før man har lært dansk. Mange af de flygtninge, der kommer her til landet, er højtuddannede og velkvalificerede. I stedet for at klientgøre og fattiggøre disse mennesker i den tid, det tager at lære dansk, med risiko for at presse dem ud i sort arbejde og/eller stiftelse af gæld, vil vi foreslå, at kommunerne hurtigt muligt vurderer de uddannelser, flygtningene har fra hjemlandet mhp. mulighed for praktik, løntilskudsjob og supplerings/opgradering, så flygtninge, der har uddannelse fra hjemlandet, hurtigst muligt kan få relevant arbejde.

Lovforslaget diskriminerer fysiske og psykiske syge flygtninge, som reelt ikke kan komme i arbejde, i forhold til fysiske eller psykiske syge modtagere af uddannelseshjælp. De dårligst stillede flygtninge, som på grund af fysiske eller psykiske sygdomme, alvorlige traumer, analfabetisme, vanskeligheder ved at lære sprog f.eks. på grund af høj alder eller manglende uddannelse, bør naturligvis ligestilles med personer på uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

I relation til regeringens formål med fremsættelse af lovforslaget, er det vigtigt at afdække, hvorvidt regeringens formål kan anses for opfyldt.

Integrationsydelsen skulle i sig selv gøre det mindre attraktivt for flygtninge at søge asyl i Danmark. Der synes imidlertid ikke i lovforslaget at være dokumentation for, at asylansøgere søger asyl i Danmark på grund af sociale ydelser så som uddannelseshjælp og kontanthjælp, som det i dag er muligt at opnå, når man har fået asyl i Danmark.

Det er svært at forestille sig, at en asylansøger, der må anses for at have været forfulgt i flere år, og som eventuelt er blevet tortureret eller på anden måde har været udsat for overgreb i sit hjemland, skulle have haft energi og evne til at undersøge de danske socialpolitiske love og hvilke ydelser, der er forbundet hermed.

Erfaringen blandt foreningens advokatreds, der behandler langt størstedelen af asylsagerne i Danmark, er, at det for de fleste asylansøgere, som har behov for at opnå asyl, er af altafgørende betydning for de pågældende, at de kan opnå asyl i et frodeligt land, *uafhængigt af, hvilke ydelser, de pågældende måtte være berettiget til.*

De asylmodtagere, der er omfattet af lovforslaget, er omfattet af FN's Flygtningekonventions krav om forfølgelse, som forudsætning for asyl. Der er således ikke tale om "bekvemmelighedsflygtninge", der blot ønsker at friste deres tilværelse der, hvor de gunstigste vilkår viser sig.

I og med at regeringen øjensynlig ikke sonderer mellem reelle asylmodtagere og såkaldte "bekvemmelighedsflygtninge", synes lovforslagets formål ikke opfyldt, netop fordi asylmodtageres motiv for at søge asyl i Danmark, ikke sker med

Foreningen af Udlændingeretsadvokater

baggrund i de sociale ydelser, de pågældende og deres familier har mulighed for at opnå, men alene fordi de reelt er asylretligt forfulgt.

Ud over formålet med at få færre asylansøgere til Danmark har regeringen som formål at nytilkomne flygtninge og udlændinge skal have et ”større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund”.

Det er foreningens opfattelse, at nytilkomne flygtninge og udlændinge sædvanligvis i forvejen har et stort incitament til at søge arbejde og blive integreret i det danske samfund.

Opfyldelsen heraf for nytilkomne flygtninge og udlændinge kræver dog typisk, at de i forvejen er veluddannede, og at de direkte kan gå ind på det danske arbejdsmarked, hvilket naturligvis er betinget af, at der overhovedet er jobs at få, hvilket langt fra altid er tilfældet.

De fleste af de nytilkomne udlændinge bliver ikke integrerede og arbejdsparate, før de har boet i Danmark i en periode, i hvilken de kan sætte sig ind i den danske kultur, arbejdsmarkedsforhold og det danske sprog.

Foreningen finder det dog isoleret set positivt, at den foreslåede integrationsydelse også skal gælde danskere, der har opholdt sig uden for Danmark i sammenlagt mindst 7 år ud af de seneste 8 år.

Der er dog imidlertid den forskel, at danske statsborgere, når de kommer tilbage til Danmark, sædvanligvis taler dansk, ofte har bevaret en tilknytning til det danske samfund via familie og bekendtskabsnetværk, har uddannelses- og erhvervs erfaring i Danmark og eventuelt har mulighed for at vende tilbage til de områder eller den by, som de i sin tid forlod.

Disse danskere er derfor på forhånd bedre stillede end udlændinge, der ikke har en fortid i Danmark.

Specielt vedrørende integrationsydelsens satser (2015-niveau)

1.
Satsene i integrationsydelsen skal efter lovforslaget tage udgangspunkt i SU-satserne, jf. lovforslagets § 22, stk. 2. Herefter udgør integrationsydelsen et månedligt beløb på kr. 11.888 for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.
2.
Kr. 8.319 for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud, efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.
3.
Kr. 5.945 for personer, der er fyldt 30 år og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre.
4.
Kr. 2.562 for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre.

Herudover er der i begrænset omfang mulighed for, at kommunen efter ansøgning kan yde beløb til enkeltudgifter for eksempel til tandlægebehandling og andre ekstraordinære udgifter.

Endelig kan der i henhold til lovforslagets § 22., stk. 4, ydes et tillæg til en person, der modtager integrationsydelsen, såfremt den pågældende har bestået danskprøve 2 (jf. § 9, stk. 1 i Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge).

Det bemærkes dog, at det af lovforslaget § 22, stk. 5, fremgår, at selvom tillægget udgør et månedligt beløb på kr. 1.500 (2015-niveau), så må den samlede hjælp ikke overstige, hvad personen ville være berettiget til i henhold til uddannelses- og kontanthjælpsreglerne.

Dette skal i det hele øjensynligt gælde i forhold til de enkeltudgifter, som integrationsydelsesmodtagere kan blive berettiget til.

I og med at integrationsydelsen sammen med den eller de tillæg, der kan bevilliges, skal holdes inden for de gældende uddannelses- og kontanthjælpsgrænser, er der derfor reelt tale om en forringelse i forhold til de nugældende regler.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater

Dette må formentlig ses på baggrund af regeringens forestilling om, at flygtninge og udlændinge skulle få et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund på baggrund af ydelsesreduktionen, således som det direkte fremgår af lovforslaget under pkt. 3. 12, "adfærdsmæssige konsekvenser ved indførelse af integrations-ydelsen" i henhold til hvilke det konkluderes, at den enkelte modtager i gennemsnit hurtigere vil "afgå til beskæftigelse".

Det nævnes således i lovforslaget som et samlet skøn, at dette vil indebære en strukturel ydelse af beskæftigelsen på i alt 400 fuldtidspersoner, når integrationsydelsen er fuldt indfaset.

Det fremgår ikke, på hvilket grundlag regeringen har beregnet disse tal.

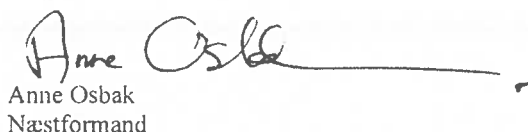
Sammenfatning

På det foreliggende grundlag finder foreningen anledning til at konstatere, at regeringens formål med lovforslaget vedrørende integrationsydelsen beror på nogle udokumenterede gisninger, som efter foreningens opfattelse ikke bør være tilstrækkeligt til at gennemføre en så indgribende ydelsesreduktion, i særdeleshed ikke, fordi det reelt ikke i lovforslaget er dokumenteret, at de flygtninge og udlændinge, som lovforslaget primært omhandler, skulle få et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund.

Lovforslaget bør efter foreningens opfattelse **ikke** vedtages.

Med venlig hilsen
Foreningen af Udlændingeretsadvokater
p.b.v.

Helge Nørrung
Formand

Anne Osbak
Næstformand

Fra: indvanderrådgivningen - Landsdækkende Rådgivning
<postmaster@indvanderraadgivningen.dk>
Sendt: 5. august 2015 10:00
Til: Høringssvar - UIBM; Elisabeth Pilegaard; mca@skm.dk
Emne: Høringssvar lovændringer L1 - L3 og L7

Indvanderrådgivningen har ikke modtaget de 3 fremsatte lovforslag/ændringer til høring. Vi beder om at blive sat på høringslisten i de relevante ministerier.

Indvanderrådgivningen har skrevet et samlet høringssvar, ikke konkrete ændringer til lovforslagene, idet vi forkaster lovforslagene.

Vor problemforluering er et høringssvar til hver lovforslag.

Vi forkaster lovforslagene og det politiske udgangspunkt ud fra Indvanderrådgivningens virke igennem 16 år, og som Danmarks største rådgivning for indvandrere og flygtninge i Danmark og Norden.

Indvanderrådgivningen ser følgende problemer i lovforslagene:

Problem nr. 1: Det giver ikke nogen mening at argumentere for at flygtninge skal have den samme ydelse som vores studerende. Dette dels fordi, det ikke er at sidestille dem med resten af befolkningen, da flygtninge ikke er studerende, men arbejdsløse, og derfor skal have kontanthjælp. For det andet fordi de ikke må have en indkomst ved siden af deres straks hjælp, som de fleste studerende er nødt til at have et arbejde ved siden af studiestøtten, da studiestøtten er utilstrækkelig. Det er ikke et argument at gøre og påstå sådan, det er mere en måde at dække over noget andet på ved at forsøge at argumentere.

Problem nr. 2: Lovforslagene er IKKE af mere overordnet karakter om udlændingepolitik, men handler om symbolpolitik ved at lave dette indgreb. Der er overhovedet ingen væsentligt økonomisk incitament for det danske samfund på lang sigt, kun symbolpolitik. Hvis man politikerne forstiller sig en positiv økonomisk virkningen af lovforslagene med den mængde af flygtninge der vil havne i fattigdom, kriminalitet og social eksklusion, er der ingen økonomisk overskud for det danske samfund. Derfor handler lovforslagene mere om at få vælgertilslutning end et rationelt politisk indgreb.

Problem nr. 3: Lovforslagene er generelt forskelsbehandlende af flygtninge, måske racistisk, og i konflikt med den Danske Grundlov, på den måde, der er lagt op til. Forslagene er simpelthen i sin essens diskriminerende og beror på at adskille den danske befolkning fra dem som kommer ude fra Danmark. Man kunne i stedet gøre det sværere for alle at komme ind i Danmark. Det ville trods alt se mere fair ud udadtil, men lovforslagene er målrettet mod den øgede flygtningestrøm fra Syrien og Nordafrika. Det er ikke et spørgsmål om Danmark skal tage imod alle de flygtninge fra disse områder. Det er vrøvl fra politikernes side til at dække over symbolpolitik. Vi modtager vor lille del af asylsøgende, og der vil ikke komme ret mange flere asylsøgende, idet de mange lande EU-lande asylsøgende skal igennem for at komme til Danmark, opsuger dem undervejs. Det er i orden at sende et signal til omverdenen og de andre EU-lande, at flygtninge skal hjælpes hvor de er, men måske ude af proportioner i forhold til den konkrete problemstilling.

Indvanderrådgivningen vil gøre opmærksom på, at det Danske samfund er utroligt rigt, men hvis politikerne fremsætter lovforslag grundet frygt for lavere og ringere levestandard for borgerne i Danmark, er det temmelig udansk.

Politikerne skulle hellere opfordre og lægge op til, at borgerne får lyst til at eksperimentere med nye måder at leve på og samtidig være åbne for flere flygtninge, tage sig af dem med lige så stor omsorg, som vi tager os af hinanden i det danske samfund. Det er dansk.

leif randeris
Kontorleder
www.Indvanderrådgivningen.dk
Vesterbrogade 14-butikken
8000 Århus C.
Tlf. 26223611

Indvanderrådgivningen er den største rådgivning for indvandrere og flygtninge i Danmark og Norden.
Indvanderrådgivningen er en privat forening uden tilhørsforhold til staten og kommuner. Vi modtager ikke tilskud fra de nævnte.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Beskæftigelsesministeriet
Skatteministeriet
Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget
Beskæftigelsesudvalget
Skatteudvalget

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8816
LUJJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR.
540.10/31974/EMKI/TGH/TITH/
LUJJ/JCH

**HØRING OVER FORSLAG OM INDFØRELSE AF EN
INTEGRATIONSYDELSE, ÆNDRING AF REGLERNE OM
RET TIL UDDANNELSES- OG KONTANTHJÆLP M.V.,
HARMONISERING AF REGLER OM OPGØRELSE AF
BOPÆLSTID FOR FOLKEPENSION SAMT
GENINDFØRELSE AF OPTJENINGSPRINCIPPET FOR
RET TIL BØRNETILSKUD OG BØRNE- OG UNGEYDELSE
FOR FLYGTNINGE M.V.**

7. JULI 2015

Udlændinge-, integrations- og boligministeren, beskæftigelsesministeren samt skatteministeren har den 3. juli 2015 fremsat følgende lovforslag, som blev førstebehandlet samme dag:

- L2, Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.).
- L3, Forslag til lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension).
- L7, Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungedydelse (Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungedydelse for flygtninge).

Det fremgår af lovforslagene, at de vil blive sendt i høring med frist den 5. august 2015. Institut for Menneskerettigheder er på høringslisten til L2 og L3 og har modtaget anmodningerne om høringer. Instituttet har også valgt at afgive høringssvar til L7.

Instituttet har behandlet de tre lovforslag i ét høringssvar, da de rejser sammenlignelige spørgsmål. Instituttet har desuden prioriteret at afgive et hurtigt høringssvar, således at der kan tages ordentlig højde for høringssvaret i den videre behandling af lovforslagene.

1. SAMMENFATNING

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger til de tre lovforslag kan sammenfattes på denne måde:

- Instituttet finder det meget kritisabelt, at lovforslagene ikke indeholder de fornødne vurderinger af forholdet til Grundloven, og at L7 derudover ikke indeholder nogen vurdering af forholdet til menneskeretten.
- Instituttet kan ikke vurdere, om lovforslagene vil være i strid med Grundlovens § 75, stk. 2, fordi der ikke foreligger nærmere oplysninger om, hvorvidt de mennesker, der rammes af stramningerne, kan siges at være sikret et eksistensminimum.
- Instituttet kan ikke vurdere, om lovforslagene vil være i strid med Flygtningekonventionen, fordi der ikke foreligger nærmere oplysninger om, i hvilket omfang andre grupper end flygtninge rammes, samt hvordan andre lande fortolker konventionen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for lovforslagenes forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser
- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene tilvejebringer en række nærmere oplysninger, således af indgrebets forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser, herunder Flygtningekonventionen, kan vurderes på et fyldestgørende grundlag.

2. LOVFORSLAGENES VURDERING AF MENNESKERETTEN

L7 om genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge indeholder ingen analyse af forholdet til Grundloven eller Danmarks internationale forpligtelser.

I L3 om opgørelse af bopælstid for folkepension – genindførelse af principper for beregning af den såkaldte brøkpension - henviser regeringen til, at regeringen tidligere har vurderet, at et tilsvarende lovforslag var i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, og at regeringen nu vurderer, at også dette lovforslag er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser uden nærmere at begrunde dette i lovforslaget.

I L2 om integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp redegøres kun for de forhold, som taler for lovforslaget.

Det fremgår af Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet fra 2005, at regeringen i lovforslag bør redegøre for overvejelser i forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår af beretning nr. 6 afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 26. februar 2015 om ministres ansvar for Folketinget, at en minister, som fremsætter et lovforslag, bør være opmærksom på at sikre, at lovforslagets bemærkninger også belyser forhold, som taler imod lovforslaget. Hvis forhold kun vanskeligt lader sig belyse eller er forbundet med usikkerhed, bør der redegøres for, hvori vanskeligheden eller usikkerheden består, og hvilke konsekvenser de mulige udfald kan få.

- Institut for Menneskerettigheder finder det – i lyset af lovforslagenes alvorlige betydning for en sårbar gruppe mennesker – meget kritisabelt, at lovforslagene ikke indeholder de fornødne vurderinger af forholdet til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for lovforslagenes forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser, samt at regeringen fremlægger de oplysninger, der er nødvendige for Folketingets vurdering af lovforslagene, jf. nærmere nedenfor.

3. GRUNDLOVENS KRAV OM EKSISTENSMINIMUM

Indførelse af integrationsydelsen samt genindførelsen af optjeningsprincipperne vil betyde en væsentlig lavere indkomst for de berørte grupper end efter de eksisterende regler.

Det er umiddelbart instituttets vurdering, at mange på grund af ydelsernes niveau vil falde under den danske fattigdomsgrænse, men levestandarden vil variere for de enkelte mennesker og familier, fordi denne vil være påvirket af anden støtte, og fordi udgifterne vil variere fra person til person.

Efter Grundlovens § 75, stk. 2, er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige.

Højesteret har i to domme fastslået, at Grundlovens § 75, stk. 2, forpligter det offentlige til at sikre et eksistensminimum for personer omfattet af bestemmelsen, samt at de ved domstolene kan få efterprøvet, om kravet er opfyldt. Dommene er refererede i Ugeskrift for Retsvæsen 2006.770H og U2012.1761H.

Højesteret har i dom af 15. februar 2012 om introduktionsydelse/starthjælp vurderet overholdelsen af Grundlovens eksistensminimum og i den forbindelse medregnet alle de ydelser, den pågældende familie fik tildelt, herunder boligsikring, børneydelser m.v. Dommen er refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 2012.1761H.

Højesteretssagen handlede om en flygtningefamilie på to voksne og fire børn, hvoraf de to fyldte 18 år i perioden. Et femte barn over 18 år fik senere opholdstilladelse og boede sammen med den øvrige familie. Familien havde samlet set modtaget introduktionsydelse/starthjælp, boligsikring og forskellige børneydelser m.v. på mellem ca. 209.000 og 265.000 kr. om året i perioden fra 2004-2007. Højesteret fandt, at familien havde modtaget hjælp fra det offentlige i overensstemmelse med Grundlovens § 75, stk. 2.

Højesterets dom fra 2012 betyder, dels at der findes en nedre grænse for offentlige ydelser, således at et "eksistensminimum" sikres, dels at dette eksistensminimum ligger under niveauet i den konkrete sag. Det er dog fortsat uvist, hvor Højesteret vil sætte grænsen for et eksistensminimum, ligesom der ikke er lovgivningspraksis om dette spørgsmål.

I L2 vedrørende introduktionsydelse m.v. anfører regeringen, at den nu foreslåede integrationsydelse, der er fastsat på niveau med de nugældende SU-satser, og som for forsørgere af børn under 18 år overstiger de dagældende satser for introduktionsydelse og starthjælp, er i overensstemmelse med Grundlovens § 75, stk. 2, og Danmarks internationale forpligtelser. Der redegøres imidlertid ikke nærmere for baggrunden for vurderingen.

Institut for Menneskerettigheder finder det som nævnt meget kritisabelt, at lovforslagene ikke i det fornødne omfang forholder sig til spørgsmålet om lovgivningens forhold til Grundlovens eksistensminimum. Der kan ikke uden videre henvises til Højesterets dom fra 2012, blandt andet fordi den omhandlede en familie i perioden 2004-2007, før reglerne om optjeningsprincip for børnefamilieydelse m.v. blev i 2010 ændret med ikrafttræden i 2011.

Lovforslagene indebærer væsentlige ændringer og en betydelig nedsættelse af de offentlige ydelser for de berørte personer, herunder for børnefamilier og for udsatte flygtninge med eksempelvis psykiske traumer m.v. Det konkrete niveau af offentlige ydelser for de berørte personer er dog uklart, idet de pågældende i varierende omfang tillige vil kunne være berettigede til øvrige offentlige ydelser.

Det bemærkes i den forbindelse, at den danske fattigdomsgrænse indført i 2013 ikke er afgørende for fortolkningen af Grundlovens eksistensminimum, men at der bør foretages nærmere vurderinger af, hvad de foreslåede ændringer vil få af betydning for de berørte personer, herunder hvordan de samlede indtægter og udgifter må antages at blive for forskellige familiekonstellationer.

Det bør derfor under lovforslagenes behandling afklares, hvordan forskellige personer og familier samlet set vil være stillet efter de foreslåede ændringer. Der er således en række forskelle for de økonomiske livsvilkår for modtagere af SU og integrationsydelse, som må tages i betragtning ved vurderingen af, om personer er sikret et eksistensminimum. Alle dele af lovforslagene bør indgå i disse beregninger, herunder også eksempelvis det forhold, at integrationsydelsesmodtagere ikke vil blive omfattet af reglerne om ret til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

Der må efter instituttets opfattelse foretages nærmere beregninger af indtægterne og udgifterne for forskellige familiekonstellationer i forskellige boligformer, således at ydelsernes niveau sættes i reelt forhold til beregninger af leveomkostninger eksempelvis baseret på den såkaldte budgetmetode.¹ Der må tages højde for muligheder for at supplere indtægten. Der må i den forbindelse også foretages beregninger for så vidt angår flygtninge, som fremover vil modtage en begrænset folkepension.

Det bør desuden afklares og løbende overvåges, om lovforslagene vil betyde en (markant) stigning i antallet af personer, der lever med et indkomstgrundlag under den nationale økonomiske fattigdomsgrænse, herunder især om lovforslagene vil medføre en stigning i antallet af børn, der vokser op i familier med en indkomst under fattigdomsgrænsen. Det må desuden afklares og tydeliggøres, hvordan personer med funktionsnedsættelse vil blive behandlet, såfremt de er ud af stand til eksempelvis at lære dansk eller opnå beskæftigelse og dermed øge deres indkomst.

¹ Se "En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder", Ekspertudvalg om fattigdom, juni 2013, s. 162 ff.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for Grundlovens eksistensminimum og Danmarks internationale forpligtelser, samt at regeringen fremlægger de oplysninger, der er nødvendige for Folketingets vurdering af lovforslagene.

Den internationale menneskeret har ikke betydning for fortolkningen af Grundlovens § 75, stk. 2, men instituttet minder om, at Danmark tidligere har modtaget international kritik på dette område, og at det må forventes, at der også fremover vil blive fremsat kritik. Det skyldes, at retten til en passende levestandard, retten til social sikkerhed og sociale ydelser er omfattet af forskellige menneskerettighedskonventioner, som Danmark har tilsluttet sig, herunder blandt andet FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder artikel 9 og 11, FN's Racediskriminationskonvention artikel 5(e)(IV) og FN's Børnekonvention artikel 26 og 27. FN's Børnekomité, FN's Racediskriminationskomité samt den Europæiske Komité mod Racisme og Intolerance (ECRI) har tidligere forholdt sig kritisk til den dagældende starthjælp. Retten til at modtage tilstrækkelige midler til sit underhold er omfattet af Den Europæiske Socialpagt artikel 13, og Europarådets Komité for Sociale Rettigheder udtrykte i 2009, at de dagældende regler om starthjælp ikke var i overensstemmelse med Socialpagtens artikel 13.²

4. INDIREKTE FORSKELSBEHANDLING VED INDFØRELSE AF EN INTEGRATIONSYDELSE SAMT GENINDFØRELSE AF OPTJENINGSPRINCIPPER FOR FOLKEPENSION, BØRNETILSKUD SAMT BØRNE- OG UNGEYDELSE

Det overordnede formål med de foreslåede ændringer er at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark samt at give nyankomne flygtninge og indvandrere et større incitament til at arbejde og blive integreret, dog således at ændringerne vedrørende folkepension i sig selv alene begrundes i at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark.

² Se "Concluding observations of the Committee on the Rights of the Child" af 4. februar 2011, "Concluding observations of the Committee on the Elimination of Racial Discrimination" af 19. oktober 2006, ECRI's "Tredje rapport om Danmark" af 16. december 2005 og Europarådets Komité for Sociale Rettigheder "Conclusions XIX-2 (2009) (DENMARK)" af januar 2010.

De foreslåede ændringer omfatter såvel udlændinge, som danske statsborgere, formentlig fordi regeringen – som ved tidligere lovændringer – ønsker, at lovgivningen ikke diskriminerer.

Instituttet vil derfor se nærmere på spørgsmålet om diskrimination, idet instituttet henviser til sine tidligere høringssvar, som vedhæftes.

I 2002 blev reglerne vedrørende kontanthjælp og introduktionsydelse ændret, således at personer, som ikke havde haft lovligt ophold i mindst 7 ud af de sidste 8 år, fik starthjælp, som var lavere end kontanthjælpen. Introduktionsydelsen blev tilsvarende ændret. Instituttet rejste i forbindelse med ændringen i sit høringssvar bekymring over spørgsmålet om indirekte diskrimination og fandt, at det burde overvejes, om der var tale om indirekte diskrimination, idet en gennemførelse af lovforslaget ville ramme de to grupper (danske statsborgere og udlændinge) ganske forskelligt. Starthjælpen og introduktionsydelsen blev ophævet i 2012.

I 2010 blev flygtninges adgang til at medregne bopælstid i oprindelseslandet ved beregning af folkepension afskaffet, således at flygtninge fremover modtog en reduceret folkepension. I forbindelse med lovændringen i 2010 stillede instituttet i sit høringssvar spørgsmål ved, om det var berettiget at sammenligne flygtninge og danske statsborgere med ophold i udlandet. Instituttet anbefalede blandt andet, at det nærmere blev undersøgt og oplyst, hvor mange danske statsborgere, der efter ophold i udlandet, var afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne, samt hvordan andre lande behandlede flygtninge i forhold til andre med midlertidigt ophold i udlandet. Derudover fandt instituttet umiddelbart, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig måtte antages ikke at være i overensstemmelse med Flygtningekonventionen og andre internationale menneskerettighedskonventioner og anbefalede derfor, at lovforslaget ikke blev vedtaget. I 2014 blev adgangen til at medregne bopælstid i oprindelseslandet genindført.

I 2010 og 2012 blev reglerne om optjeningsprincipper børnefamilieydelse og børnebidrag ændret, men instituttet blev ikke hørt i den forbindelse og har ikke afgivet høringssvar om de ændringer.

Institut for Menneskerettigheder kan ikke foretage den endelige vurdering af, om borgernes rettigheder krænkes, da det – som instituttet også anførte i sit høringssvar i 2010 – må afklares ved

nationale domstole med efterfølgende adgang til international prøvelse ved blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

I 2012 afsagde Højesteret som nævnt dom i en sag om introduktionsydelse/starthjælp i perioden 2004-2007. Højesteret fandt, at der ikke var tale om direkte forskelsbehandling efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), da reglen omfattede både danske statsborgere og udenlandske statsborgere. For så vidt angik indirekte forskelsbehandling fandt Højesteret, at optjeningsprincippet for kontanthjælp var sagligt begrundet, og at konsekvenserne af optjeningsprincippet ikke var uproportionale. Højesteret fandt tilsvarende, at Flygtningekonventionen heller ikke var krænket.

Selv om Højesterets dom omhandlede introduktionsydelse/starthjælp, må det efter instituttets opfattelse som udgangspunkt antages, at Højesteret vil anlægge en tilsvarende vurdering af reglerne om optjeningsprincipper til folkepension (brøkpension), børnetilskud samt børne- og ungeydelse. Det kan imidlertid ikke uden videre antages, at Højesterets dom fra 2012 fuldt ud kan overføres på de nu fremsatte lovforslag, dels fordi der er tale om forskellige lovforslag, dels fordi en række forhold ikke blev forelagt Højesteret. Der må således foretages en selvstændig vurdering af en række forskellige forhold.

Det afgørende spørgsmål er – som det også fremgår af Højesterets tidligere dom – om den indirekte forskelsbehandling er forholdsmæssig. Det er derfor nødvendigt at vurdere og sammenholde virkningerne af de nu foreslåede lovforslag i forhold til deres formål.

Lovforslagene har alle som et af de overordnede formål at begrænse antallet af asylansøgere i Danmark. Der er ikke belæg for at antage, at stramningerne i eksempelvis 2010 og 2012 har reduceret antallet af asylansøgere i Danmark sammenholdt med andre lande i EU. Det er tilsvarende for tidligt at vurdere effekten af ændringerne på asylområdet i 2014, selv om der kan konstateres et generelt fald i antallet af asylansøgere inden for det sidste år. Der er således markant usikkerhed forbundet med virkningerne af denne type lovændringer i forhold til Danmarks andel af asylansøgerne i Europa.

Af L7 fremgår: "Størrelsen af mindredgifterne som følge af genindførelse af optjeningsprincippet for flygtninge afhænger af antallet af opholdstilladelser. Det er beregningsmæssigt forudsat, at der gives opholdstilladelse til ca. 2.000 børn i 2015, ca. 2.500 børn i 2016 og derefter ca. 900 børn årligt. Det er endvidere forudsat, at der sker familiesammenføring til flygtninge for ca. 8.800 børn i 2016 og derefter ca. 1.800 børn årligt. I 2015 skønnes forslaget at vedrøre udbetaling af

børne- og ungeydelse samt børnetilskud for ca. 225 børn. I 2016 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 7.400 børn at blive berørt af optjeningsprincippet og i 2017 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 4.600 børn at blive berørt. Fra og med 2018 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 2.650 børn årligt at blive berørt.”.

Det er således ”beregningmæssigt forudsat”, at antallet af opholdstilladelser til flygtningebørn herunder ved familiesammenføring vil falde meget markant efter 2016 fra 11.300 i 2016 (2.500+8.800) til 2.700 efter 2016 (900+1.800), men det fremgår ikke, hvad der er grundlaget for denne forudsætning, herunder hvilken betydning lovændringerne antages at have.

Lovforslagene har derudover overordnet set dels til formål at øge integrationen og beskæftigelsen blandt de berørte. Det fremgår af L2, at ændringen ”skønnes at indebære, at den enkelte modtager i gennemsnit hurtigere vil afgå til beskæftigelse. Samlet skønnes forslaget på den baggrund at indebære en strukturel styrkelse af beskæftigelsen på i alt 400 fuldtidspersoner, når integrationsydelsen er fuldt indfaset.”.

Det fremgår af en analyse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed fra april 2007, at den dagældende starthjælp fik flygtninge hurtigere i arbejde – i hvert fald på kort sigt. For gruppen, som kunne få kontanthjælp, var der 9 procent sandsynlighed for, at de var i beskæftigelse 16 måneder efter, de fik opholdstilladelse, mens tallet var 14 procent for gruppen, som var berettiget til starthjælp. Analysen viste dog også, at indførelse af starthjælpen betød, at en langt større gruppe forsørgede sig selv uden at være i job. Denne gruppe havde således ikke en observerbar indkomst og levede således af ægtefællens indkomst, sort arbejde eller noget tredje. Dette er blot et eksempel på undersøgelser, som støtter antagelsen om, at lovændringen vil have en vis betydning for integrationen og beskæftigelsen, men ændringerne har også andre konsekvenser, som lovforslagene ikke redegør for. Der henvises i den forbindelse eksempelvis til Rockwool Fondens Forskningsenheds arbejdspapir 25 fra 2012.

Lovforslagene har ikke til formål, men det er umiddelbart instituttets vurdering, at lovforslagene vil have som virkning, at flere vil leve i fattigdom. Det er usikkert, i hvilket omfang dette vil være en konsekvens, jf. bemærkningerne i afsnit 3 ovenfor, hvorfor en proportionalitetsvurdering er vanskelig at gennemføre på det foreliggende grundlag.

Det bemærkes i den forbindelse, at indførelsen af et dansk tillæg i praksis i meget høj grad vil ramme udlændinge hårdere end danskere, fordi danske statsborgere omfattet af de foreslåede regler som det helt klare udgangspunkt må formodes at kunne dokumentere de fornødne dansk kundskaber.

Højesterets dom fra 2012 bekræfter, at Højesteret vil være meget tilbageholdende med at tilsidesætte lovgivning som stridende mod Danmarks internationale forpligtelser, og at vurderingen af forholdsmæssigheden derfor først og fremmest vil være et anliggende for lovgivningsmagten og eksempelvis den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler på den baggrund:

- at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene nærmere uddyber, hvilke virkninger lovforslagene efter regeringens opfattelse må antages at få på Danmarks andel af det samlede antal af asylansøgerne i Europa, på integrationen af udlændinge i Danmark og på andre forhold for de berørte, jf. også afsnit 3 ovenfor.

5. SÆRLIGT OM FLYGTNINGES RET TIL SAMME BEHANDLING SOM DANSKE STATSBOGGERE

Da Højesteret i 2012 behandlede den konkrete sag om starthjælp/integrationsydelse blev det gjort gældende, at der var tale om indirekte forskelsbehandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 14, blandt andet fordi der var tale om forskelsbehandling i strid med FN's Flygtningekonventions artikel 23.

Højesteret antog, at den tidligere starthjælp/introduktionsydelse ikke var i strid med FN's Flygtningekonventions artikel 23 og heller ikke i strid med EMRK.

Højesteret udtalte blandt andet om artikel 23: "I denne bestemmelse er fastsat, at de kontraherende stater med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse skal indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, »samme behandling som deres egne statsborgere«. Bestemmelsen omfatter efter sin ordlyd alene direkte forskelsbehandling. Efter Højesterets opfattelse er der ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at bestemmelsen skal forstås således, at den også forbyder indirekte forskelsbehandling, der - som den foreliggende - er sagligt begrundet og proportional."

Højesterets fortolkning er – med al respekt – ikke uangribelig. For det første fremgår det ikke af ordlyden af artikel 23, at den alene omfatter direkte forskelsbehandling, idet ordlyden hverken omtaler direkte eller indirekte forskelsbehandling, men i stedet bruger ordene 'samme behandling som deres egne statsborgere'. For det andet er Højesterets fortolkning udtryk for en traditionel tilbageholdenhed i fortolkningen af internationale menneskerettigheder, idet Højesteret ikke finder "tilstrækkeligt grundlag" i bestemmelsen for at anse lovgivningen for indirekte diskriminerende.

Højesteretssagen handlede endvidere ikke om en person, der havde modtaget brøkpension, hvorfor Højesteret fortsat ikke har forholdt sig Flygtningekonventionens betydning i en konkret sag om brøkpension. Højesteret har heller ikke fået forelagt – og derfor ikke tage stilling til – forholdsmæssigheden af beregning af brøkpension til konkrete flygtninge. Af L3 fremgår: "Den foreslåede harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension skønnes at berøre ca. 500 personer årligt på kort sigt". Derudover fremgår det, at flygtninge, som ikke længere vil kunne modtage fuld folkepension, efter en konkret individuel vurdering kan modtage personligt tillæg efter pensionsloven, integrationsydelse eller kontanthjælp. Der bør derfor ligeledes laves beregninger på hvilke ydelser en folkepensionist, som er flygtning, kan opnå, hvis dennes folkepension er reduceret til $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$.

Det springende punkt er efter instituttets opfattelse, at formålet med Flygtningekonventionens bestemmelser er at sikre, at flygtninge reelt får samme offentlige hjælp og støtte som landets egne statsborgere. Bestemmelsen er udtryk for en pligt til – i lyset af flygtninges særlige baggrund – at behandle dem som egne borgere. Grundtanken i Flygtningekonventionen er, at flygtninge, der i øvrigt opfylder betingelserne for at opnå asyl, skal have samme ydelse som landets statsborgere. Flygtninge adskiller sig fra indvandrere og danske statsborgere, der frivilligt tager ophold i udlandet, fordi flygtninge har været nødsaget til at flygte fra deres hjemland.

Det er vanskeligt at se, at formålet – at sikre flygtninge samme behandling som danske statsborgere – varetages, når der lovgives med det udtrykkelige formål at afskrække asylansøgere fra at søge til Danmark, og når lovgivningen forringer danske statsborgeres rettigheder med det – må det antages – formål at undgå konflikt med blandt andet Flygtningekonventionen. Den konflikt er kun relevant at undgå, fordi flygtninge efter lovforslagene netop ikke reelt har samme rettigheder som danske statsborgere i almindelighed.

Instituttet er derfor – trods Højesterets dom – ikke overbevist om, at flygtninge omfattet af Flygtningekonventionen bliver behandlet i overensstemmelse med Flygtningekonventionen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene oplysninger antallet af berørte personer i de forskellige grupper (flygtninge, danske statsborgere, danske statsborgere der rammes af opholdskravet samt andre udlændinge end flygtninge)
- regeringen undersøger og oplyser, hvorvidt – og i givet fald i hvordan og med hvilke konsekvenser – andre lande har vedtaget lignende regulering, hvor flygtnings ret til ligebehandling med egne statsborgere tilsidesættes ved en samtidig reduktion af nogle af landets egne statsborgeres rettigheder.

Instituttet minder om, at Danmark tidligere har modtaget international kritik på dette område, og at det må forventes, at der også fremover vil blive fremsat kritik. UNHCR udtalte således i forbindelse med ændringen i 2002 bekymring over sammenligningen mellem danske statsborgere og flygtninge, da de ikke kunne siges at være i en sammenlignelig situation. UNHCR udtrykte desuden betænkeligheder ved ydelsernes negative signal om flygtnings bidrag til det danske samfund. UNHCR stillede derfor spørgsmålstegn ved begrundelsen for og lovligheden af reglerne om starthjælp og introduktionsydelse. I 2010 kritiserede UNHCR, at de foreslåede regler om optjening af folkepension ikke tog tilstrækkelig hensyn til den særlige situation, som flygtninge står i. UNHCR fandt derfor, at de foreslåede ændringer medførte forskelsbehandling i strid med forbuddet mod diskrimination.

Der henvises til j.nr. 15/05849 (Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet) og j.nr. 2015-3055 (Beskæftigelsesministeriet).

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen

DIREKTØR

Notat

om forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven

Konklusion

Der er efter centrets opfattelse grund til at regne med, at introduktionen af begrebet 'starthjælp' i praksis vil ramme udlændinge i langt højere grad end danske. Derfor rejser lovforslaget spørgsmål om indirekte diskrimination, et begreb, som er anerkendt både i national og i international ret.

I visse tilfælde udmåles 'starthjælpen' med under halvdelen af det beløb, kontanthjælpen udgør. Derfor har centret fundet anledning til at orientere om begrebet kvalitativ mindstestandard.

1. Indledning

Det fremgår af pkt. 1 i de generelle bemærkninger til lovforslaget, at et af 3 grundlæggende hensyn er, at udlændingepolitikken skal respektere Danmarks internationale forpligtelser, således som de er beskrevet i pkt. 4 i de generelle bemærkninger. Centret tager i de følgende bemærkninger udgangspunkt i disse forpligtelser, men tilføjer til listen af ratificerede konventioner Den Europæiske Socialpagt fra 1961.

2. "Starthjælpen"

2.1 Spørgsmålet om direkte og indirekte diskrimination

Efter lovforslaget er kun personer, der har haft ophold i Danmark i sammenlagt 7 ud af de seneste 8 år, berettigede til kontanthjælp efter de hidtil gældende bestemmelser i aktivloven. De, der ikke opfylder opholdskravet, skal i stedet modtage 'starthjælp', som udmåles med et væsentlig lavere beløb. Selv om forslaget både vedrører danske statsborgere og udlændinge, rejser det efter centrets opfattelse et spørgsmål om indirekte diskrimination.

Det generelle menneskeretlige forbud mod diskrimination vedrører "enhver forskelsbehandling ... af nogen grund, herunder race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk

eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling”, jf. f.eks. Artikel 26 i FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder. Efter sin ordlyd tager bestemmelsen utvivlsomt sigte på den (direkte) diskrimination, der finder sted på grundlag af et af de opregnede kriterier. Forskelsbehandling på grundlag af et isoleret set lovligt kriterium kan imidlertid efter omstændighederne ramme forskellige befolkningsgrupper så uensartet, at den faktiske virkning kommer til at svare til virkningen af en direkte diskrimination mellem samme befolkningsgrupper. Denne forståelse af ikke-diskriminationsprincippet som også omfattende den indirekte diskrimination kan anses for omfattet af udtrykket ”enhver forskelsbehandling ... af nogen grund...”.

Forbuddet mod indirekte diskrimination kommer tydeligere til udtryk i Racediskriminationskonventionens Artikel 1 (1) og 2 (1) c, som lægger vægt på den faktiske *virkning* af en forskelsbehandling. I General Recommendation XIV (1993); FN-dokument: HRI/GEN/1/Rev.2, s. 95 udtaler Racediskriminationskomiteen f.eks. følgende:

”In seeking to determine whether an action has an effect contrary to the Convention it will look to see whether that action has an unjustifiable disparate impact upon a group distinguished by race, colour, descent or national or ethnic origin.”

I pkt. 7 i General Comment No. 18 af 10. November 1989 udtaler Menneskeretskomitéen blandt andet med henvisning til Racediskriminationskonventionen tilsvarende, at diskriminationsbegrebet omfatter enhver forskelsbehandling som, ”has the purpose or effect of nullifying or impairing the recognition, enjoyment or exercise by all persons, on an equal footing, of all rights and freedoms.” Om Artikel 26 i FN-konventionen bemærker centret videre, at den også omfatter diskrimination med hensyn til økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, i den udstrækning staterne har vedtaget lovgivning om disse rettigheder, jf. pkt. 12 i General Comment No. 18.

Efter forslaget til § 11, stk. 3-5 i aktivloven er retten til kontanthjælp som nævnt betinget af, at ansøgeren har opholdt sig her i riget i sammenlagt 7 år inden for de seneste 8 år. Bestemmelsen skal efter forslaget både gælde for danske og for udlændinge. Kravet skal dog efter forslaget ikke gælde for statsborgere i et andet nordisk land og heller ikke for EU/EØS-borgere, i det omfang disse efter EU-retten er berettigede til hjælpen. Det vil i praksis indebære, at der kan forskelsbehandles mellem danske statsborgere og andre EU-borgere i den forstand, at danske statsborgere fremover skal modtage en lavere ydelse end den, der i øvrigt gælder efter EU-retten. Denne forskelsbehandling skal efter centrets opfattelse ses i lyset af det erklærede formål med lovforslaget, som er at begrænse antallet af udlændinge, der kommer til Danmark og sikre, at de, der kommer, hurtigere bliver integreret i det danske samfund, jf. pkt. 1 i de generelle bemærkninger til lovforslaget.

Efter regeringens opfattelse er lovforslaget om ’starthjælp’ i overensstemmelse med Danmarks menneskeretlige forpligtelser, idet den lavere ydelse skal ydes såvel til danske som til (andre) udlændinge (end EU/EØS-borgere). Det er altså regeringens opfattelse, at der ikke

er tale om diskrimination, idet kravet om ophold her i landet i mindst 7 ud af de sidste 8 år gælder for danske såvel som for udlændinge.

Efter centrets opfattelse bør det dog overvejes, om der er tale om indirekte diskrimination, idet en gennemførelse af lovforslaget vil ramme de to grupper ganske forskelligt. En dansk statsborger, som opholder sig i et år eller to i udlandet, vil ganske vist være henvist til den lavere 'starthjælp', hvis han efter sin tilbagevenden til Danmark skulle have behov for og i øvrigt være berettiget til kontanthjælp. Centret har imidlertid forstået lovforslaget således, at opholdskravet ikke er et krav om *uafbrudt*, men alene *sammenlagt* ophold i 7 ud af de seneste 8 år. Hvis denne opfattelse kan lægges til grund, vil den danske statsborger generhverve retten til den almindelige kontantydelse efter en periode, som svarer til varigheden af hans fravær. Den nyankomne udlænding skal derimod som udgangspunkt altid vente i 7 år, og selv om han i kortere eller længere perioder inden for disse 7 år oppebærer arbejdsindtægt 'ryger han ned' på 'starthjælp' ved ledighed, med mindre han har forsikret sig i en arbejdsløshedskasse. I øvrigt vil danske statsborgere i højere grad end udlændinge have mulighed for at indrette sig på den nye retstilstand. Der er derfor efter centrets opfattelse grund til at regne med, at udlændinge, herunder flygtninge *i praksis* vil blive ramt langt hårdere af lovforslaget end danske. Det fremgår da også med al ønskelig tydelighed, at det er tilstrømningen af udlændinge, der skal begrænses, og at introduktionen af begrebet 'starthjælp' er anset for at være et egnet middel i denne bestræbelse. Centret henviser herved tillige til bestemmelsen i flygtningekonventionens artikel 23, hvorefter staterne skal indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, samme behandling som deres egne statsborgere.

Centret er ikke bekendt hverken med generelle konklusioner eller individuelle afgørelser fra FN-komitéerne om indirekte diskrimination med hensyn til sociale ydelser. Det er derfor ikke helt forudsigeligt, hvorledes den foreslåede lovgivning vil blive vurderet, ifald den skulle blive forelagt komitéerne til bedømmelse. At begrebet indirekte diskrimination er anerkendt i international ret kommer imidlertid til udtryk i *Bhinder*-sagen fra Menneskeretskomitéen, som anvender begrebet "discrimination in fact" (*Bhinder v Canada*, Communication 208/86). Også en række domme fra EF-domstolen lægger vægt på de faktiske virkninger, jf. f.eks. *Bilka* sagen om et generelt forbud mod deltidsbeskæftigelse, som i praksis ramte langt flere kvinder end mænd (Sag. Nr. 170/84 *Bilka-Kaufhaus GmbH v. Weber von Hartz* 1986 ECR 1607. I øvrigt har begrebet fundet indpas i dansk ret, jf. f.eks. § 1 i lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. (diskriminationsloven), som omhandler "enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling ..."

Endelig bemærker centret, at European Committee of Social Rights er af den opfattelse, at den gældende § 3 i aktivloven (om hjemsendelse af udlændinge i behov for vedvarende hjælp) er uforenelighed med Artikel 13, stk. 1 i Den Europæiske Socialpagt. Komitéen har udtalt, at personer fra andre af de kontraherende stater, som bor eller arbejder lovligt inden for territoriet "must enjoy the same rights as nationals to social and medical assistance, no length of residence requirement may be imposed and such persons may not be

repatriated on the sole ground that they are in need of assistance” (Conclusions XIII-4, s. 61). Komitéens fortolkning er ikke fulgt op af henstillinger fra Ministerudvalget. Eftersom lovforslaget kraftigt udvider retsvirkningerne af den eksisterende bestemmelse, har centret dog fundet at burde henlede opmærksomheden på komitéens opfattelse.

2.2 'Starthjælpens' omfang

Efter lovforslaget skal 'starthjælpen' udmåles med et beløb, som ligger endog ganske væsentligt under det beløb, der udbetales til andre kontanthjælpsmodtagere, jf. forslaget til § 25, stk. 6-8 i aktivloven.

Introduktionen af den lave 'starthjælp' skal efter centrets opfattelse ses i lyset navnlig af artikel 2 i FN-konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (ØSKR), hvorefter staterne ”i videst mulig udstrækning og ved alle egnede midler, herunder især lovgivningsforanstaltninger [skal] træffe forholdsregler med henblik på den fremadskridende fulde virkeliggørelse af de i denne konvention vedtagne rettigheder.” Bestemmelsen anerkender, at mange økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder er undergivet en progressiv realisation, og at deres ”fremadskridende fulde virkeliggørelse” er beroende på medlemsstaternes meget forskellige økonomiske formåen. Vurderingen af, om den enkelte stat er i overensstemmelse med konventionens krav, skal imidlertid ikke finde sted ved hjælp af transnationale sammenligninger, men ved hjælp af sammenligninger over tid inden for den enkelte medlemsstat. I pkt. 9 i General Comment No. 3 fra Komitéen for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder udtrykkes det således:

“It thus imposes an obligation to move as expeditiously and effectively as possible towards that goal. Moreover, any deliberate retrogressive measures in that regard would require the most careful consideration and would need to be fully justified by reference to the totality of the rights provided for in the Covenant and in the context of the full use of the maximum available resources.”

Udtrykket “træffe forholdsregler” i ØSKR artikel 2 fortolkes endvidere sådan, at der eksisterer et krav om en vis kvalitativ mindstestandard for den lovfæstede hjælp. Det er klart, at de *globale* fælleskrav til denne mindstestandard er helt uinteressante i en dansk sammenhæng, idet Danmarks social- og sundhedsvæsen har en høj standard. Den relativitet, der er indbygget i konventionen, afspejler sig imidlertid tillige i kravene til de *nationale* kvalitative mindstestandarder. Komitéen for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder har hidtil været meget tilbageholdende med at vurdere de nationale standarder. Den Europæiske Sociale Komité har imidlertid eksempelvis fortolket kravet i konventionens artikel 4 om retten til en rimelig løn sådan, at det er opfyldt, hvis den udbetalte løn svarer til mindst 68 % af den gennemsnitlige løn inden for den enkelte stat. En tilsvarende målemetode har ikke kunnet tages i anvendelse for så vidt angår sociale velfærdsydelser, idet hjælpen kan bestå i både kontant- og naturalydelser. Det er derfor vanskeligt at forudsige Den Europæiske

Socialkomiténs eventuelle vurdering af de foreslåede bestemmelser. Komitéen har dog ved tidligere lejligheder beskæftiget sig med forholdet mellem inflationsraten og hjælpens udmåling, jf. senest i Conclusions XV-1, afsnittet om artikel 13. I øvrigt kan centret oplyse, at komitéen i praksis vurderer hjælpens omfang i forhold til antallet af familiemedlemmer, størrelsen af minimumslønnen og størrelsen af folkepensionen, jf. f.eks. Social Protection in the European Social Charter. Social Charter monographs – No. 7 (1999) Council of Europe, s. 67. Endelig bemærkes, at komitéen ikke har haft lejlighed til at forholde sig til konventionsmæssigheden af de nu ophævede bestemmelser i integrationsloven, hvorefter introduktionsydelsen udmåltes med et væsentlig lavere beløb end kontanthjælpen i øvrigt.

I pkt. 4 i de generelle bemærkninger til lovforslaget anføres heroverfor, at 'starthjælpen' svarer nogenlunde til den SU, der udbetales til studerende, og at personer på 'starthjælp' har mulighed for at få dækket visse rimeligt begrundede enkeltudgifter efter bestemmelserne i aktivlovens § 81 og integrationslovens § 35. I bemærkningerne til forslaget til § 106 er dog samtidig anført, at de lavere satser for 'starthjælp' "utilsigtet [kan] medføre øget anvendelse af dækning af udgifter i særlige tilfælde efter reglerne i kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik. For at imødegå en sådan udvikling" foreslås det, at statsrefusionen afskaffes. Denne hjælp skal således fremover være en ren kommunal udgift, når der er tale om personer på 'starthjælp'. Endvidere nedsættes refusionssatsen for kommunale udgifter efter integrationslovens kapitel 6 (hjælp i særlige tilfælde) fra 100 % til 75 % "med henblik på at sikre en større sammenhæng mellem ansvar og finansiering af udgiften", jf. pkt. 2.2. i de generelle bemærkninger til lovforslaget. I øvrigt bemærkes om sammenligningen, at studerende har og typisk gør brug af muligheden for at optage studielån og/eller påtage sig deltidsarbejde, en mulighed der desværre har vist sig kun at være til rådighed i begrænset omfang for (nyankomne) udlændinge. Hertil kommer, at den studerende til enhver tid kan afbryde sit studie og derved opnå ret til kontanthjælp. Endvidere træder 'starthjælpen' i visse tilfælde i stedet for pension, nemlig i de situationer, hvor udlændingen ikke har kunne optjene ret til pension, jf. forslaget til § 27 a, stk. 2 i aktivloven. Endelig skal personer under revalidering efter forslaget til § 47, stk. 3, nr. 5 i aktivloven kun have udbetalt 'starthjælp'.

3. Særligt om hjælp til personer med forsørgerforpligtelser

Efter forslaget til § 25, stk. 5 i aktivloven skal personer, der alene har forsørgelsespligt over for børn, der opholder sig i udlandet, kun kunne få 7.711 kr. i kontanthjælp, "hvis den pågældende kan dokumentere forsørgelsespligten, og at den pågældende faktisk opfylder forsørgelsespligten." Eftersom satsen 7.711 kr. svarer til satsen for ikke-forsørgere over 25 år, giver det ikke umiddelbart mening, at de, der hævder at være forsørgere, skal dokumentere at de faktisk er det, når den sats, de er berettiget til, alligevel kun er taksten for ikke-forsørgere. I bemærkningerne til bestemmelsen hedder det da også, at personer med forsørgerforpligtelser over for børn, der opholder sig i udlandet ikke længere kan få forsørgersats, som altså ifølge § 25, stk. 5 i den gældende lov er på 10.245 kr. Centret går derfor ud fra, at meningen er den, at

forsørgerforpligtelser over for børn, der opholder sig i udlandet, skal anses for irrelevante i en dansk forsørgelsessammenhæng.

Ida Elisabeth Koch

12. marts 2002

Pensionsstyrelsen
joep@penst.dk
penst@penst.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 7. december 2010

J.NR. 540.10/24315-
JCH/SWG

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension)

1. Indledning

Ved e-mail af 17. november 2010 har Pensionsstyrelsen anmodet om senest den 24. november 2010 at modtage Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension). Forslaget er fremsat i Folketinget den 17. november 2010.

På grund af den meget korte høringsfrist har det af ressourcemæssige årsager ikke været muligt for instituttet at besvare høringen inden den 24. november 2010. Instituttet har dog besvaret høringen inden for tre uger.

Instituttet skal i den forbindelse bemærke, at en høringsfrist af syv dages varighed (hen over en weekend) i forbindelse med et lovforslag efter instituttets opfattelse generelt er helt urimelig. En høringsfrist bør efter instituttets opfattelse fastsættes således, at høringsparten har tilstrækkelig tid til at gennemgå høringen og udarbejde et høringssvar med den fornødne grundighed. Det gælder ikke mindst i dette tilfælde, hvor lovforslaget rejser principielle og vanskelige spørgsmål om fortolkningen af FN's Flygtningekonvention og andre menneskerettigheds instrumenter.

2. Sammenfatning

Lovforslagets udformning (afsnit 3):

- Instituttet anbefaler, at beskæftigelsesministeren indskærper, at lovforslag, der udarbejdes af ministeriet eller dets styrelser, fremover følger Justitsministeriets

vejledning om lov kvalitet ved i hovedtræk af redegøre for forholdet til Danmarks internationale forpligtelser m.v.

Lovforslagets indhold (afsnit 4):

- Instituttet anbefaler, at det nærmere undersøges og oplyses, hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne, og hvordan andre lande behandler flygtninge i forhold til andre med midlertidigt ophold i udlandet.

Flygtningekonventionens artikel 24 (afsnit 5):

- Instituttet anbefaler umiddelbart, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget, idet den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionens artikel 24.

Andre menneskerettighedskonventioner (afsnit 6):

- Instituttet anbefaler umiddelbart, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget, idet den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig (heller) ikke er i overensstemmelse med andre internationale menneskerettighedskonventioner end Flygtningekonventionen.

Instituttet understreger, at fortolkningen er behæftet med usikkerhed, dels på grund af fraværet af autoritative fortolkningsbidrag fra navnlig internationale domstole, dels på grund af manglende viden om, (i) hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne og (ii), hvordan andre lande behandler flygtningen i forhold til andre.

3. Lovforslagets udformning

Pensionsstyrelsen har udarbejdet en udredning af 1. november 2011 om flygtninges optjening af ret til dansk pension, herunder om lovforslagets overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Udredningen er imidlertid ikke omtalt i lovforslaget. Udredningen blev offentliggjort på Beskæftigelsesministeriets hjemmeside den 10. november 2011, efter at en journalist havde søgt og fået aktindsigt i udredningen.

Følgende fremgår af Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet fra 2005 om affattelse af lovforslag (s. 23):

”Undertiden giver et lovforslag anledning til mere omfattende overvejelser i forhold til f.eks. grundloven, EU-retten, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller almindelige retsprincipper. Der bør i sådanne tilfælde i hovedtræk redegøres for disse overvejelser.”

Af vejledningen fremgår endvidere om retlige grænser og almindelige lovprincipper konkret i forhold til internationale menneskerettighedskonventioner (afsnit 4.2, s. 34):

"Danmark har tiltrådt en række internationale konventioner om menneskerettigheder, der har betydning ved udarbejdelsen af lovforslag. [...] Hvis et lovforslag er udformet på en sådan måde, at retsanvendende myndigheder skal træffe skønsprægede afgørelser, der ofte rejser spørgsmål i forhold til konventionerne, bør lovforslagets bemærkninger indeholde en rimelig vejledning om indholdet af de menneskeretlige forpligtelser, herunder om de kriterier og forhold, der som følge af disse forpligtelser har betydning for myndighedernes afgørelser. Det er navnlig bestemmelserne i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, der sætter grænser for lovgivningsmagten."

Vejledningen fokuserer ikke på det forhold, at selve lovforslaget – hvis det vedtages og anvendes i praksis – kan være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Endvidere nævnes FN's Flygtningekonvention ikke i vejledningen, men det er utvivlsomt, at også Flygtningekonventionen "sætter grænser for lovgivningsmagten".

- Instituttet finder det særdeles kritisabelt, at Beskæftigelsesministeriet undlader i lovforslaget at redegøre for lovforslagets forhold til Danmarks internationale forpligtelser, som har været genstand for omfattende behandling i Pensionsstyrelsen.
- Instituttet anbefaler, at beskæftigelsesministeren indskærper, at lovforslag, der udarbejdes af ministeriet eller dets styrelser, fremover følger Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet ved i hovedtræk af redegøre for forholdet til Danmarks internationale forpligtelser m.v.

4. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget ændres optjeningsreglerne for folkepension, idet flygtninges adgang til at medregne bopælstid i oprindelseslandet ved beregning af folkepension afskaffes. Flygtninge vil således fremover være omfattet af de samme regler for optjening af ret til folkepension, som gælder for øvrige udlændinge og danskere, selv om flygtninges oprinde ophold i hjemlandet ikke kan sammenlignes med danskeres ophold i udlandet.

Dette indebærer, at flygtninge for overhovedet at kunne opnå folkepension skal have haft fast bopæl her i landet i mindst tre år mellem det fyldte 15. år og folkepensionistalderen. Der udbetales fuld folkepension, hvis flygtningen har haft fast bopæl her i landet i 40 år. Har flygtningen haft fast bopæl her i landet mindre end 40 år, udbetales en brøkpension

svarende til forholdet mellem bopælstiden og 40 år. Flygtninge kan endvidere efter en konkret og individuel vurdering modtage personligt tillæg efter pensionsloven.

Flygtninge, der ikke har opholdt sig mindst tre år her i landet før folkepensionsalderen, vil ikke være berettiget til pension på grund af optjeningsreglerne. Disse flygtninge vil kunne få udbetalt starthjælp i syv år efter ankomsten til landet og herefter kontanthjælp med et beløb, der månedligt svarer til, hvad en gift folkepensionist uden andre indtægter end folkepension kan få udbetalt.

Forslaget skal træde i kraft den 1. januar 2011, således at de nye regler gælder for flygtninge, der 1. januar 2011 har ophold i Danmark, men som først efter den dag opnår ret til folkepension eller førtidspension. Der fastsættes dog en overgangsordning for herboende flygtninge på ti år.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke redegør for de økonomiske konsekvenser for den enkelte flygtning, selvom der er redegjort udførligt herfor i Pensionsstyrelsens udredning, bilag 3.

For flygtninge, der nu har ophold i Danmark, skønnes det – dog med betydelig usikkerhed – at en afskaffelse af flygtnings muligheden for at medregne bopælstid i oprindelseslandet, vil få konsekvenser for cirka 40.000 herboende flygtninge ved disses overgang til folkepension. For nye flygtninge skønnes det, at cirka 6.500 på folkepension og 2.100 på førtidspension årligt vil blive berørt af forslaget.

Det fremgår endvidere, at en enlig folkepensionist i dag i gennemsnittet modtager 143.972 kr. før skat, samt at den gennemsnitlige ydelse for en enlig folkepensionist med de foreslåede regler antages at være satsen for en gift folkepensionist, som i dag udgør 108.896 kr. før skat.

Den bærende argumentation for lovforslagets overensstemmelse med Flygtningekonventionen og andre menneskerettighedsforpligtelser er, at flygtninge kan sammenlignes med danske statsborgere, der i en periode har opholdt sig i udlandet. Derfor skal de to grupper – danskere med ophold i udlandet og flygtninge – ikke længere behandles med respekt for de forskellige livsomstændigheder.

Såfremt personer med brøkpension er forholdsmæssigt fordelt på flygtninge, udlændinge og danske statsborgere med frivilligt midlertidigt ophold i udlandet, kan en fravigelse af det reelle ligebehandlingsprincip bedre forsvares.

- Instituttet anbefaler, at det nærmere undersøges og oplyses, hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne.

Det må endvidere påpeges, at det vil kunne få betydning for fortolkningen, hvordan andre lande med primært skattefinansierede ydelser gradueret efter opholdstid, herunder måske navnlig alderspension, behandler flygtninge i forhold til andre med mere eller mindre kort- eller langvarigt ophold i udlandet.

- Instituttet anbefaler, at det nærmere undersøges og oplyses, hvordan andre lande behandler flygtninge i forhold til andre med midlertidigt ophold i udlandet.

Instituttet bemærker, at forslagets betydelige økonomiske konsekvenser for en umiddelbart lille og klart afgrænset gruppe mennesker, nemlig ældre flygtninge, vil indgå i den menneskeretlige proportionalitetsvurdering, jf. nedenfor.

5. Flygtningekonventionens artikel 24

Pensionsstyrelsen har i udredningen af 1. november 2010 om flygtninges optjening af ret til dansk pension behandlet blandt andet forholdet til Flygtningekonventionens artikel 24, stk. 1, litra b, der har følgende ordlyd:

”Artikel 24.

Arbejderlovgivning og social tryghed

1. De kontraherende stater skal i de efterfølgende forhold indrømme flygtninge, der lovligt bor indenfor deres område, samme behandling som deres egne statsborgere:

(a) ---

(b) Social tryghed (lovbestemmelser vedrørende tilskadekomst under arbejde, erhvervssygdomme, moderskab, sygdom, invaliditet, alderdom, død, arbejdsløshed, familieforsørgelse og enhver anden risiko, som i henhold til vedkommende lands love eller bestemmelser omfattes af en ordning til gennemførelse af social tryghed) dog med forbehold af:

(I) særlige ordninger vedrørende bevarelsen af erhvervede rettigheder eller rettigheder under erhvervelse;

(II) særlige ordninger efter bopælslandets love eller bestemmelser, som vedrører ydelser eller dele af ydelser, som alene udredes af offentlige midler, eller som vedrører ydelser, der tilstås personer, som ikke opfylder de for opnåelse af normal rente foreskrevne bidragsbetingelser.

2. ---

3. ---

4. ---”

Pensionsstyrelsens konklusion (s. 19) er behæftet med tvivl, der af styrelsen udtrykkes med ordene "umiddelbar", "må antages", "næppe" og "formentlig". Konklusionen lyder således:

"På den baggrund er det *umiddelbart* vurderingen, at flygtningekonventionens krav om ligebehandling – i forhold til spørgsmål om adgang til social pension – *må antages* at indebære, at en flygtning som minimum skal sidestilles med en dansk statsborger, der har været bosat i udlandet i en lige så stor del af optjeningsperioden som flygtningen, men derimod *næppe* indebærer, at flygtningen skal ligestilles med en dansk statsborger, der har opholdt sig her i landet i hele sit liv.

Det kan på den baggrund *formentlig* ikke antages, at flygtningekonventionen er til hinder for, at flygtnings adgang til at medregne bopælstid i hjemlandet efter pensionslovgivningen afskaffes."

Instituttet deler ikke styrelsens opfattelse, men finder derimod umiddelbart, at det formentlig må antages, at den formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere, som forslaget indebærer, ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionen.

Instituttet understreger, at også instituttets vurdering er forbundet med tvivl. Fortolkningen af Flygtningekonventionen ikke er genstand for international domstolsprøvelse, hvorfor det ikke er muligt at søge støtte i international retspraksis, ligesom instituttet ikke er bekendt med retspraksis om lignende spørgsmål.

Det er derfor nødvendigt at vurdere den foreslåede ordning ved anvendelsen af almindelige fortolkningsprincipper. Det er i den forbindelse et væsentligt udgangspunkt, at de gældende regler – uanset at argumentationen ikke blev knyttet an til Flygtningekonventionen – blev vedtaget i 1984 ud fra betragtninger, som er skræddersyede til Flygtningekonventionen.

Reglerne er således baseret på Pensionsreformarbejdsgruppens rapport fra september 1979 om pensionslovenes regler om optjening, indfødsret og bopæl. Rapporten lægger afgørende vægt ikke på formel men på reel ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere med bopæl i udlandet.

Af rapporten fremgår blandt andet (s. 24 i rapporten, s. 7 i Pensionsstyrelsens udredning):

"Flygtninge, der kom til Danmark før vi gik over til optjeningsprincippet, opnåede ret til fuld pension efter samme regler som danskere. Selv om

anerkendte flygtninge også efter de nu gældende regler formelt er ligestillet med danske statsborgere [...] har optjeningsprincippet betydet en forringelse af flygtningenes pensionsmæssige stilling. Ifølge sagens natur vil der kun sjældent være erhvervet ret til fuld pension. Flygtningene må derfor ofte have udbetalt supplerende hjælp efter bistandsloven.

Efter gældende regler er flygtninge ikke dårligere stillet end danske statsborgere som flytter til Danmark efter at have haft bopæl i et land uden for Norden og EF. Der er imidlertid den afgørende forskel at danske med bopæl i et tredjeland enten er obligatorisk sikret eller har haft mulighed for på frivillig basis at sikre sig pensionsdækning for årene i udlandet, mens flygtninge næppe har mulighed for at få udbetalt ydelser fra en pensionsordning i hjemlandet. [...]

Efter udvalgets opfattelse bør der i Danmark sikres flygtninge en reel ligestilling med danske statsborgere på den måde at bopælstid i flygtningens tidligere hjemland bliver medregnet.

Selvom flygtningen først kommer til Danmark efter opnåelse af pensionsalderen vil det formentlig være rimeligt at medregne forsikringsperioder i hjemlandet. Alternativet vil som nævnt ofte være, at der må udbetales hjælp efter bistandsloven. I vidt omfang er det således et finansierings spørgsmål mellem stat og kommune.

Derimod bør forsikringsperioder i hjemlandet formentlig kun medregnes i den tid flygtningen har bopæl i Danmark. Hvis flygtningen forlader landet må der være ret til at medtage pensionen efter samme regler som for danske statsborgere, men kun for så vidt angår den del af pensionen som er beregnet på grundlag af den faktiske bopælstid med tillæg af eventuel godskrivningstid."

Af lovforslaget fra 1984 fremgår blandt andet, jf. forslag til lov om social pension L 18/1984, s. 16 (s. 7 i Pensionsstyrelsens udredning):

"For at sikre at optjening af pension for flygtninge, som får opholdstilladelse efter udlændingeloven, ikke bliver ringere end optjeningstiden for danske statsborgere, foreslår regeringen, at disses bopælstid i oprindelseslandet og andre lande, hvori de pågældende er anerkendt af landets myndigheder efter principper, der i det væsentlige svarer til § 7 i udlændingeloven, sidestilles med bopælstid her i riget, så længe de har fast bopæl i Danmark. Det samme foreslås at gælde,

uanset om de pågældende opnår dansk indfødsret. Ligestilling gælder ikke for perioder, hvor der er optjent ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, hvori de pågældende senere har haft bopæl.”

Instituttet finder, at disse betragtninger fortsat har en faktisk og retlig relevans. Instituttet finder anledning til særligt at fremhæve tre forhold.

For det første lægger rapporten fra 1979 vægt på den reelle ligestilling, ligesom Pensionsstyrelsen i udredningen s. 17 gentager, at der er den afgørende forskel mellem danske statsborgere, der tager ophold i udlandet, og flygtninge, der har boet i et andet land, at en flygtning ”næppe har mulighed for at få udbetalt ydelse fra en pensionsordning i hjemlandet”, hvorimod den danske statsborger enten er obligatorisk sikret eller har haft mulighed for på frivillig basis at sikre sig pensionsdækning for årene i udlandet.

Flygtnings oprindelsesland kan ikke sammenlignes med danske statsborgeres valg af bopæl i udlandet. Dette forhold taler med styrke for, at de to situationer skal behandles forskelligt. Dette er også baggrunden for, at det er nødvendigt at undersøge og oplyse, hvor mange personer der må antages at befinde sig i de to grupper, som lovforslaget lægger op til at sammenligne: danske statsborgere på brøkpension på grund af frivilligt ophold i udlandet og flygtninge på brøkpension på grund af ophold i hjemlandet inden opnåelse af ophold i Danmark.

For det andet kan det ikke uden videre lægges til grund, at formel ligestilling i forhold til starthjælp og andre ydelser berettiger fravigelse af et reelt ligestillingsprincip på andre områder, idet forskelsbehandling efter omstændighederne kan begrundes med vægtige, saglige og proportionale hensyn. Det foreliggende lovforslag har ikke til formål f.eks. at tilskynde flygtninge og andre til at søge beskæftigelse. Formålet er som led i finanslovsaftalen at spare offentlige udgifter.

For det tredje gælder ligestillingen – efter bemærkningerne i lovforslaget fra 1984 – ”ikke for perioder, hvor der er optjent ret til pension” fra andre lande. Denne undtagelse stemmer overens med den fortolkning af undtagelsesbestemmelserne i Flygtningekonventionens artikel 24, stk. 1, litra b, (I) og (II), der fremgår af konventionens forarbejder, nemlig at staterne skal kunne gøre undtagelser fra et lighedsprincip i tilfælde, hvor ydelsen normalt skulle betales af en anden stat, hvor flygtningen på baggrund af tidligere ophold har opnået en vis ret til samme ydelse. Der henvises herved til ”The Rights of Refugees under International Law” af James C. Hathaway, s. 772-786.

Endelig bør det for fuldstændighedens skyld overvejes, om ordlyden af artikel 24, stk. 1, litra b, (II), undtager ligestilling i forhold til folkepension, der ”alene udredes af offentlige midler”. Denne fortolkning er ikke antaget af Pensionsstyrelsen, og ses heller ikke anlagt

af andre. Det skyldes formentlig, at Flygtningekonventionen er formuleret med henblik på den normale situation i de fleste lande, nemlig at sociale ydelser erhverves ved indbetaling af sociale bidrag, hvorimod rent skattefinansierede ydelser hører til undtagelserne. I Danmark er situationen som bekendt en anden, idet de fleste offentlige ydelser er skattefinansierede og dermed "alene udredt af offentlige midler". Artikel 24 ville derfor miste en betydelig del af sin relevans, såfremt den fortolkedes som overvejet.

- Instituttet finder på denne baggrund umiddelbart, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionen. Den reelle ligestilling, der siden 1984 har været gældende i Danmark, må anses for bedst stemmende med Flygtningekonventionen. Instituttet anbefaler derfor, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget.
- Instituttet understreger, at der ikke er adgang til international domstolsprøvelse af fortolkningen af Flygtningekonventionens artikel 24, hvorfor spørgsmålet – såfremt Folketinget vedtager lovforslaget – må finde sin endelige afgørelse ved Højesteret.

Instituttet finder anledning til at understrege, at instituttets fortolkning – ligesom Pensionsstyrelsens – er behæftet med usikkerhed, der dels skyldes fraværet af autoritative fortolkningsbidrag fra navnlig internationale domstole, dels skyldes fravær af oplysninger om visse forhold.

Det må således fremhæves, at det vil kunne få betydning for fortolkningen, hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne, ligesom det vil kunne få betydning, hvordan andre lande med primært skattefinansierede ydelser gradueret efter opholdstid, herunder måske navnlig alderspension, behandler flygtninge i forhold til andre. Se afsnit 4 ovenfor.

6. Andre menneskerettighedskonventioner

Flygtningekonventionen suppleres af andre internationale konventioner, jf. f.eks. Pensionsstyrelsens udredning s. 19-20. Det har ikke været muligt for instituttet under de givne tidsmæssige omstændigheder at foretage en fuldstændig analyse af lovforslagets overensstemmelse med disse konventioner, men om forholdet til menneskerettens diskriminationsforbud kan følgende dog anføres:

Diskrimination betyder ulovlig forskelsbehandling. En forskelsbehandling af personer i sammenlignelige situationer er ikke diskriminerende, hvis forskelsbehandlingen er saglig og proportional. Omvendt er en forskelsbehandling ulovlig (diskriminerende), hvis forskelsbehandlingen er usaglig eller uproportional. Forskelsbehandling kan komme til

udtryk enten direkte eller indirekte. Indirekte forskelsbehandling foreligger, hvis en umiddelbart neutral betingelse rammer f.eks. ikke-etniske danskere hårdere end etniske danskere, socialt udsatte hårdere end socialt velstillede osv.

Den menneskeretlige regulering bygger på det diskriminationsforbud, der er formuleret i artikel 2, 1. pkt., i FN's verdenserklæring om Menneskerettighederne fra 1948:

"Artikel 2

Enhver har krav på de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring, uden forskelsbehandling af nogen art, f. eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling."

Diskriminationsforbuddet går igen i en række retligt bindende menneskerettighedskonventioner. FN's Konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination (CERD) er en egentlig diskriminationskonvention, som forbyder diskrimination på grund af race, hudfarve samt national eller etnisk oprindelse. Artikel 2, stk. 2, i FN's Konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (CESCR) og artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) indeholder accessoriske diskriminationsforbud. At diskriminationsforbuddene er accessoriske betyder, at bestemmelserne herom alene kan anvendes i tilknytning til udøvelsen af de rettigheder, som konventionerne i øvrigt beskytter.

Med hensyn til omfanget af den internationale beskyttelse mod diskrimination fastsættes dette – udover de menneskeretlige tekster i sig selv – på grundlag af praksis fra klageorganer. Der foreligger eksempelvis en omfattende domstolspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) på grundlag af EMRK's forbud mod diskrimination.

Allerede fordi en del flygtninge må antages at være kommet til Danmark i mere end cirka 20 års alderen, må den foreslåede ordning antages at ramme flygtninge særligt hårdt i forhold til danske statsborgere. Flygtninge vil i sagens natur ikke i samme omfang som danske statsborgere have haft fast bopæl her i landet i 40 år eller i øvrigt en længere årrække. Mange flygtninge vil derfor ikke have adgang til samme pensionsydelse som danske statsborgere generelt. Forslaget må således antages at indebære indirekte forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse/nationalitet, idet flygtninge i sagens natur kun yderst sjældent vil have dansk etnisk oprindelse.

Da der er tale om forskelsbehandling i forhold til retten til social tryghed/socialt ydelser beskyttet i CESCR artikel 9 og 11 samt artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, finder de accessoriske diskriminationsforbud i CESCR artikel 2, stk. 2, og EMRK artikel 14

anvendelse. Der kan for så vidt angår EMRK henvises til *Stec m.fl. mod Storbritanien*, afgørelse af 6. juli 2005, hvori det blev fastslået, at sociale ydelser, hvad enten de er betinget af forudgående indbetaling af bidrag eller ej, er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK. Endvidere finder diskriminationsforbuddet i CERD artikel 5, litra e, nr. iv), anvendelse.

Instituttet er ikke bekendt med EMD-domme om indirekte forskelsbehandling i forhold til sociale ydelser på grund af etnisk oprindelse eller nationalitet. Det kan derfor ikke med sikkerhed vurderes, hvordan EMD ville forholde sig til et spørgsmål om den foreslåede ordnings overensstemmelse med EMRK artikel 14.

Der henvises dog til dommen i *Gaygusuz mod Østrig* af 16. september 1996, hvor EMD fandt, at EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, var krænkede i en sag, hvor en tyrkisk statsborger, der havde boet og periodevist arbejdet i Østrig i cirka 14 år og havde indbetalt bidrag til en arbejdsløshedsforsikring, fik afslag på en form for social bistand under henvisning til, at den pågældende ikke var østrigsk statsborger. Der kan endvidere henvises til *Koua Poirrez mod Frankrig*, dom af 30. december 2003, som indeholder lignende aspekter.

Endvidere bemærkes det, at ældre flygtninge er en udsat gruppe, som Danmark har et særligt ansvar for. Flygtninge, der kommer her til landet for at nyde beskyttelse, kan ikke generelt sammenlignes med situationen for danske statsborgere, der efter et frivilligt ophold i udlandet atter bosætter sig i Danmark. Det må som anført i forbindelse med omtalen af Flygtningekonventionen antages, at flygtninge normalt ikke vil have mulighed for at få udbetalt pension i Danmark fra en pensionsordning i hjemlandet, mens danske statsborgere i forbindelse med et ophold i udlandet i visse tilfælde vil have ret til at få udbetalt pension fra dette land eller i øvrigt vil have mulighed for på frivillig basis at sikre sig pensionsdækning for perioden i udlandet.

Den argumentation, som efter instituttets opfattelse med betydelig styrke taler for at antage, at den foreslåede ordning ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionens artikel 24, taler med samme styrke for, at ordningen ikke er i overensstemmelse med EMRK artikel 14, jf. 1. tillægsprotokol artikel 1 samt øvrige konventioner.

- Instituttet finder på denne baggrund, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig ikke er i overensstemmelse med andre internationale menneskerettighedskonventioner end Flygtningekonventionen. Instituttet anbefaler også derfor, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget.

- Instituttet fremhæver, at der er adgang til international domstolsprøvelse af fortolkningen af EMRK artikel 14, hvorfor EMD må forventes at få det sidste ord, såfremt Folketinget vedtager lovforslaget, og såfremt Højesteret finder ændringen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Det bemærkes, at det forhold, at forslaget måtte være i overensstemmelse med Flygtningekonventionens artikel 24, f.eks. fordi denne bestemmelse måtte blive anset for uanvendelig, ikke i sig selv medfører, at den indirekte forskelsbehandling af flygtninge, som forslaget indebærer, er i overensstemmelse med diskriminationsforbuddet, idet de forskellige bestemmelser ikke nødvendigvis fortolkes ens.

Der henvises til j.nr. 2010-0018144.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør, dr. jur.

**Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S**

Att.: hoeringssvar@uibm.dk

København den 3. august 2015

Høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

Jobrådgivernes Brancheforening har blot den bemærkning til lovforslaget, at danskuddannelse ikke kan stå alene, idet det er på arbejdspladserne og uddannelsesinstitutionerne, at målgruppen lærer at bruge sproget og ikke mindst lærer kulturen på danske arbejdspladser og i uddannelsessystemet at kende. Hermed dannes venskaber og netværk – og dermed også en hurtigere integration.

Danskuddannelsen bør således kombineres med et tidligt jobrettet tilbud, og erfaringsmæssigt ved vi, at det kræver en særlig intensiv og individuel indsats for at nå målet om job og uddannelse for denne målgruppe.

Med venlig hilsen

Jobrådgivernes Brancheforening

Jørgen Borre Larsen
Direktør
Mobil: 20 58 12 33
Mail: jbl@jobraadgiverne.dk

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
hoeringssvar@uibm.dk

KL høringssvar til lovforslag om integrationsydelse mv.

Den 5. august 2015

KL har modtaget tre lovforslag som del af en lovpakke i høring med svarfrist den 5. august kl. 12. De tre lovforslag er:

Sags ID: SAG-2015-03779
Dok.ID: 2057579

- L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.
- L3 om harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension
- L7 om genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge.

BIR@kl.dk
Direkte 3370 3800
Mobil 2326 3872

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

De tre lovforslag blev fremsat og 1. behandlet den 3. juli 2015.

www.kl.dk
Side 1/4

KL har alene bemærkninger til L2, hvor det bl.a. foreslås, at

- der indføres et krav om ophold i Danmark i mindst 7 år ud af 8 år for ret til uddannelseshjælp og kontanthjælp
- der indføres en ny integrationsydelse med satser svarende til SU, hvis opholdskravet ikke er opfyldt
- der kan ydes et tillæg til integrationsydelsen ved bestået danskprøve (dog ikke Prøve i Dansk 1)
- modtagere af integrationsydelse ikke har ret til ferie til forskel fra uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

En vedtagelse af lovforslaget har betydelige konsekvenser for kommunernes integrationsopgaver, herunder opgaven med at boligplacere flygtninge.

Permanent boligplacering bliver yderst vanskelig for modtagere af integrationsydelse

Kommunerne har i efter integrationsloven en forpligtelse til snarest muligt at tilbyde flygtninge en permanent bolig. Det er med de nuværende forsørgelsesydelser en stor udfordring. Allerede inden stigningen i flygtningetallet viste en KL-undersøgelse i foråret 2014, at otte ud af ti

kommuner havde store vanskeligheder med at skaffe en permanent bolig. Det skyldes bl.a., at der ikke er nok billige boliger.

Lovforslaget indfører en integrationsydelse på SU-niveau, hvor modtagere ikke har mulighed for at supplere med arbejdsindtægter eller lån. Samtidig indføres der et loft over særlig støtte (LAS § 34), så udbetalingen af integrationsydelse og særlig støtte tilsammen højest kan udgøre 70 % af højeste dagpengesats. Det vil derfor som hovedregel ikke være muligt for kommunerne at tilbyde en permanent boligløsning, dvs. at flygtninge får egen lejekontrakt til en bolig. Der er derfor et misforhold mellem det boligplaceringskrav, der pålægges kommunerne efter integrationsloven og de handlemuligheder, der vil være til stede.

Konsekvensen af den manglende mulighed for boligplacering er, at kommunerne overvejende vil være nødsaget til at tilbyde midlertidig indkvartering, hvor der er fastsat maksimale takster for flygtningenes egenbetaling. Disse takster ligger betydeligt under de udgifter, som kommunerne har i forbindelse med indkvarteringen. Den økonomiske konsekvens af lovforslaget om en lav integrationsydelse er derfor, at kommunerne påføres omfattende ekstraudgifter til driften af indkvarteringssteder. Dette er der ikke taget højde for i de nuværende finansieringsregler i integrationsloven, hvor udgifter til midlertidig indkvartering indgår som en del af det såkaldte grundtilskud, men hvor dette bygger på en forudsætning om, at midlertidig indkvartering kun er en kort og netop midlertidig løsning.

Dette udgiftsområde er der ikke taget højde for i regeringens gennemgang af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget. KL anser ikke de afsatte puljer i den indgåede økonomiaftale for 2016 for at være en løsning på dette problem, da aftalen er indgået med afsæt i flygtningenes højere indkomstniveau under de nuværende regler. Med de nuværende antalsforudsætninger for tilkomne flygtninge dækker de ovennævnte tilskud derfor ikke de kommende merudgifter til midlertidig boligplacering.

Dansktillæg

Det foreslås, at modtagere af integrationsydelse efter ansøgning kan modtage et tillæg på 1.500 kr. månedligt for en bestået prøve i dansk. Der er hermed tale om et positivt økonomisk incitament til at lære dansk. Imidlertid bliver denne mulighed kun tilbudt udlændinge med relativt god skolebaggrund, da der ikke gives tillæg for den afsluttende prøve i Danskuddannelse 1, som er målrettet de udlændinge, der har de svageste skoleforudsætninger. Det finder KL paradoksalt, idet der netop i særlig grad er behov for at understøtte denne gruppes behov for at tilegne sig dansk.

Det skal også bemærkes, at dansktillægget ikke i den første lange periode vil have praktisk betydning for det indkomstgrundlag, som den enkelte udlænding vil have. For langt de fleste gælder det, at prøven først vil kunne bestås efter to til tre år, så præmien i form af et tillæg kommer så sent, så det ikke har nogen praktisk betydning for mulighederne for fx at betale husleje i egen bolig, jf. ovenfor. Det ville derfor have været mere hensigtsmæssigt med en gradueret model, hvor der fx blev udbetalt et tillæg allerede efter at have bestået de indledende moduler.

Ingen ret til ferie

Det foreslås, at modtagere af integrationsydelse fratages retten til ferie til forskel fra andre modtagere af forsørgelsesydelse. Når personer omfattet af integrationsloven og modtager af integrationsydelse er forpligtet til at deltage i fuldt program (37 timer) vil det for kommunerne og sprogcentrene medføre store omkostninger – og langt flere end det fremgår af regeringens beregning af økonomiske konsekvenser – at stille et kvalificeret fuldtidstilbud til rådighed i perioder, hvor der ellers er ferielukket.

Fristen for CV på Jobnet bør hæves

Det fremgår af pkt. 23 (LAS § 13a), at i lighed med uddannelseshjælpsmodtagere, som er åbenlyst uddannelsesparate, skal modtagere af integrationsydelse, som er åbenlyst uddannelsesparate, senest 3 uger efter første henvendelse til kommunen om hjælp lægge deres cv ind i Jobnet. Det kan imidlertid blive umuligt at overholde fristen på 3 uger for de modtagere af integrationsydelse, der afventer at få opholdskort fra Udlændingestyrelsen, idet der er ventetid på at få opholdskort - typisk 4 til 6 uger. Uden opholdskort er det ikke muligt at få NemID, som kræves for at lægge cv på Jobnet. KL foreslår derfor, at fristen for at lægge CV på Jobnet hæves til 6 uger for denne målgruppe.

Manglende it-understøttelse giver risiko for fejl

Lovforslaget forventes at træde i kraft den 1. september 2015. I orienteringsbrev til kommunerne fra STAR, dateret den 3. juli 2015, fremgår det, at det ikke bliver muligt fra lovens ikrafttræden at etablere en fuld IT-understøttelse i de udbetalingsystemer, som kommunerne anvender. Sammenholdt med den meget korte periode fra lovens vedtagelse til ikrafttræden dvs. fra den 26. august til 1. september 2015, bliver korrekt implementering af lovgivningen yderst kompliceret for kommunerne.

Forbehold for økonomiske konsekvenser

KL tager forbehold for de samlede økonomiske konsekvenser af de tre lovforslag.

Med venlig hilsen

Birger Mortensen

Niels Arendt Nielsen

Fra: Karl Bach <karl@lap.dk>
Sendt: 4. august 2015 12:09
Til: Høringssvar - UIBM
Cc: Hanne Wiingaard; Steen Moestrup; Bo Steen Jensen
Emne: Høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v)

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Tak for muligheden for at afgive høringssvar til Lovforslag nr. L2 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven mv.

Vi mener at lovforslaget vil skabe flere problemer end det løser, da det vil skabe omfattende fattigdom blandt de berørte enkeltpersoner og familier og således hæmme den enkeltes og familiernes muligheder for at deltage og integrere sig i det almindelige danske samfund. Vi tager således afstand fra lovforslaget i sin helhed, men ser ét positivt element i forslaget i og med personer med en langvarig funktionsnedsættelse har mulighed for dispensation fra bestået prøve i dansk for opnåelse af tillæg på 1.500 kr. månedligt.

Med venlig hilsen
LAP - Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere
v/ Karl Bach Jensen, udviklingskonsulent
Store Glasvej 49
5000 Odense C
Tlf: 63147248
Mobil: 51526218
E-mail: kb@lap.dk

Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S.

hoeringssvar@uibm.dk

Høring over lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

Lægeforeningen finder det urimeligt, at en person selv skal betale for en lægeerklæring, når personen af helbredsmæssige grunde ansøger kommunen om en social ydelse i form af et tillæg til integrationsydelsen

Lægeforeningen finder det betænkeligt, at denne gruppe af personer skal stilles anderledes end andre personer, som af helbredsmæssige grunde ansøger kommunen om en social ydelse, hvor kommunen i den situation afholder udgiften til lægeerklæringen.

Det fremgår af lovforslaget, at der indføres en dispensationsmulighed fra bestået prøve i dansk for opnåelse af et tillæg på de 1.500 kr. månedligt til selve integrationsydelsen, således at personer, der er lægeligt diagnosticeret med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til at kunne bestå en prøve i dansk, vil af kommunen ved en ansøgning kunne modtage tillægget på 1.500 kr. månedligt.

Det fremgår af lovforslaget, at borgeren, som af helbredsmæssige grunde ansøger kommunen om denne dispensationsmulighed, selv skal fremskaffe en lægeerklæring og selv skal afholde udgiften til lægeerklæringen.

Lægeforeningen finder, at den foreslåede ordning om, at patienten i forhold til kommunen selv skal fremskaffe en lægeerklæring og om, at patienten selv skal betale for lægeerklæringen, afviger fra den gældende fremgangsmåde, når en læge udveksler helbredsoplysninger med en kommune i forbindelse med en borgers ansøgning til en kommune om en social ydelse af helbredsmæssige grunde.

I sådanne situationer anvendes de eksisterende LÆ-attester, som er aftalt mellem Kommunernes Landsforening og Lægeforeningen i "Det socialt-lægelige samarbejde". Og det er her aftalt, at det er kommunen, som indhenter helbredsoplysningerne fra borgerens læge via en LÆ-attest, og at det er kommunen, som afholder udgiften til lægeerklæringen (LÆ-attesten)

Formanden

5. august 2015

Jr. 2015-4318/1155482

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500

E-post: dadl@dadl.dk

Fax: 3544 8515
www.laeger.dk

ved en borgerens ansøgning om en social ydelse ud fra helbredsmæssige grunde.

Men i lovforslaget afviger man dette og fastsætter, at borgeren selv skal fremskaffe en lægeerklæring og selv skal betale for lægeerklæringen.

Lægeforeningen finder det betænkeligt, at denne gruppe af personer, som af helbredsmæssige grunde ansøger kommune om en social ydelse, skal stilles anderledes end andre personer, som ansøger kommunen om en social ydelse ud fra helbredsmæssige grunde.

Lægeforeningen skal anmode om, at videregivelse af helbredsoplysninger fra borgerens læge til en kommune ved ansøgning om en social ydelse af helbredsmæssige grunde følger fremgangsmåden i den eksisterende aftale om "Det socialt-lægelige samarbejde", som aftalt mellem Kommunernes Landsforening og Lægeforeningen.

Herudover har Lægeforeningen ikke bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Andreas Rudkjøbing

Til

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Beskæftigelsesministeriet
Skatteministeriet
Udlændinge-, Integrations- og boligudvalget
Beskæftigelsesudvalget
Skatteudvalget

Vesterbro, den 4. august 2015

Høring over Forslag om indførelse af en integrationsydelse, Ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v., Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension samt genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge m.v.

Det er med stor bekymring, at Mødestedet ser forslagene om nedsættelse af ydelser til flygtninge og indvandrere.

Mødestedet er Kirkens- og Danmissions indvandrercenter på Vesterbro, som årligt har over 10.000 besøg af indvandrere og flygtninge. Vi er foruden et samtale- og netværkssted med mulighed for aktiviteter, et rådgivningssted, som dagligt hjælper mennesker, som er uden for arbejdsmarkedet, traumatiserede og socialt udsatte.

Vi forudser, at de nye ydelser vil skabe fattigdom og modvirke god integration, da ydelserne ikke giver mulighed for at deltage i lokale aktiviteter. De nye ydelser svarer til starthjælpen, som tidligere blev afskaffet.

Vi henviser til, at studier fra Rockwool Fondens forskningsenhed har vist, at denne lave ydelse skabte fattigdom og modvirkede integration.

"Konklusionen er, at starthjælpsflygtningenes levevilkår præges af fattigdom. Når skat og husleje er betalt, står modtagere af starthjælp, uanset deres familiemæssige situation, således tilbage med et beløb, som gør det helt umuligt at betale udgifterne i et dansk standardbudget, også selvom budgettet som i arbejdspapiret tager udgangspunkt i priser i discountbutikker". (Rockwool Fondens Forskningshed, Arbejdspapir no. 5, 2012)

Dette svarer til de erfaringer, vi har på Mødestedet, og konsekvensen af disse besparelser vil føre til yderligere fattigdom med langvarige eftervirkninger for flygtninge og indvandrere. Vi er især bekymret for børn og unge med flygtninge- og indvandrerbaggrund.

På vegne af
Mødestedet, Folkekirkens Flygtninge- og Indvandrerarbejde på Vesterbro,
Valdemarsgade 14.3, 1665 København V.

Med venlig hilsen
Thyra Smidt, Daglig leder.

Vedrørende: Lovforslag nr. L 2 om integrationsydelse fremsat den 3. juli 2015

(Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

Skrevet af: Laila Jerming Jespersen, souschef Integration Jobcenter Randers, Annette Bærnholdt, souschef Ydelseskantoret & Dennis Rasmussen, juridisk- og faglig konsulent, UUR

Forvaltning: Arbejdsmarkedsafdelingen Randers Kommune

Dato: 03-08-2015

Høringssvar til lovforslag nr. L 2 fremsat den 3. juli 2015.

Randers Kommunes Arbejdsmarkedsafdeling har med stor interesse læst regeringens integrationsudspil vedrørende lovforslag nr. L 2 af den 3. juli 2015 om forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

Lovforslaget giver umiddelbart Randers Kommunes Arbejdsmarkedsafdeling anledning til følgende bemærkninger:

Lovforslagets § 22 – satser for integrationsydelsen

Det følger af § 22, jf. lovforslagets side 2, at personer, der ikke opfylder opholdskravet i § 11, stk. 3 modtager integrationsydelse. Endvidere følger det af stk. 2, at integrationsydelsen udgør et månedligt beløb, hvoraf nr. 1-4 vedrører satser og definerer persongrupperne hertil. Her synes det ikke klart, hvor hjemmeboende, der er fyldt 30 år skal indplaceres – henregnes disse § 22, stk. 2, nr. 3 eller?

Lovforslagets § 26, stk. 2 – beregning af hjælp til ægtefæller/samlevende, hvor den ene modtager integrationsydelse

I henhold til § 26, stk. 2, jf. lovforslagets side 3, forstår Arbejdsmarkedsafdelingen Randers Kommune denne således, at et gift eller samlevende par, hvor den ene er på integrationsydelse, tilsammen maksimalt kan få et beløb svarende til én uddannelses- eller kontanthjælp, dog mindst 2 x integrationsydelse. Vil dette medføre, at den herboende ligeledes nedsættes til integrationsydelsestakst?

Hjælp til enkeltydelse, jf. lov om aktiv socialpolitik kapitel 10 samt integrationslovens § 23 f
Punkt 2.6. på side 12, under bemærkninger til lovforslaget, behandles hjælp til enkeltudgifter. Hvad angår økonomiske konsekvenser forudser Arbejdsmarkedsafdelingen Randers Kommune, at den lavere ydelse vil medføre merudgifter til enkeltydelser, jf. lov om aktiv socialpolitik kapitel 10 samt integrationslovens § 23 f, hvilket der ikke synes taget højde for. Den lavere ydelse medfører ringere mulighed for den pågældende ydelsesmodtager at spare op til uforudsete udgifter m.m. De antagende flere ansøgninger medfører ligele-

des et øget pres på sagsbehandlerne, hertil forlængede sagsbehandlingstider for alle borgere, der søger om disse ydelser, hvilket der ligeledes ikke synes taget højde for.

Hvad angår integrationslovens § 23 f er denne bestemmelse relevant i forhold til tilbud og transport, som kan skabe visse udfordringer. Såfremt borgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgiften til transport kan der søges hjælp hertil, jf. § 23 f, hvorefter jobcentret skal afvente om den pågældende får denne førend borgeren kan sendes i tilbud.

Boligplaceringer

Arbejdsmarkedsafdelingen Randers Kommune oplever i forvejen udfordringer med at finde tilstrækkelige permanente boligplaceringer, hvilket yderligere vanskeliggøres med den lavere ydelse, der vil medføre et færre antal mulige permanente boligplaceringer. Arbejdsmarkedsafdelingen Randers Kommune vurderer, at den lavere ydelse samtidig vil medføre, at der vil komme betydelige merudgifter, da der skal findes flere midlertidige boligplaceringer, hvilket der ikke synes taget højde for.

Ingen ret til ferie

Det fremgår af lovforslagets side 10, under punkt 2.2.2., at integrationsydelsesmodtagere ikke vil blive omfattet af reglerne om ret til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

Arbejdsmarkedsafdelingen Randers Kommune finder det problematisk, at borgere, der er i samme tilbud/klasse ikke har de samme rettigheder i forhold til ret til ferie, hvilket kan udfordre forståelsen og opleves som forskelsbehandling.

Endvidere vil det medføre en merudgift, at integrationsydelsesmodtagere ikke har ret til ferie, idet disse vil være omfattet en længere aktiveringsperiode årligt end de ydelsesmodtagere, der har ret til ferie. Denne merudgift synes der ikke taget højde for i lovforslaget.

Integrationen i samfundet besværliggøres

Integrationslovens formål er at sikre, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive deltagende, selverhvervende og ydende medborgere på lige fod med samfundets øvrige borgere i overensstemmelse med grundlæggende værdier og normer i det danske samfund, hvilket fremgår af integrationslovens § 1, stk. 1.

Af stk. 2 følger det blandt andet, at dette skal ske gennem en integrationsindsats, der bidrager til, at nyankomne udlændinge sikres mulighed for deltagelse på lige fod med andre borgere i samfundets politiske, økonomiske, arbejdsmæssige, sociale, religiøse og kulturelle liv.

Den lavere ydelse vil givetvis medføre en strammere økonomi for ydelsesmodtagerne, og det er Randers Kommunes Arbejdsmarkedsafdelings vurdering, at dette vil besværliggøre integrationen i samfundet og i særdeleshed gå ud over børnene, da deltagelse i foreningsliv, herunder sport og musik mv., risikerer at

blive nedprioriteret af økonomiske årsager.

Opholdskravet

I henhold til lovforslagets side 42, foreslås det til § 15, stk. 5, at lovens § 1 finder anvendelse for udlændinge, der meddeles opholdstilladelse som flygtning efter udlændingelovens § 7, hvis kommunen overtager integrationsansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 2, 1. pkt., fra og med den 1. september 2015, hvor loven træder i kraft.

Endvidere fremgår det af lovforslaget, at dette betyder, at disse udlændinge kan være meddelt opholdstilladelse inden lovens ikrafttræden, men da de først kan blive berettiget til uddannelses- eller kontanthjælp, når kommunen overtager det økonomiske ansvar fra Udlændingestyrelsen efter integrationslovens § 4, stk. 2, 1. pkt., vil de blive omfattet af de nye regler, såfremt dette tidspunkt ligger efter lovens ikrafttræden.

Arbejdsmarkedsafdelingen Randers Kommune bemærker, at udlændinge, jf. udlændingelovens §§ 8 og 9 ikke umiddelbart er omfattet ligesom § 7, så hvordan stiller det dem i forhold til ovenstående problemstilling.

Administrativt

Det er Randers Kommunes Arbejdsmarkedsafdelings vurdering, at det vil skabe administrative byrder at arbejde med forskellige ydelser for de samme personer.

Dette vurderes ligeledes at gøre sig gældende i forhold til at skelne mellem hvilke borgere, der henholdsvis har ret til ferie og ikke har ret til ferie.

Med venlig hilsen

Laila Jerming Jespersen
Souschef Integration

Annette Bærnholdt
Souschef Ydelseskontoret

Dennis Rasmussen
Juridisk konsulent

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

Mail: hoeringssvar@uibm.dk

Red Barnet

Save the Children Denmark

København, 30. juli 2015

HØRINGSSVAR VEDR LOVFORSLAG L2 OM INDFØRELSE AF EN INTEGRATIONSYDELSE MV

To af de tre lovforslag, som regeringen d. 3. juli 2015 fremsatte på asylområdet, vedrører levevilkår for børn i Danmark, og Red Barnet har derfor valgt at afgive høringssvar vedr. lovforslagene L2 og L7. Dette svar vedrører L2, forslaget om ændring af indførelse af en integrationsydelse samt ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp mv.

Lovforslagene fremsættes ”for at fremme regeringens ønske om at gøre det mindre attraktivt at søge om asyl i Danmark”. Regeringen ønsker angiveligt at sende et klart signal om, at ingen skal vælge Danmark baseret på de høje offentlige ydelser.

Præmissen er således sat, at omfanget af sociale ydelser bestemmer, hvilket land flygtninge søger til. Men Red Barnet mener ikke, at den præmis holder. Erfaringer fra Save the Childrens arbejde med modtagelse af flygtninge i andre lande viser, at det er helt andre overvejelser, der får mennesker til at tage på flugt og bliver afgørende for, hvor de bevæger sig hen. De udtrykker grundlæggende behov for sikkerhed, frihed og job, og relationen til familiemedlemmer eller andre, der i forvejen er migreret, betyder meget for valg af destination.

Der vil fortsat komme flygtningefamilier med børn til Danmark, og Red Barnet er stærkt bekymret for den negative effekt, som den foreslåede integrationsydelse og de lange udsigter til uddannelseshjælp vil få for disse børns levevilkår og muligheder for uddannelse og integration.

Integrationsydelsen sammenlignes med SU, hvilket umiddelbart kan lyde tilforladeligt. Men sammenligningen holder ikke. Studerende på SU kan – og er i vidt omfang nødt til at – supplere SUen med erhvervsarbejde og billige lån, netop fordi det er uhyre vanskeligt at dække leveudgifter alene på SU i dagens Danmark. SU-modtagere har desuden adgang til

studieboliger, som de kan betale. Alt dette vil ikke være muligt for flygtninge på integrationsydelse.

Hvis lovforslaget vedtages, vil børn i familier på integrationsydelse derfor som led i en bevidst politik komme til at vokse op under eller omkring den officielle fattigdomsgrænse. SFI har senest i en rapport fra juni 2015¹ dokumenteret, at det får varige konsekvenser, hvis børn vokser op i fattigdom. Både mht. uddannelsesniveau, uddannelsesfrafald, arbejdsløshed og risiko for førtidspension. Rapporten peger på, at bare et enkelt år i en lavindkomstfamilie forringer børns livschancer betydeligt i forhold til uddannelse og arbejde i voksenlivet. Jo længere periode, jo større er belastningen. Red Barnet må derfor advare mod den lange varighed af integrationsydelsen. Syv år er mere end en tredjedel af en barndom.

Vi ved fra Red Barnets frivillige sociale arbejde, at børn i fattige familier generelt har svært ved at deltage i det sociale liv blandt andre børn, simpelthen fordi social omgang i Danmark ofte koster penge. Der er således ikke belæg for at antage, at det fremmer børnenes muligheder for social integration at stresser en flygtningefamilie ved hjælp af en lav integrationsydelse og evig kamp for at opnå nødvendige enkeltydelser. Snarere tværtimod.

Heraf følger også, at det ud fra børnenes perspektiv er stærkt kritisabelt at fratage familier på integrationsydelse muligheden for at holde ferie sammen. Der leveres ingen argumentation for dette forslag, og det fremstår derfor som endnu en nidkær foranstaltning mhp. at stresser familier, der i forvejen er i belastede situationer. Red Barnet ved af erfaring fra talrige sommerlejre for udsatte familier, hvad det betyder for både børn og voksne at komme væk fra en tung og belastet dagligdag og få nye oplevelser og netværk sammen med andre familier med tilsvarende vilkår.

Red Barnet er endvidere bekymret for, hvordan forslaget vedr. uddannelseshjælp vil påvirke børnenes og især de unge ny ankomnes muligheder for uddannelse. Adgang til uddannelse vil for mange være en nødvendig investering for, at de kan få fodfæste på arbejdsmarkedet, og i deres overgang til voksenlivet, og de lange udsigter til uddannelseshjælp virker derfor i modstrid med forslagets erklærede formål at fremme integration og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Red Barnet har med tilfredshed noteret, at L2 specifikt søger at sikre overholdelse af FN's Handicapkonvention. Vi finder det imidlertid samtidig uforståeligt, at dette ikke også gælder FN's Børnekonvention, som Danmark også har ratificeret og i øvrigt skal rapportere på igen i 2016.

¹ Det nationale Forskningscenter for Velfærd, SFI, 2015: "Børn i lavindkomstfamilier"

Børnekonventionen er endnu ikke inkorporeret i dansk lov, men princippet om barnets tarv er en fundamental del af dansk socialpraksis og lovgivning og bør også omfatte udenlandske børn, der opholder sig i Danmark. Af art. 3 i Børnekonventionen fremgår det, at ”I alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række.”

Red Barnet savner dokumentation for, hvordan den foreslåede lovgivning tager udgangspunkt i barnets tarv og finder i det hele taget, at hensigten bag både L2 og L7 er i strid med Børnekonventionen. Flygtningebørn har også ret til ikke at blive diskrimineret (art. 2); de har ret til udvikling (art. 6), og de har ret til en levestandard, der sikrer deres fysiske, psykiske, moralske og åndelige udvikling (art. 27). Det påhviler en regering at sikre, at disse rettigheder ikke krænkes, herunder også at bistå forældrene med vilkår, der gør det muligt for dem at tage hånd om børnenes grundlæggende behov.

På denne baggrund advarer Red Barnet stærkt mod en vedtagelse af det fremlagte forslag. Det er tvivlsomt, om det vil kunne regulere flygtningestrømme, og det vil medføre, at endnu flere børn kommer til at vokse op i fattigdom med de negative følgevirkninger, som allerede er dokumenteret.

Under alle omstændigheder bør der ved behandlingen af lovforslaget der yderligere redegøres for

- 1) hvordan hensynet til barnets tarv er indgået i forslaget,
- 2) hvordan forslaget sikrer forpligtelser ift Børnekonventionen,
- 3) hvilke konsekvenser forslaget vil få for børn og unge i flygtningefamilier

Med venlig hilsen

Kirsten Lund Larsen

National chef

Direkte telefon 4040 0025

mail: kla@redbarnet.dk

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Høring over L 2 - Forslag til ændring af diverse love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af diverse regler m.m.)

Udlændinge-, integrations- og boligministeriet.

Høringsbrev/mail af 3. juli 2015 med svarfrist senest 5. august 2015 kl. 12.00.

Svar til: hoeringssvar@uibm.dk

Retspolitisk Forening finder helt overordnet, at lovforslaget i henseende til såvel demokratiske/menneskeretlige hensyn som til socialpolitiske værdier er særdeles kritisabelt. Vi ser derfor hen til, at der under den videre behandling af lovforslaget i Folketinget sker væsentlige ændringer i forhold til det fremsatte lovforslag.

Vi vil først pege på det kritisable i, at den normale lovgivningsproces med forudgående høringer af relevante parter i denne sag er trådt under fode, idet høringsprocessen først finder sted efter lovforslagets fremsættelse og oven i købet efter dets 1. behandling i Folketinget.

Vi vil dernæst pege på, at lovforslaget angiver, at loven kan træde i kraft efter vedtagelse senest 1. september 2015, hvilket i sig selv forekommer ”provokerende” i henseende til den videre lovgivningsproces i Folketinget, regeringen og Statsrådet, hvortil kommer offentliggørelseskravet, jfr. Lovtidende.

Hovedindholdet i lovforslaget er, at der indføres en integrationsydelse – med en række opfølgende konsekvenser i diverse love og regler, hvorefter flygtninge og andre indvandrere fremover tildeles væsentligt ringere økonomiske vilkår end hidtil. Dette kan efter vores vurdering i sig selv medføre mindre grad af integration i det danske samfund, idet personernes/familiernes ringere økonomiske vilkår vil tendere til større isolation i

forhold til deltagelse i ”eksterne” aktiviteter (foreninger, udflugter, uddannelse, museumsbesøg, fritidsaktiviteter mv.).

Det forekommer os, at det lange åremål – minimum 7 år ud af 8 år – på integrationsydelsen, før man kan opnå normale ydelser (kontanthjælp – uddannelseshjælp), er alt for langt, og det bør som minimum kunne nedsættes væsentligt i den videre lovgivningsproces. Vi har dog bemærket, at der for EU-/EØS-borgere efter EU-retten gælder andre og bedre regler for modtagelse af offentlige ydelser.

I lovforslagets almindelige bemærkninger (side 13-14) er anført betragtninger i henseende til grundloven og internationale konventioner.

Hertil vi vil bemærke, at formuleringen i bemærkningerne om, at grundloven (alene) sikrer et ”eksistensminimum”, sprogligt er en opstramning af grundlovens ordlyd, der ikke anvender ordet eksistensminimum.

Herudover anføres, at der ikke er problemer i henseende til konventioner, især EMRK samt handicap- og flygtninge-konventioner, idet man om disse spørgsmål henviser til højesteretsdom af 15. februar 2012, den såkaldte ”starthjælpsdom”. Spørgsmålet er imidlertid, om den dom i sig selv kan give tilstrækkeligt belæg for, at også det foreliggende lovforslag er i fuld overensstemmelse med grundlov og konventioner. Det vor opfattelse, at det ikke er tilfældet.

Vi ser på nævnt indledningsvist hen til, at lovforslaget ændres i den videre lovgivningsproces i Folketinget – til det bedre!

København, den 2. August 2015

Bjørn Elmquist
formand

Peter Arnborg
bestyrelsesmedlem

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

hoeringssvar@uibm.dk

St. Kongensgade 45
1264 København K

Tlf. 33 92 84 00

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring vedrørende lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

9. juli 2015

Rigsrevisionen modtog den 3. juli 2015 høring vedrørende lovforslag nr. L2, jf. ovenstående.

1. kontor

J.nr.: 2015-6500-54

Deres ref. 15/05849

Rigsrevisionen har forholdt sig til lovforslaget for de bestemmelser som vedrører regnskabs- og revisionsmæssige forhold.

Rigsrevisionen har på den baggrund ingen bemærkninger til lovforslaget.

Eventuelle spørgsmål kan stilles til undertegnede på telefon 33 92 85 97 eller via e-mail til rr@rigsrevisionen.dk med angivelse af vores j.nr., der fremgår af brevhovedet.

Med venlig hilsen

Jakob Pedersen
Specialkonsulent

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att. Kirsten Brix Pedersen

RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE

24. juli 2015

Hørings svar til udkast til lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Rådet for Socialt Udsatte takker for høringen af ovennævnte lovforslag.

Rådet for Socialt Udsatte vurderer, at lovforslaget resulterer i fattigdom blandt de berørte grupper. Al erfaring viser med stor tydelighed, at det har mærkbare, negative menneskelige konsekvenser for både de berørte voksne og deres børn at fjerne et ordenligt forsørgelsesgrundlag. Det gavner kort sagt ikke nogen eller noget men skaber blot yderligere marginalisering.

Følgende tal taler sit eget klare sprog: "Indførelsen af 'fattigdomsydelserne' – starthjælp, kontanthjælpsloftet mv. – i starten af 00'erne har... isoleret set øget antallet af økonomisk fattige, formentlig med op mod 5.500 personer" ("Familiernes Økonomi 2014", Økonomi- og Indenrigsministeriet).

Konkret læring fra 00'ernes eksperimenter med starthjælp/introduktionsydelse og nedsat kontanthjælp er desuden dokumenteret i undersøgelsen "Konsekvenser af de laveste sociale ydelser", som er gennemført af Sociologisk Institut, Roskilde Universitet, CASA og Aalborg Universitet i 2009. Heraf fremgår det blandt andet:

"Ser vi på aktiviteten, fx at gå til tandlæge, er det to tredjedele (ca. 65 %) af modtagerne af de laveste sociale ydelser, som har undladt dette af økonomiske grunde, mens det er 8 % blandt de ["almindelige"] arbejdsløse og 6 % blandt de beskæftigede.

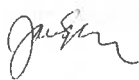
Ser vi på andelen, som har undladt at købe medicin ordineret af lægen, så er der 25 % af dem på starthjælp/introduktionsydelse, og 32 % af dem på nedsatte [kontanthjælps-]ydelser, som har undladt dette, mens der er henholdsvis 6 % af de arbejdsløse og 2 % af de beskæftigede.

Når vi skal forklare årsagen til, at modtagerne af de laveste sociale ydelser rammes så hårdt af afsavn – så mange og omfattende afsavn – er hovedforklaringen helt entydigt, at det skyldes, at de har de laveste sociale ydelser som forsørgelsesgrundlag."

Med ovenstående erfaringer in mente mener Rådet for Socialt Udsatte, at regeringen bør gennemføre mere udtømmende analyser af konsekvenserne for de mennesker, der nu bliver ramt af fattigdom, herunder muligheder for at modvirke de negative konsekvenser. Rådet for Socialt Udsatte mener dermed, at regeringen bør afstå fra at haste et forslag igennem.

Fattigdom handler om økonomi, men det handler i høj grad også om afsavn, som kan føre til isolation og marginalisering. I Rådets optik er 'fattigdomsydelser' uacceptabelt for de berørte - voksne som børn - og for samfundet som helhed at være vidne til.

Med venlig hilsen

Jann Sjørnsen

Til Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 31. juli 2015
Kontor: Sekretariatet
Sagsbeh.: AKHJ

**Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik,
lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre
love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til
uddannelses- og kontanthjælp m.v.)**

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter svar på ovenstående høring.

Det fremgår af lovforslaget, at der er frist for høring den 5. august 2015. Rådet for Etniske Minoriteter har behandlet lovforslaget og har en række bemærkninger og ændringsforslag som fremstilles nedenfor.

Generelle betragtninger

Regeringen har offentliggjort en samlet asylopakke, herunder tre lovforslag (L2, L3 og L7), med det erklærede formål at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og mere attraktivt at tage arbejde jf. lovbemærkningerne.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) arbejder for at sikre langsigtede og bæredygtige løsninger på de eksisterende problemer i den danske integrationsindsats, og er enige i målsætningen om, at flere flygtninge og indvandrere skal have mulighed for at arbejde og tilegne sig det danske sprog. REM er dog betænkelig ved, om de foreslåede lovforslag vil have nogen nævneværdig positiv effekt på antallet af asylansøgere eller på beskæftigelsen blandt flygtninge. REM finder ikke tilstrækkeligt belæg for at kunne konstatere, at tilstrømningen af asylansøgere til Danmark vil kunne reguleres ved de ydelser, der tilbydes nyankomne. Denne tilgang, er REM desuden bekymret for, kan skade Danmarks renommé internationalt. Derudover er REM bekymret for, at lovforslagene vil få nogle utilsigtede, alvorlige negative konsekvenser for de berørte personer samt for det danske samfund på sigt.

Integrationshæmmende

Af L2 fremgår det, at regeringen ønsker at indføre en integrationsydelse til nyankomne flygtninge og familiesammenførte samt personer, der har haft bopæl eller arbejdet i Danmark i mindre end 7 ud af de seneste 8 år. Integrationsydelsen er blevet beskrevet som et rimeligt eksistensminimum og sammenlignes med statens uddannelsesstøtte (SU), der tilbydes studerende i Danmark. Som tillæg til integrationsydelsen skal det være muligt at opnå en sprogbonus samt forsørgertillæg.

Rådet for Etniske Minoriteter er bekymret for, at integrationsydelsen vil svække en i forvejen sårbar gruppe menneskers muligheder for at blive integreret i det danske samfund. Ydelsen er en markant reduktion i forsørgelsesgrundlaget sammenlignet med de nuværende ydelser, der tilbydes flygtninge. REM er bekymret for, at man med den lave ydelse risikerer at skabe fattigdom blandt modtagerne af ydelsen, hvilket generelt giver dårlige vilkår for en vellykket integration.

I rapporten "Starthjælpens betydning for flygtnings levevilkår og beskæftigelse" fra Rockwool Fonden (2012) fremgår det, at starthjælpen¹, skabte nogle stærkt begrænsede levevilkår. Uanset familietype var flygtninge, der modtog starthjælp, fattige i relativ forstand, da deres nettoindkomst lå under, hvad OECD definerer som fattigdom. Nogle flygtninge levede endda i absolut fattigdom med mangel på helt elementære fornødenheder. Blandt enlige flygtninge viste der sig en tendens til, at ydelsen var sundhedsmæssig uforsvarlig, da denne gruppe hverken havde råd til at bo eller leve sundt. For par med børn var der akkurat råd til at bo og spise, men ikke til andet, som fx transport, medicin, foreningsdeltagelse el.lign., hvilket særligt gik ud over børnenes trivsel.

Da de foreslåede nye regler om integrationsydelsen har satser, der er sammenlignelige med starthjælpen, er REMs bekymringer med andre ord empirisk underbyggede. Sandsynligheden for at en stor gruppe flygtninge på integrationsydelse ender i fattigdom er en reel bekymring. Bekymringen forstærkes af, at børnefamilier på integrationsydelse stilles endnu dårligere end de familier, der var på starthjælp, idet man fratager dem retten til fuld børne- og ungeydelse de første 2 år efter deres ankomst jf. REMs høringsvar til L7.

REM frygter, at konsekvensen bliver, at modtagere af integrationsydelsen vil få stærkt begrænsede muligheder for at blive integrerede i det danske samfund. Særligt børnefamilier og udsatte flygtninge med eksempelvis psykiske traumer risikerer at blive hårdt ramt. Fattigdom vil udelukke flygtningsene fra at kunne deltage i sociale aktiviteter, hvilket vil være hæmmende for deres introduktion til og kontakt med det danske samfund, sprog og kultur. Derudover fører en svækkelse i forsørgelsesgrundlaget ofte til større problemer end dem, flygtningsene i forvejen

¹ Starthjælpen blev introduceret i juli 2002 og afskaffet ved udgangen af 2011.

kæmper med. Børnefamilier må bo i belastede boligområder med sociale problemer, børnene vil ofte ikke kunne deltage i de samme fællesskaber, sociale aktiviteter, sammenkomster og forenings- og fritidsliv som deres jævnaldrende, og de bliver herved yderligere ekskluderede. Fattigdom vil øge risikoen for sammenbrud og omsorgssvigt i familierne og dermed ramme børn, der i forvejen har brug for ekstra støtte, særligt hårdt. Forskning viser, at børn ikke mindst i udsatte familier har tendens til at finde alternative anerkendelsesstrategier, og REM frygter, at vi som samfund risikerer en øget kriminalitet, bandeaktivitet og radikalisering i den næste generation af flygtningebørn, der vokser op i fattigdom i Danmark. Ulige og uværdige livsvilkår fører ofte til uværdige reaktioner, der ikke bidrager til integrationen. Alt sammen konsekvenser som fastholder flygtningene i en position de, ifølge professor i Sociologi, Jørgen Elm Larsen, har svært ved selv at bryde. Kun personer, der ikke selv har problemer ved siden af, er i stand til at reagere på økonomiske sanktioner. De, der ikke kan, eksempelvis på grund af krigstraumer, sendes ud i dyb fattigdom, hvilket er direkte kontraproduktivt for integrationen.

Mulighed for supplerende indtægt

REM stiller sig uforstående overfor regeringens sammenligning af integrationsydelsen og Statens Uddannelsesstøtte (SU). Modsat modtagere af integrationsydelsen, har SU-modtagere mulighed for at supplere deres støtte med et fribeløb, lavtforrentede studielån, rabatordninger på transport, sociale aktiviteter, møbler, tøj m.v. Alt sammen fordele, der netop tilbydes de studerende pga. deres knappe økonomiske ressourcer.

Vil regeringen være konsekvent med sin sammenligning, burde modtagere af integrationsydelsen have de samme rettigheder som SU-modtagere. Det vil skabe bedre forudsætninger for integrationen for den enkelte samt for samfundet på den lange bane. Potentielt vil muligheden for at supplere integrationsydelsen med et fribeløb, for de der har mulighed for at finde et deltidsarbejde, mindske de negative økonomiske konsekvenser for gruppen. REM mener desuden, at selv et deltidsarbejde vil kunne skabe bedre forudsætninger for integrationen, dels fordi det vil være fremmende for arbejdsmarkedsintegrationen på sigt, og dels fordi den økonomiske gevinst vil skabe bedre forudsætninger for, at flygtningene kan hæve deres levestandard med mulighed for aktiv samfundsdeltagelse.

Såfremt lovforslaget fastholdes, anbefaler Rådet følgende ændringsforslag:

- Rådet anbefaler at det i bekendtgørelsen tydeliggøres hvornår, hvordan og hvor meget integrationsydelsen har mulighed for at stige. Det skal være tydelige, mærkbare og opnåelige mål.

- Modtagere af integrationsydelsen anbefales sikret de samme rettigheder og dermed det samme eksistensminimum som SU-modtagere. Herunder som minimum retten til at supplere ydelsen med et fribeløb og til at optage lavtforrentede lån.
- Integrationsydelsen anbefales suppleret af en række tiltag, der vil gøre det lettere for flygtninge og særligt børnene at deltage i sociale aktiviteter, som foreningslivet i Danmark tilbyder, herunder eksempelvis særlige rabatordninger til kontingenter, sportstøj m.v.
- Gennemsigthed omkring muligheden for at søge enkeltydelser til transport, medicin, foreningsdeltagelse m.v., med hjemmel i Rockwool Fondens rapport, 2012.

Særligt vedr. muligheden for en sprogbonus

Af lovforslaget fremgår det, at modtagere af Integrationsydelsen skal have mulighed for at opnå en sprogbonus i form af et tillæg på 1500 kr. Sprogbonusen opnås ved at "udvise vilje til at lære dansk" gennem en bestået Dansk Prøve 2, og skal således fungere som en motiverende faktor for at lære dansk.

REM stiller sig undrende overfor at sprogbonusen alene målrettes personer indplaceret på danskuddannelse 2. Fastholder man forslaget om en sprogbonus, burde den også omfatte personer indplaceret på danskuddannelse 1. Kursisterne på sprogskolen har ikke selv indflydelse på hvilken danskuddannelse, de indplaceres på. Beslutningen afgøres ud fra en pædagogisk vurdering på den relevante skole og baseres på kursistens kompetencer i forhold til sprog, uddannelse m.v., som vedkommende har erhvervet inden ankomsten til Danmark. Er man først indplaceret på danskuddannelse 1, kan man ikke tage Prøve i Dansk 2. Kursister på danskuddannelse 1 har derfor ikke en reel mulighed for at opnå sprogbonusen.

Såfremt lovforslaget fastholdes, anbefaler Rådet følgende ændringsforslag:

- Tilpas sprogbonusen individuelt og beløn den enkeltes indsats. Sprogbonusen skal kunne udløses, når den pågældende kursist fuldender det modul, vedkommende er indplaceret på, uanset om det er danskuddannelse 1 eller 2, og dermed afslutter med hhv. Prøve i Dansk 1 eller 2.

Beskæftigelseseffekten

REM er som nævnt enige i målsætningen om at give flygtninge og indvandrere mulighed for at komme hurtigst muligt i beskæftigelse og er særligt optaget af at sikre langvarige og bæredygtige løsninger. At der i midlertidig skulle være behov for særlige tiltag for at motivere flygtninge og familiesammenførte til at tage arbejde, sammenlignet med andre arbejdsløse, finder REM ikke grundlag for. Tværtimod viser tal fra Danmarks Statistik², at 88,7 pct. af de adspurgte ikke-vestlige indvandrere og efterkommere erklærer sig *helt enige* i udsagnet: "Man har en pligt overfor samfundet til at arbejde, hvis man kan.". Blandt etniske danskere var 84,6 pct. helt enige i samme udsagn. Derudover påpeger Ph.d. Anna Diop-Christensen, at de største barrierer for at få flere indvandrere i job, ikke er mangel på motivation men på kompetencer og et arbejdsmarked med høje lønninger.

Undersøgelser fra den ovenfor nævnte rapport fra Rockwool Fonden dokumenterer desuden, at effekten af starthjælpen var relativ begrænset, når det handlede om at få folk i beskæftigelse. På kortsigt havde starthjælpen en lille positiv effekt: 9 pct. flere kom i arbejde efter ca. 4 år i landet. Men på lang sigt aftog forskellene i stigningen i beskæftigelsesfrekvensen sammenlignet med flygtninge på kontanthjælp. 72 pct. af flygtningene levede stadig på starthjælp efter 16 måneder, og 50 pct. havde efter 4 ½ år stadig ikke fundet arbejde trods den lave ydelse. Beskæftigelseseffekten var desuden størst blandt unge, enlige mænd og langt mindre for andre grupper af flygtninge. Denne begrænsede positive effekt på beskæftigelsen må holdes op imod de negative konsekvenser integrationsydelsen formodes at få for en langt større gruppe flygtnings levevilkår jf. afsnittet ovenfor.

For REM er det vigtigt at være ambitiøs, når det handler om at sikre en beskæftigelses- og integrationsindsats på den lange bane. Det kræver, at man ikke alene udvikler tiltag målrettet flygtnings motivation, men i højere grad har fokus på flygtnings kompetencer og arbejdsmarkedsparathed. REM mener desuden, der er behov for nogle gunstige rammer for de kommuner, virksomheder, lokalsamfund, frivillige og offentlige myndigheder, der skal modtage og samarbejde om og med flygtningsene.

² Nils Holtug (Centre for Advanced Migration Studies, KU), Karen N. Breidahl, Kristian Kongshøj og Lars Torpe (alle tre fra Centre for Comparative Welfare Studies, AAU) bad i efteråret 2014 Danmarks Statistik om at køre en spørgeskemaundersøgelse om fællesskabsforestillinger, blandt etniske danskere og de fem største grupper af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i DK. De adspurgte blev bl.a. bedt om, at forholde sig til en række udsagn om centrale værdier i "det liberale demokrati".

Mange af de familier, der flygter hertil, vil kunne bidrage produktivt og positivt til det danske samfund, hvis de får en god start og integreres aktivt fra første dag i lokalsamfundene. REM vil gerne opfordre regeringen til at styrke de økonomiske og strukturelle rammer for at sikre dette.

- Såfremt lovforslaget fastholdes, anbefaler Rådet følgende ændringsforslag: At regeringen sikrer nogle passende rammer, herunder et mere fleksibelt integrationssystem for samarbejdet mellem kommuner, virksomheder, lokalsamfund, frivillige og offentlige myndigheder.
- At der suppleres med en klar plan for beskæftigelse (opkvalificering m.v.) til gruppen af ikke-arbejdsmarkedsparete personer, der ellers er i risiko for at ende i dyb, permanent fattigdom.

REM opfordrer til, at lovforslaget genovervejes i forhold til de negative økonomiske og sociale konsekvenser ændringen risikerer at have for en i forvejen udsat gruppe voksne og børn, og for den langsigtede integration i Danmark.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

Til Beskæftigelsesministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 31. juli 2015

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: AKHJ

Høringssvar vedrørende forslag til lov om social pension

(Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter svar på ovenstående høring.

Det fremgår af lovforslaget, at der er frist for høring den 5. august 2015. Rådet for Etniske Minoriteter har behandlet lovforslaget og har en række bemærkninger og ændringsforslag, som fremstilles nedenfor.

Generelle betragtninger

Regeringen har offentliggjort en samlet asylopakke, herunder tre lovforslag (L2, L3 og L7), med det erklærede formål at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og mere attraktivt at tage arbejde jf. lovbemærkningerne.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) arbejder for at sikre langvarige og bæredygtige løsninger på de eksisterende problemer i den danske integrationsindsats, og er enige i målsætningen om, at flere flygtninge og indvandrere skal have mulighed for at arbejde og tilegne sig det danske sprog. REM er dog betænkelig ved, om de foreslåede lovforslag vil have nogen nævneværdig positiv effekt på antallet af asylansøgere eller på beskæftigelsen blandt flygtninge. REM finder ikke tilstrækkeligt belæg for at kunne konstatere, at tilstrømningen af asylansøgere til Danmark vil kunne reguleres ved de ydelser, der tilbydes nyankomne. Denne tilgang, er REM desuden bekymret for, kan skade Danmarks renommé internationalt. Derudover er REM bekymret for, at lovforslagene vil få nogle utilsigtede, alvorlige negative konsekvenser for de berørte personer samt for det danske samfund på sigt.

Flygtninges særlige situation

Flygtninge befinder sig i en særlig situation, da de er *tvunget* til at forlade deres hjemlande og til at søge beskyttelse i et andet land. Denne særlige situation har Danmark anerkendt ved at give dem asyl. Deres situation kan ikke sidestilles med borgere, der frivilligt har forladt Danmark for senere at vende tilbage. I udgangspunktet vil flygtninge ikke have haft de samme muligheder for privat opsparing til alderdommen hverken i flugtperioden eller under etableringen af en ny tilværelse i et nyt land. Flygtninge vil desuden sjældent have de samme muligheder for at trække på økonomisk og social støtte fra et netværk eller familie i Danmark. Derfor sætter REM spørgsmålstegn ved, hvorvidt de nye regler skaber en reel harmonisering, eller om de nærmere er med til at diskriminere flygtningene.

Diskriminerende og integrationshæmmende

Af L3 fremgår det, at regeringen ønsker at "harmonisere" reglerne om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for personer, som har eller får opholdstilladelse efter §§ 7 og 8 i udlændingeloven, med reglerne for bopælstid for etniske danskere og øvrige udlændinge.

REM har en række betænkeligheder ved lovforslagets sociale konsekvenser og er bekymrede for, at det, frem for at skabe "harmonisering", kan medføre en opdeling, hvor flygtninge diskrimineres. REM mener, at flygtninge skal kunne leve på lige vilkår med andre borgere i Danmark.

Kravet om 3 års fast bopæl vil få alvorlige konsekvenser for gruppen af flygtninge, der har opnået asyl i en sen alder. For denne gruppe vil de nye regler betyde, at de aldrig opnår ret til folkepension men alene ret til økonomisk hjælp efter de foreslåede regler om integrationsydelse og efter kontanthjælpsreglerne, når de har haft ophold i 7 år. Denne gruppe vil ikke kunne få særlige ydelser som boligydelse, varmetillæg, helbredstillæg o. lign. som tilkommer pensionister. Det gør denne gruppe til den mest udsatte og dårligst stillede gruppe. Dertil kommer, at gruppen af ældre flygtninge, på grund af deres alder, ikke, som det fx er tilfældet for kontanthjælpsmodtagere, vil have mulighed for at tage arbejde for herved at bringe sig selv ud af den trængte økonomiske situation. Incitamentet for at motivere denne gruppe til at tage arbejde ved at tilbyde dem en lav ydelse, fremstår derfor formålsløst.

For flygtninge, der kan nå at optjene en brøkpension, vil der være mulighed for at supplere efter bestemmelser i aktivloven (hvilket sker efter en konkret individuel vurdering) og med boligydelse m.v.

Brøkpensionen ligger under fattigdomsgrænsen, og muligheden for at kunne supplere er essentiel, hvorfor det er afgørende, at der tilbydes vejledning og klare retningslinjer for hvordan disse tillæg

opnås. Har man opnået asyl som forholdsvis ung, vil man have mulighed for at supplere brøkpensionen med arbejdsmarkedspension eller privat opsparing.

Vedr. overgangsordningen

Vedtages lovforslaget, gælder ordningen fremadrettet med en tiltænkt overgangsperiode for herboende frem til 1. jan. 2021. REM bifalder tiltaget vedrørende en overgangsperiode, men bemærker, at der vil være stor forskel på, om den enkelte flygtning vil have nogen reel mulighed for at tilpasse sin økonomi efter en lav folkepension. Alt afhængigt af den enkeltes alder ved ankomsten, vilkår og kompetencer ift. arbejdsmarkedet og derved lønniveau frem til pensionsalderen, vil mulighederne være varierede, og for de, der har nået en vis alder inden de er tvunget på flugt, vil mulighederne især være dårlige.

REM er bekymret for, at de foreslåede nye regler vil skabe store fattigdomsproblemer med alvorlige sociale konsekvenser til følge for flygtningenes pensionstilværelse og for integrationen. Fattigdom isolerer, skaber helbredsmæssige- og sociale udfordringer og giver generelt dårligere vilkår for integration jf. REMs Høringssvar til L2.

- Såfremt lovforslaget fastholdes, anbefaler Rådet følgende ændringsforslag: Sikre flygtninge, der er ankommet i en sen alder, ret til særlige ydelser som boligydelse, varmetillæg, helbredstillæg o. lign.
- Integrationsydelsen anbefales suppleret af en række tiltag, der vil gøre det lettere for flygtninge at deltage i sociale aktiviteter, herunder eksempelvis særlige rabatordninger til kontingent, transport m.v..
- Synliggørelse af flygtningenes rettigheder og klare retningslinjer for og vejledning i hvordan ekstra ydelser søges igennem kommunen.

REM opfordrer til, at lovforslaget genovervejes i forhold til de negative økonomiske og sociale konsekvenser, ændringen risikerer at have for en i forvejen udsat gruppe mennesker, der befinder sig i en særlig situation som flygtninge.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

Til Skatteministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 31. juli 2015

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: AKHJ

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af børnetilskudsloven og børne- og ungeydelsesloven

(Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungedyelse for flygtninge m.v.)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter svar på ovenstående høring.

Det fremgår af lovforslaget, at der er frist for høring den 4. august 2015. Rådet for Etniske Minoriteter har behandlet lovforslaget og har en række bemærkninger og ændringsforslag som fremstilles nedenfor.

Generelle betragtninger

Regeringen har offentliggjort en samlet asylpakke, herunder tre lovforslag (L2, L3 og L7), med det erklærede formål at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og mere attraktivt at tage arbejde jf. lovbemærkningerne.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) arbejder for at sikre langvarige og bæredygtige løsninger på de eksisterende problemer i den danske integrationsindsats, og er enige i målsætningen om, at flere flygtninge og indvandrere skal have mulighed for at arbejde og tilegne sig det danske sprog. REM er dog betænkelig ved, om de foreslåede lovforslag vil have nogen nævneværdig positiv effekt på antallet af asylansøgere eller på beskæftigelsen blandt flygtninge. REM finder ikke tilstrækkeligt belæg for at kunne konstatere, at tilstrømningen af asylansøgere til Danmark vil kunne reguleres ved de ydelser, der tilbydes nyankomne. Denne tilgang, er REM desuden bekymret for, kan skade Danmarks renommé internationalt. Derudover er REM bekymret for, at lovforslagene vil få nogle utilsigtede, alvorlige negative konsekvenser for de berørte personer samt for det danske samfund på sigt.

Integrationshæmmende

Af L7 fremgår det, at lovforslaget har til formål at genindføre optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge m.v. Hermed betinges retten til børne- og ungeydelse for flygtninge af, at mindst en af de personer, der har forsørgelsespligten over for barnet, har haft bopæl eller beskæftigelse i landet i mindst 2 år ud af de seneste 10 år. Gradvist over en toårig periode optjenes retten til fuld ydelse.

Vedtages integrationsydelsen, vil nyankomne flygtningefamilier typisk modtage denne som forsørgelsesgrundlag den første tid, de er i Danmark. Det betyder, at de i forvejen skal klare sig med et meget lavt rådighedsbeløb jf. REMs høringssvar til L2. Som det også bemærkes i høringssvaret til L2, er REM bekymret for de konsekvenser en tilværelse med så begrænsede levevilkår vil få, særligt for børnefamilierne. Meget tyder på, at der ikke vil blive råd til at deltage i sociale aktiviteter, betale kontingent til foreningsdeltagelse m.v. hvilket vil være hæmmende for børnenes kontakt med det danske samfund, sprog og kultur og muligheden for integration. REM er særligt bekymret for integrationen i lokalsamfundene, hvor deltagelse i diverse foreningsliv er en anerkendt og betydningsfuld vej til integration. Derudover ekskluderes børn fra en tilværelse med mulighed for selv beskudte forbrugsgoder, som andre familier kan tilbyde deres børn i Danmark jf. Rockwool Fondens rapport fra 2012, "Starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse".

Børne- og ungeydelsen vil være et vigtigt supplement til en flygtningefamilies forsørgelsesgrundlag i perioden, hvor de skal komme på fode og starte en ny tilværelse op i Danmark. Uden mulighed for at supplere med fuld børne- og ungeydelse stilles flygtningefamilierne i en endnu ringere situation end den Starthjælpen bragte dem i jf. Rockwool Fondens rapport.

Ekskluderende

REM undres over rationale bag, at flygtninge *"får en større tilknytning til det danske samfund, ved at have været her i landet i en længere periode, før de kan opnå ret til de fulde ydelser."*, ved genindførelse af optjeningsprincippet, som det er beskrevet i lovbemærkningerne. Ved at lade flygtninge bo i landet i 2 år inden de får mulighed for fuldt ud at supplere deres integrationsydelse, risikerer man efter REMs overbevisning at ekskludere flygtningefamilierne fra sociale aktiviteter m.v., hvilket må antages at hæmme integrationen som nævnt ovenfor (jf. desuden REMs høringssvar til L2).

- Såfremt lovforslaget fastholdes, anbefaler Rådet følgende ændringsforslag: Hvis man som flygtning opnår beskæftigelse inden for den toårige optjeningsperiode, som regeringen ønsker, og derfor også betaler skat, skal man kunne modtage fuld børne- og ungeydelse.
- At børn eller voksne, der ønsker at deltage i en forening eller aktivitet i lokalsamfundet, kan søge om hjælp og økonomisk støtte hertil.

REM opfordrer til, at lovforslaget genovervejes i forhold til de negative økonomiske og sociale konsekvenser ændringen risikerer at have for en i forvejen udsat gruppe voksne og børn og for integrationen.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

Høringssvar vedrørende lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.

Dato 03.08.2015
Initialer TBC

Uddannelsesforbundets tilgang til integration er, at det er afgørende vigtigt, at asylansøgere får en reel mulighed for at blive integreret i det danske samfund.

Det forudsætter et grundlæggende dansk, da sproget er nøglen til en lige adgang til arbejdsmarkedet, deltagelse i uddannelse og muligheden for at blive aktiv demokratisk medborger.

Uddannelsesforbundet noterer sig, at i § 22 stk. 4-5 fremgår det, at det er muligt for en person, der modtager integrationsydelse, efter ansøgning kan få et månedligt tillæg på 1500 kr., hvis vedkommende har bestået Prøve i Dansk 2 i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU læsning trin 2 eller tilsvarende eller højere prøve i dansk. Det tager Uddannelsesforbundet som udtryk for, at regeringen også vægter betydningen af et godt dansk sprog. Derfor er Uddannelsesforbundet uforstående overfor, at kursisterne på danskuddannelse 1 er frataget mulighed for at modtage tillægget, da det kan være en motivationsfaktor i forhold til at lære sproget. Vi vil derfor forelå, at man giver kursister på danskuddannelse 1 samme mulighed for at opnå et månedligt tillæg på 1500 kr., hvis de består danskuddannelse 1.

Der er imidlertid nogle rammebetingelser, der er nødt til at være på plads for at en flygtninge el. kan tilegne sig et godt og tilstrækkeligt dansk sprog til at kunne begå sig på arbejdsmarkedet, i uddannelse og i det danske samfund. Dansk er et vanskeligt sprog at lære. Det kræver mange timers koncentreret undervisning og mulighed for at øve sig i en konkret kontekst, fx ved en balanceret kombination af danskundervisning og job – uden at fokus på job bliver så stor, at det kommer til at ramme danskundervisningen.

De økonomiske stramninger, som integrationsydelsen medfører, betragter Uddannelsesforbundet som en forhindring for, at asylansøgerne kan leve på et anstændigt niveau i Danmark. Derfor er vi reelt bekymrede for, at de bliver stressede af de økonomiske forringelser, og at det kan forstyrre dem i deres sprogindlæring. De får simpelhed ikke den nødvendige ro og mulighed for koncentration til at tilegne sig det danske sprog, hvilket er kontraproduktivt i forhold til regeringens mål om, "...at det skal være mere attraktivt at arbejde og bidrage til det danske samfund." Nogle kunne måske ligefrem "fristes" til at lave sort arbejde for at overleve.

Afslutningsvis vil Uddannelsesforbundet understrege, at vi er stærkt utilfredse med høringsprocessen. Det er en uskik, at en lov med så væsentlige forringelser af de berørte parter vilkår bliver sendt i høring over sommerferien, hvor det er vanskeligt at inddrage relevante repræsentanter i organisationerne. Det fremstår som en unødigt arrogance og en underkendelse af de demokratiske spilleregler.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan
Formand for Uddannelsesforbundet

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

UNHCR Observations on the proposed amendments to the Danish Social Security legislation:

Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (L2) (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

and

Lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension, sagsnr. 2015-3055)

and

Lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse (Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge m.v.)

I. Introduction

1. The UNHCR Regional Representation for Northern Europe (hereafter "RRNE") is grateful to the Ministry of Immigration, Integration and Housing, the Ministry of Employment and the Ministry of Taxation of the Kingdom of Denmark for the invitation to submit its observations on the proposal to amend social security legislation dated 3 July 2015.
2. UNHCR has a direct interest in law proposals in the field of asylum as the agency entrusted by the United Nations General Assembly with the mandate to provide international protection to refugees and, together with governments, to seek permanent solutions to the problems of refugees.¹ According to its Statute, UNHCR fulfils its mandate *inter alia* by "[p]romoting the conclusion and ratification of international conventions for the protection of refugees, supervising their application and proposing amendments thereto[.]"² UNHCR's supervisory responsibility is reiterated in Article 35 of the 1951 Convention and in Article II of the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees (hereafter collectively referred to as the "1951 Convention").³ It has also been reflected in European Union law,

¹ UN General Assembly, *Statute of the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees*, 14 December 1950, A/RES/428(V), available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3628.html> ("UNHCR Statute").

² *Ibid.*, para. 8(a).

³ According to Article 35 (1) of the 1951 Convention, UNHCR has the "duty of supervising the application of the provisions of the 1951 Convention".

including by way of a general reference to the 1951 Convention in Article 78(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union (hereafter "TFEU").⁴

3. UNHCR's supervisory responsibility is exercised in part by the issuance of interpretative guidelines on the meaning of provisions and terms contained in international refugee instruments, in particular the 1951 Convention. Such guidelines are included in the UNHCR Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and subsequent Guidelines on International Protection.⁵ UNHCR also fulfils its supervisory responsibility by providing comments on legislative and policy proposals impacting on the protection and durable solutions of its persons of concern.

II. General Observations

4. UNHCR remains grateful for the generous financial contribution provided by the Government of Denmark to the Syria regional response and Denmark's reception of refugees through the national asylum system and the resettlement quota. These concrete ways in which Denmark has exercised international solidarity and responsibility-sharing in relation to displacement situations are extremely important, in that they directly help save lives and, at the same time, constitute signals of political support and solidarity.
5. In this context and at a point in time when the need for international solidarity is greater than ever, UNHCR regrets that the Government of Denmark is proposing to introduce changes to a number of laws aimed at restricting the social security benefits of refugees. The number of persons forcibly displaced worldwide is at its highest since World War II, and 86 per cent of the world's refugees are living in non-industrialised countries. Over the past year, UNHCR has, on numerous occasions, called on States to demonstrate the principles of international solidarity and responsibility sharing, set out in the preamble to the 1951 Convention and in several Executive Committee ("ExCom") Conclusions,⁶ including the creation of legal alternatives to dangerous irregular movements, such as resettlement, facilitated access to family reunion options and other forms of legal admission to Europe.⁷ The United Nations High Commissioner for Refugees also personally addressed the Danish Ministry of Justice in June 2015 to underline the need for international solidarity.

⁴ European Union, *Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union*, 13 December 2007, OJ C 115/47 of 9.05.2008, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4b17a07e2.html>.

⁵ UNHCR, *Handbook and Guidelines on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees*, December 2011, HCR/1P/4/ENG/REV. 3, available at: <http://www.refworld.org/docid/4f33c8d92.html>.

⁶ UNHCR, *Thematic Compilation of Executive Committee Conclusions*, June 2014, Seventh edition, available at: <http://www.refworld.org/docid/5538cfa34.html>.

⁷ See e.g., UNHCR, *Syrian Refugees in Europe: What Europe Can Do to Ensure Protection and Solidarity*, 11 July 2014, p. 12, available at: <http://www.refworld.org/docid/53b69f574.html> and UNHCR, *International Protection Considerations with regard to people fleeing the Syrian Arab Republic, Update III*, 27 October 2014, paras. 33–36, available at: <http://www.refworld.org/docid/544e446d4.html>.

6. In UNHCR's view, the proposed legislative amendments will not only negatively impact upon refugees' ability to find a durable solution in Denmark and start the process of rehabilitation from the traumas of conflict and persecution, but they will also send a negative signal to other European countries, whom UNHCR also calls upon to preserve asylum space. UNHCR therefore appeals to the Government of Denmark to reconsider its intention to restrict the national asylum space and to instead lead by example in upholding the European Union founding principles of human rights, democratic values and international solidarity.

III. The proposals and Denmark's international obligations

7. Denmark is bound by its obligations as a State party to the 1951 Convention and other relevant international instruments for the protection of refugees. UNHCR wishes to recall that the Vienna Convention on the Law of Treaties⁸ offers guidance concerning the interpretation of international treaties. Articles 26 and 31 explicitly state that the obligations of a convention must be performed by the parties "in good faith" and "in accordance with the ordinary meaning to be given to the terms of the treaty in their context and in the light of its object and purpose". UNHCR therefore finds it regrettable that the explicit intention of the law proposals is to make it less attractive to seek asylum in Denmark and that the Government of Denmark aims to reduce its responsibilities for the protection of refugees. UNHCR further regrets that the proposals only to a limited extent assess whether they are consistent with Denmark's human rights and refugee law obligations.
8. The proposed amendments intend to make core social security entitlements relating to unemployment, child benefits and pensions conditional on residency requirements. This will, in practice, mean that beneficiaries of international protection (hereafter referred to as "refugees"⁹) will be placed in a situation whereby their monthly subsistence allowances during their first years in Denmark will be substantially lowered compared to the current social security benefits. In UNHCR's view, the law proposals will negatively impact upon refugee integration in Denmark and risk further marginalizing refugees in Danish society (see further below). As noted by Eide:

"Asylum-seekers, refugees and displaced persons do not have the same opportunities as others to achieve an adequate standard of living on the basis of their own efforts. They therefore require, to a larger extent than the ordinary public, direct provisions, until conditions are established in which they can obtain their own entitlements."¹⁰

⁸ United Nations, *Vienna Convention on the Law of Treaties*, 23 May 1969, United Nations, Treaty Series, vol. 1155, p. 331, available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3a10.html>.

⁹ The law proposals cover 1951 Convention refugees and beneficiaries of subsidiary protection, including resettled refugees.

¹⁰ A. Eide, 'The Right to an Adequate Standard of Living Including the Right to Food' in *Economic, Social and Cultural Rights: A Textbook*, pp. 133–148, quoted in E. Lester, 'Article 24', in A. Zimmerman (ed.), *Commentary of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, Oxford University Press, 2011, p. 1049, at 19.

9. In this regard, UNHCR would like to refer to the concept of "progressive realization" of social and economic rights,¹¹ which is a key aspect of the obligations of States according to international human rights treaties. At the core of this concept is the obligation to take appropriate measures towards the full realization of economic, social and cultural rights to the maximum of States' available resources. The UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights has noted in its General Comment on the Right to Social Security that:

"If any deliberately retrogressive measures are taken, the State party has the burden of proving that they have been introduced after the most careful consideration of all alternatives and that they are duly justified by reference to the totality of the rights provided for in the Covenant, in the context of the full use of the maximum available resources of the State party."¹²

10. The UNHCR ExCom, of which Denmark is a member, has also referred to the progressive realization of rights and affirmed "*the particular importance of the legal dimension of integration, which entails the host State granting refugees a secure legal status and a progressively wider range of rights and entitlements that are broadly commensurate with those enjoyed by its citizens and, over time, the possibility of naturalizing*" [emphasis added].¹³ In UNHCR's view, the current proposals will facilitate a "retrogression" rather than a progressive realization of rights, as they intend to lower the standards of the current entitlements for refugees.
11. Relevant provisions in the 1951 Convention concerning social security for refugees are found in Article 23 (Public Relief) and Article 24 (Labour Legislation and Social Security). The interpretation and application of these complementary provisions must be consistent with the protective and rights-based object and purpose of the 1951 Convention. Article 23 provides that "The Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their territory the **same treatment** with respect to public relief and assistance as is accorded to their nationals" [emphasis added]. The Drafting Committee of the 1951 Convention noted in the *Travaux préparatoires* specifically with regard to this provision, that "refugees should not be required to meet any conditions of local residence or affiliation which may be required of

¹¹ UN General Assembly, *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*, 16 December 1966, United Nations, Treaty Series, vol. 993, p. 3, available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b36c0.html>, Article 2.1.

¹² UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR), *General Comment No. 19: The right to social security (Art. 9 of the Covenant)*, 4 February 2008, E/C.12/GC/19, available at: <http://www.refworld.org/docid/47b17b5b39c.html>, para. 42. See also, *General Comment No. 3: The Nature of States Parties' Obligations (Art. 2, Para. 1, of the Covenant)*, 14 December 1990, E/1991/23, available at: <http://www.refworld.org/docid/4538838e10.html>, which notes that "the phrase must be read in the light of the overall objective, indeed the *raison d'être*, of the Covenant which is to establish clear obligations for States parties in respect of the full realization of the rights in question. It thus imposes an obligation to move as expeditiously and effectively as possible towards that goal. Moreover, any deliberately retrogressive measures in that regard would require the most careful consideration and would need to be fully justified by reference to the totality of the rights provided for in the Covenant and in the context of the full use of the maximum available resources." para. 9.

¹³ UNHCR, *Conclusion on Local Integration*, 7 October 2005, No. 104 (LVI) - 2005, available at: <http://www.refworld.org/docid/4357a91b2.html>.

nationals".¹⁴ Both provisions use the language "shall accord", which denotes an obligation that is mandatory in nature, rather than discretionary or recommendatory.¹⁵

12. Article 24(1)(b)(i) of the 1951 Convention provides that refugees lawfully staying in the territory of a State party shall be accorded the same treatment as is accorded to nationals with regard to social security, including unemployment, old age and family responsibilities.¹⁶ This right may be limited in situations where part of the social benefit would ordinarily be paid by another country, for example, where the entitlement has been accrued in the country of origin or another third country; however, access to such benefits from the country of origin or a third country needs to be a reality, and not merely theoretical. It is more likely the case that refugees will not be in a position to make contact with their own countries in order to access such benefits and nor can they be required to do so given their particular circumstances as refugees (Article 6).¹⁷
13. Article 24(1)(b)(ii) further provides that special arrangements may be prescribed for benefits which are payable wholly out of public funds, and concerning allowances paid to persons who do not fulfill the contribution conditions prescribed for the award of a normal benefit. While this provision allows for very limited exceptions to the general rule that refugees shall enjoy the same treatment as nationals with respect to social security, "it does not absolve States of the responsibility of ensuring that special arrangements are made to cover those refugees whose situation cannot be adequately covered by the usual arrangements that are in place for nationals generally"¹⁸ and that those arrangements are in line with international human rights law (see further below). Refugees may under Article 24 receive less than a national in very specific circumstances and properly justified, however, this provision does not mean that States can deny pension and other social security benefits to refugees altogether (see on adequacy of entitlements, paragraph 17 below).¹⁹ Safeguards against creating an underclass of elderly or other refugees would need to be taken.

¹⁴ UNHCR, *The Refugee Convention, 1951: The Travaux préparatoires analysed with a Commentary by Dr. Paul Weis*, 1990, available at: <http://www.refworld.org/docid/53e1dd114.html>. The drafters of the 1951 Convention intended for Article 23 to fill gaps where social security provisions may be inadequate and for Articles 20, 23 and 24 combined, to form a comprehensive framework for welfare assistance for many refugees.

¹⁵ *Supra*, E. Lester, Article 23, *Commentary of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, p. 1050, at 26.

¹⁶ See the UNHCR comments in relation to a previous, similar proposal, *UNHCR's Observations on the proposed amendments to the Danish law on social pension*, December 2010.

¹⁷ Article 6 of the 1951 Convention provides that "For the purposes of this Convention, the term 'in the same circumstances' implies that any requirements (including requirements as to length and conditions of sojourn or residence) which the particular individual would have to fulfil for the enjoyment of the right in question, if he were not a refugee, must be fulfilled by him, with the exception of requirements which by their nature a refugee is incapable of fulfilling."

¹⁸ *Supra*, E. Lester, Article 24, *Commentary of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, p. 1073, at 44.

¹⁹ Grahl Madsen, *Commentary of the Refugee Convention 1951 (Articles 2-11, 13-37)*, October 1997, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4785ee9d2.html>, Article 24, para. 8.

14. Obligations under the 1951 Convention thus require the granting of pension and/or social security benefits in cases where refugees may not have had the opportunity to contribute to the relevant benefit schemes, *inter alia*, due to their short period of residence in the country of asylum or, for example, because of disability or age. This takes into consideration that, in many instances, refugees will be in an unfair and disadvantaged situation, as they generally cannot claim the pension and/or social security benefits towards which they contributed in their country of origin.²⁰ As an exception to the general rule that refugees shall be accorded the same treatment as nationals in relation to social security (Article 24), the exceptions are to be applied only with proper justification, must not amount to discrimination in purpose or effect (Article 3 and below paragraphs 15–17) and cannot be applied as a penalty (Article 31(1)).
15. A similar right to that of Article 24(1) is set out in Article 9 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (hereafter "ICESCR"),²¹ which recognizes "the right of everyone to social security, including social insurance". The rights of refugees to social security benefits are also enshrined in Articles 10, 11 and 12 of the ICESCR.
16. The principle of non-discrimination is enshrined in all major human rights treaties, including the ICESCR, and prohibits discrimination in the enjoyment of Convention rights, including on the basis of national and social origin. The Committee on Economic, Social and Cultural Rights has in its General Comment on the Right to Social Security stated that:

"The Covenant ... [p]rohibits any discrimination, whether in law or in fact, **whether direct or indirect,**²² on the grounds of race, colour, sex, age, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth, physical or mental disability, health status (including HIV/AIDS), sexual orientation, and civil, political, social or other status, which has the intention **or effect of nullifying or impairing the equal enjoyment or exercise of the right to social security.**"²³ [emphasis added]

With regard to refugees and other vulnerable groups, the Committee has specifically stated that:

²⁰ *Supra*, UNHCR's Observations on the proposed amendments to the Danish law on social pension, December 2010.

²¹ UN General Assembly, *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*, 16 December 1966, United Nations, Treaty Series, vol. 993, available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b36c0.html>, p. 3.

²² Indirect discrimination refers to laws, policies or practices which appear neutral at face value, but have a disproportionate impact on the exercise of Covenant rights as distinguished by prohibited grounds of discrimination. For instance, requiring a birth registration certificate for school enrolment may discriminate against ethnic minorities or non-nationals who do not possess, or have been denied, such certificates. See UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR), *General comment No. 20: Non-discrimination in economic, social and cultural rights (art. 2, para. 2, of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights)*, 2 July 2009, E/C.12/GC/20, available at: <http://www.refworld.org/docid/4a60961f2.html>, para. 10 (b).

²³ *Supra*, General Comment No. 19: The right to social security (Art. 9 of the Covenant), para. 29.

"Refugees, stateless persons and asylum-seekers, and other disadvantaged and marginalized individuals and groups, should enjoy equal treatment in access to non-contributory social security schemes, including reasonable access to health care and family support, consistent with international standards."²⁴

17. In respect of the adequacy of benefits, the Committee on Economic, Social and Cultural Rights has noted that:

"Benefits, whether in cash or in kind, must be adequate in amount and duration in order that everyone may realize his or her rights to family protection and assistance, an adequate standard of living and adequate access to health care, as contained in articles 10, 11 and 12 of the Covenant. States parties must also pay full respect to the principle of human dignity contained in the preamble of the Covenant, and the principle of non-discrimination, so as to avoid any adverse effect on the levels of benefits and the form in which they are provided."²⁵

18. At the regional level, while acknowledging that Denmark has opted out of the EU Asylum Acquis, it should be noted the European Union Qualification Directive²⁶ provides in Article 29 that refugees have the right to "the necessary social assistance as provided to nationals". In addition, Article 16 of the European Social Charter (ESC) outlines that States undertake to promote the economic and social protection of family life by such means as social and family benefits, amongst other appropriate means, while Article 23 refers to States having agreed to design measures to enable the elderly to lead a decent life.²⁷ The rights enumerated in the ESC extend to refugees, as does the European Convention on Social Security.²⁸
19. The principle of non-discrimination has also been affirmed and elaborated in regional jurisprudence. For instance, in a judgment from the European Court of Human Rights, *Thlimmenos v. Greece*, the Grand Chamber underlined that "the right not to be discriminated against in the enjoyment of the rights guaranteed under the Convention [the European Convention on Human Rights] is also violated when states without an objective and reasonable justification fail to treat differently

²⁴ *Ibid.*, para. 38.

²⁵ *Ibid.*, para. 22.

²⁶ European Union: Council of the European Union, *Directive 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (recast)*, 20 December 2011, OJ L. 337/9-337/26; 20.12.2011, 2011/95/EU, available at: <http://www.refworld.org/docid/4f197df02.html>.

²⁷ Council of Europe, *European Social Charter (Revised)*, 3 May 1996, ETS 163, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b3678.html>.

²⁸ Appendix, 2; Council of Europe, *European Convention on Social Security*, 14 December 1972, ETS 78, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b367c.html>, Art. 4.1.

persons whose situations are significantly different.”²⁹ In all cases, refugees must be allowed to enjoy a dignified stay (Article 3, ECHR).³⁰

IV. Specific observations

Unemployment benefits: Introduction of an integration allowance (integrationsydelse) and a language supplement (dansktillæg)

20. According to current legislation in Denmark, refugees are afforded unemployment benefits at the same level as citizens, including access to cash and education support (*kontant- or uddannelseshjælp*). As per the proposed amendments, the unemployment benefits will be subject to a residency requirement. Unemployed refugees will thereby need to prove that they have legally resided in Denmark during seven of the last eight years in order to qualify for the benefits. According to the proposal, the time spent in Denmark as asylum-seekers will not count towards the residency requirement.
21. Newly arrived refugees will evidently not fulfill the residency requirement. For these individuals, the law proposal instead introduces an integration allowance (*integrationsydelse*). The entitlements accorded under this allowance are substantially lower than their equivalents under *kontant- or uddannelseshjælp*. The monthly integration allowance also cannot be increased through taking part in work-related activities. Refugees most affected by the changes will thus have their monthly entitlements significantly reduced.
22. UNHCR would like to recall that refugees arriving in Denmark have frequently been forced to abruptly leave their home countries, and have often had their possessions destroyed or taken away. Upon arrival in Denmark, they will thus have to start rebuilding their lives, often without any financial means and lacking local networks and knowledge. While formally the integration allowance is also intended for Danish citizens who have lived abroad outside the European Union, in reality it will primarily affect refugees and others with a foreign background. UNHCR is thus concerned that the proposed residency requirement to be eligible for the *kontant- or uddannelseshjælp* and instead introducing a significantly lower *integrationsydelse* for refugees who are not able to find employment during the first seven years will have a discriminatory effect and that the impact of the proposal will be detrimental for refugees. As noted above, conditions which refugees are incapable of fulfilling and which are discriminatory in their impact would be inconsistent with the 1951 Convention (Article 6) and international human rights law.
23. UNHCR further notes that the proposal contains the possibility of an addition to the monthly integration allowance in the form of a supplementary language benefit (*dansktillæg*). The proposed language allowance is intended as an “incentive for

²⁹ *Thlimmenos c. Grèce*, Application no. 34369/97, Council of Europe: European Court of Human Rights, 6 April 2000, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4a3a3af70.html>, para. 44.

³⁰ See also, *Secretary of State for the Home Department v. Wayoka Limbuela, Binyam Tefera Tesema and Yusif Adam*, [2004] EWCA Civ 540, United Kingdom: Court of Appeal (England and Wales), 21 May 2004, available at: <http://www.refworld.org/docid/42494f5b4.html>.

integration” and, in order to qualify, the individual has to pass a level two Danish language test. Exemptions apply to individuals who are able to invoke medical reasons (long-term illness) for not passing the test. These individuals may be entitled to the allowance if they can prove that they have made reasonable efforts to pass the test, or if they can prove that it is impossible to do so due to medical reasons. UNHCR would like to emphasize that there may be vulnerable refugees who, despite a genuine willingness to learn Danish, may simply not be able to reach the required level, and especially not within a short period of time. UNHCR is therefore of the view that if the Government of Denmark chooses to introduce a supplementary language allowance, it should be the willingness to learn that is awarded, and not the skills level attained.

Child benefits: Introduction of residency requirements (optjeningsprincippet) regarding refugee child benefits

24. The current child benefits legislation in Denmark stipulates a two-year residency requirement (within the last ten years) in order to be entitled to full child benefits, however, refugees are exempted from this requirement. The Government proposes to revoke this exemption and apply the residency requirement also to the children of recognized refugees. By virtue of their recent arrival in Denmark, refugee children will not be able to comply with the two-year residency requirement, and this would thus not be in line with Article 6 of the 1951 Convention. Many refugee children would thus, during the first two years, receive only part of the benefits to which Danish children are entitled.
25. Placing restrictions on the rights of refugees, in particular in respect of refugee families with children, can often have a negative impact on their ability and opportunities to integrate into their new society, with its attendant consequences for social harmony and long-term stability for host and refugee communities. Research conducted in the context of the provision of *starthjælp* (a similar measure to *integrationsydelse*, introduced by a previous Government, however, abolished in 2012), showed that families with children receiving the lower entitlements were forced to cut down on items promoting integration, such as literature, communication tools, media, sports, outdoor activities, bicycles and public transport.³¹
26. The Convention on the Rights of the Child (“CRC”)³² applies to all children without distinction (Article 2). The UN Committee on the Convention on the Rights of the Child has clarified that the principle of non-discrimination “prohibits any discrimination on the basis of the status of a child as being unaccompanied or separated, or as being a refugee, asylum-seeker or migrant. This principle, when properly understood, does not prevent, but may indeed call for, differentiation on

³¹ Rockwool Fondens Forskningsenhed, Arbejdsrapport 25; Starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse, available at: <http://www.rockwoolfonden.dk/files/RFF-site/Publikations%20upload/Arbejdsrapporter/Arbejdsrapport%2025%20-Starthj%C3%A6lpens%20betydning%20for%20flygtninges%20levevilk%C3%A5r%20og%20besk%C3%A6ftigelse.pdf>.

³² UN General Assembly, *Convention on the Rights of the Child*, 20 November 1989, United Nations, Treaty Series, vol. 1577, p. 3, available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b38f0.html>.

the basis of different protection needs such as those deriving from age and/or gender.”³³

27. The principle of the best interests of the child is enshrined in Article 3 of the CRC and also relevant in this context. The principle provides that “in all actions concerning children, whether undertaken by public or private social welfare institutions, courts of law, administrative authorities or legislative bodies, the best interests of the child shall be a primary consideration.”
28. Further, the CRC specifically notes that States parties shall take appropriate measures to protect and assist refugee children so they may enjoy the applicable rights set out in the CRC and other instruments that Denmark is a party to (Article 22). The Committee on the Convention of the Rights of the Child has explicitly noted in respect of integration of separated or unaccompanied children that they “should have the same access to rights (including to education, training, employment and health care) as enjoyed by national children. In ensuring that these rights are fully enjoyed by the unaccompanied or separated child, the host country may need to pay special attention to the extra measures required to address the child’s vulnerable status, including, for example, through extra language training.”³⁴ UNHCR considers that refugee children in families should also have the same access to these rights.
29. Article 26 of the CRC further recognizes the right of every child to benefit from social security, including social assistance. State parties should also ensure (to the extent possible) the child’s survival and development, and provides for the right of the child to an adequate standard of living, including the mental, spiritual, moral and social aspects of his or her development. While, according to Article 27 of the CRC, parents have the primary responsibility for the child’s development, State parties are to take appropriate measures to assist parents in this task and in case of need, are required to provide material assistance, especially with respect to such basic needs as housing, food and clothing.
30. As any action involving children, including refugee children, should be taken in line with the principle of the best interests of the child (Article 3, CRC), UNHCR is deeply concerned that under the proposed amendments, refugee children during the first two crucial years in Denmark will receive a reduced child allowance and that this may have serious consequences for the care of refugee children and does not acknowledge their special position as refugees (Article 6) and as children (Article 22, CRC). UNHCR is further concerned that the amendments, if adopted, will lead to a differential treatment of refugee children compared to other children in Danish society and that this would be inconsistent with Denmark’s commitments according to international refugee and human rights law.

³³ UN Committee on the Rights of the Child (CRC), *General comment No. 6 (2005): Treatment of Unaccompanied and Separated Children Outside their Country of Origin*, 1 September 2005, CRC/GC/2005/6, available at: <http://www.refworld.org/docid/42dd174b4.html>, para. 18.

³⁴ *Supra*, General comment No. 6 (2005): Treatment of Unaccompanied and Separated Children Outside their Country of Origin, para. 90.

Pension benefits: Introduction of residency requirements (optjeningsprincippet) regarding refugee pension benefits

31. The current legislation regulating old-age pension ensures that refugees have the same old-age pension as Danish nationals by including the period of residence in their country of origin in the calculation for the entitlement to the pension.³⁵ According to the proposed amendments, the period of residence in the country of origin shall no longer be taken into account when calculating refugees' entitlements to an old-age pension.
32. Similar to immigrants and nationals who have lived abroad, refugees must, in accordance with the proposal, reside in Denmark for 40 years after the age of 15 in order to obtain the full old-age pension. Many refugees are thus not likely to meet the requirement for full pension. Older refugees will also have constraints in securing other forms of pension. For instance, the minimum requirement of three-years-residence may exclude some refugees from so-called "fraction pension".
33. While the proposed amendments would bring the calculation of old-age pension for refugees in line with the rules for calculation of old-age pension for Danish citizens and immigrants who have lived abroad, they do not take into consideration the specific circumstances of refugees. Refugees who may have worked and would be entitled to pensions in their home countries will generally not be able to access such pensions after they have fled. UNHCR regrets that this part of the proposal is framed as a "harmonization" of the legislation as the preconditions for meeting the residency requirements are fundamentally different for refugees.
34. Furthermore, the proposed amendments do not take into consideration that some refugees may be stateless and therefore, as a matter of law, would be unable to secure the benefits accorded to nationals of his or her country of former habitual residence. Not having access to the full old-age pension and other benefits in Denmark will leave them in a very vulnerable situation with little means to integrate.
35. As noted above, Article 9 of the ICESCR applies to *all* older persons, including refugees, and requires State parties to pay special attention to this group, including ensuring that they enjoy equal treatment in access to non-contributory pension schemes. It prohibits any discrimination in the law, whether direct or indirect, on the basis of a person's national or social origin, and which has the effect of impairing the right to social security, including old-age pension.
36. The UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights has in its General Comment No. 19 on the Right to Social Security specified that:

"States Parties should, within the limits of available resources, provide non-contributory old-age benefits, social services and other assistance for all older persons who, when reaching the retirement age prescribed in national legislation, have not completed a qualifying period of contributions or are not

³⁵ *Supra*, UNHCR's Observations on the proposed amendments to the Danish law on social pension.

otherwise entitled to an old-age insurance-based pension or other social security benefit or assistance, and have no other source of income.”³⁶

V. CONCLUSION

37. To conclude, UNHCR considers that the proposed amendments fall short of the requirements of the 1951 Convention as they do not sufficiently take into account the specific situation of refugees and because they lead to the unequal treatment and enjoyment of the right to social security. The combined object and purpose of Articles 23 and 24 of the 1951 Convention, as well as relevant human rights obligations, establish a minimum standard of treatment with regard to social security, below which there would be concerns that inhuman or degrading treatment could arise. The general principle that refugees shall enjoy social security rights on par with nationals should be upheld and reinforced.

38. In line with international obligations, UNHCR recommends to remove the residency requirements from all social benefits for recognized refugees. Retaining the current provisions of the relevant laws regulating unemployment, child care and pension benefits of refugees, in order for refugees to receive the same benefits as the general national population, would support this general position and acknowledge the special position of refugees vis-à-vis other non-nationals.

UNHCR Regional Representation for Northern Europe

Stockholm, August 2015

³⁶ *Supra*, General Comment No. 19: The right to social security (Art. 9 of the Covenant), para. 15.

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

HØRINGSSVAR PÅ L2, L3 OG L7 fra SOS mod Racisme

København d. 23. juli 2015

Til: Udlændinge-, Integrations og Boligministeriet, hoeringssvar@uibm.dk vedrørende L2
Beskæftigelsesministeriet, ydelser@sm.dk, chho@sm.dk og epi@sm.dk vedrørende L3
Skatteministeriet, juraogsamfundsøkonomi@skm.dk og mca@skm.dk vedrørende L7.

SOS mod Racisme har ikke fået sendt de tre hastefremsatte lovforslag: L2, L3 og L7 i høring. Vi har dog af egen drift skrevet høringssvar til lovforslagene, idet vores formål bl.a. er at bekæmpe den tilsigtede og utilsigtede diskrimination af indvandrere, flygtninge og etniske minoriteter i Danmark.

Vi har valgt at skrive et samlet svar, men med nogle detaljer for de enkelte forslag, da begrundelsen for diskriminationen i alle tre lovforslag ifølge høringsbrevene er den samme:

"Regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark. Samtidig ønsker regeringen at give nytilkomne flygtninge og udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund".

SOS mod Racisme er imod alle tre fremsatte lovforslag og foreslår at de forkastes!

SOS mod Racisme finder:

A) at lovforslagene er diskriminerende,

B) at en rimelig kontanthjælpsydelse ikke vil udgøre en reel tiltrækningskraft på asylansøgere, og

C) at de lave ydelser, de mange restriktioner og diskriminationen som følger af lovforslagene vil øge fattigdom, klientgørelse, uselvstændighed, uværdighed og afmagtsfølelse hos flygtningefamilier og andre familier af dansk eller udenlandsk herkomst, inklusive børn og ældre.

D) Vi tror derimod, at det for de fleste flygtninge vil være af stor værdi og vil være en anerkendelse af dem som mennesker, hvis de får mulighed for arbejde og uddannelse i Danmark fra et tidligt tidspunkt. Vi går derfor kraftigt ind for, at man *med positive midler* gør, hvad man kan, for at flygtninge så hurtigt som muligt kommer i arbejde eller i uddannelse i Danmark.

A: Vedrørende diskrimination:

Ifølge *bemærkningerne til L2, side 13* kan det

"udledes af Menneskerettighedsdomstolens praksis, at en forskelsbehandling anses som diskriminerende, hvis den ikke er begrundet i objektive og relevante forskelle (saglighed), dvs. hvis den ikke forfølger et legitimt formål, og hvis der ikke er et rimeligt forhold mellem de midler, der anvendes, og det mål, der søges realiseret (proportionalitet)."

- 1) Vi finder **alle tre lovforslag** direkte diskriminerende ifølge deres fælles officielle begrundelse: Regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark", og dermed en overtrædelse af FN's Flygtningekonvention artikel 23, og af FN's Racediskriminationskonvention artikel 2, såvel som af Lov om etnisk ligebehandling artikel 3. Lovforslagene er udformet, så de især skal ramme nye flygtninge.
- 2) Vi finder **L2** direkte diskriminerende, da ny-ankendte flygtninge generelt ikke vil have haft mulighed for at bo eller arbejde i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år - også selv om den

også vil ramme danskere og andre udlændinge, der har boet uden for Danmark i mere end 1 ud af de seneste 8 år.

- 3) Vi finder L2 indirekte diskriminerende, da de danskere og udlændinge, som har boet i et andet EU/EØS-land, vil kunne lægge opholdstiden dér til opholdstiden i Danmark, dersom de har en arbejdstagerperiode på mindst ca. 10 uger efter ankomsten til Danmark, men flygtninge vil ikke have denne mulighed, da de ikke vil blive anerkendt som flygtninge i Danmark, hvis de kommer fra et andet EU/EØS-land.

”Efter forslaget gælder 7 års kravet heller ikke for danske statsborgere i det omfang, disse er omfattet af EUF-traktatens artikel 45 om arbejdskraftens frie bevægelighed eller artikel 49 om den frie etableringsret. Det betyder f.eks., at EU-borgere, herunder også danske statsborgere, der efter en periode i et andet EU-land, har opnået arbejdstagerstatus på det danske arbejdsmarked, vil kunne modtage uddannelses- eller kontanthjælp uanset det foreslåede opholdskrav i lov om aktiv socialpolitik. Ankestyrelsen fastslog i principafgørelse A-1-06, at opholdstid i et andet EU-land kunne sidestilles med opholdstid her i riget, hvis ansøgeren havde haft arbejde i Danmark efter ankomsten til Danmark. Hvis dette ikke var tilfældet, var den pågældende alene berettiget til den dagældende starthjælp. Det samme må antages at gælde den foreslåede integrationsydelse.” (*Bemærkninger til L2, side 9*)

- 4) Vi finder L2 indirekte diskriminerende, da en flygtning normalt først vil kunne bestå Dansk Prøve 2 efter 2-3 års danskuddannelse eller mere – og en del vil slet ikke kunne bestå den. Modsat en person, der er opvokset i Danmark, som efter 9 el. 10 års undervisningspligt kan opfylde kravet ved at have en afgangsprøve fra 9. eller 10. klasse med mindst karakteren 2 i dansk, eller anden ligestillet eller højere eksamen, der kan udløse tilskuddet på 1.500 kr om måneden.

Selv om dette forslag officielt er stillet som et incitament for udlændinge til at lære dansk så hurtigt som muligt, er dets vigtigste afledte virkning og måske dets egentlige formål at gøre tilværelsen efter hjemkomsten til Danmark på ”integrationsydelse + 1500 kr” nemmere for danskere, der har gennemgået grundskolen i Danmark, men haft fast bopæl uden for Danmark og EU/EØS i mere end 1 ud af de seneste 8 år. De kan tænke, at selv om de får mindre end kontanthjælpen, har flygtningene det endnu værre! Dermed er bestemmelsen reelt diskriminerende over for flygtninge og udlændinge, der ikke er vokset op i Danmark!

- 5) Vi finder L2 direkte diskriminerende hvad angår manglende ret til ferie. Uden det mindste forsøg på begrundelse hedder det i bemærkningerne til L2: Integrationsydelsesmodtagere vil ikke blive omfattet af reglerne om ret til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere. Denne direkte diskrimination skønnes at være formålsløs og direkte dyr idet den vil påføre samfundet merudgifter på 66 millioner kroner fra 2015 – 2019, og herefter godt 10 millioner kroner om året.
- 6) Vi finder L2 meningsløs og indirekte diskriminerende over for de flygtninge og andre med handicap, der ifølge de nuværende regler om kontanthjælp ville være *aktivitetsparate men ikke arbejdsmarkedsparete*. Kontanthjælpsmodtagere, der kun er aktivitetsparate på grund af fysisk eller psykisk sygdom eller af andre årsager, kan få et *aktivitetstillæg*, men det kan modtagere af integrationsydelsen ikke efter det aktuelle lovforslag. Man vil således presse disse personer til at arbejde, selv om de reelt ikke kan arbejde, på grund af sygdom eller handicap. Der vil således også være tale om en overtrædelse af FN’s handicapkonvention for de handicappede, som lovforslaget i øvrigt henviser til i forbindelse med sprogrprøven.

- 7) Vi finder L3 direkte diskriminerende over for flygtninge, der vil være berettiget til pension efter de nugældende regler, normalt ikke kan have opholdt sig i 4/5 af deres arbejdsdygtige alder i Danmark før flugten hertil. De ville typisk heller ikke kunne få overført en eventuel pensionsopsparing fra hjemlandet til Danmark (L3). Argumentet, som også gentages i indledningen til L3 om at ”*Samtidig ønsker regeringen at give nytilkomne flygtninge og udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund*” er meningsløst når det drejer sig om personer, der kommer til Danmark, efter at have nået folkepensionsalderen. Kun unge mennesker når ikke at blive ramt af denne bestemmelse, når de når pensionsalderen.

- 8) L7 er i sagens natur en form for direkte diskrimination, der rammer børn og børnefamilier. De særlige børnetilskud er netop beregnet på børnefamilier i særlige situationer, hvor der er et stort behov for det, som følge af eneforsørgerstatus, uddannelse, eller ved tvillinger eller trillinger.

Efter L7 kan man ikke få udbetalt den fulde børne- og ungeydelse og det fulde beløb af et eventuelt børnetilskud i de første to år. Flygtninge har ikke haft mulighed for lovligt at have folkeregisteradresse i Danmark i to år før de kom hertil og fik asyl, og præasylperioden tæller ikke med i de to år. Ydelsen kan endda siges at have en uproportional hård virkning netop på flygtningefamilier, da den rammer i en periode, hvor:

- ingen af forældrene i flygtningefamilier formodes at have bestået Dansk prøve 2 endnu;
- mulighederne for at finde arbejde er stærkt begrænsede af, at forældrene endnu ikke kan ret meget dansk eller har et netværk, der kan hjælpe dem i jobsøgningen, samt at de skal have pasningsmuligheder til deres børn;
- de er i starten af deres etablering i Danmark. Her har flygtningefamilierne netop ekstra udgifter til at etablere sig med bl.a. udstyr til børnene (tøj/sko til dansk klima, cykler, senge osv.).

B: Vedrørende mindre ydelser som tiltrækningskraft - kontanthjælpsydelse, pension og børne- og ungeydelse og børnetilskud:

Regeringen anfører, at den ringere behandling af flygtninge, hvad angår sociale ydelser, vil få asylansøgere til at søge til andre lande end Danmark. Regeringen har dog ikke godtgjort denne antagelse på nogen måde, det er et rent postulat.

SOS mod Racisme mener, at når syrere søger asyl i Danmark skyldes det ønsket om at overleve, hvilket der ikke er sikkerhed for under borgerkrigen i Syrien eller i flygtningelejrene i dets nabolande. Vores gæt er desuden, at destinationslandet kan være ret tilfældigt, at flygtningene ønsker at komme i arbejde frem for at få sociale ydelser, ligesom det er begrænset, hvilke mulige flugtruter, de reelt har.

Center for Udsatte Flygtninge under Dansk Flygtningehjælp skriver i et notat af 3. juli 2015:

”Der er begrænset viden om, hvad der gør, at flygtninge søger mod eller ender i bestemte lande. Det er et felt, som i sagens natur er vanskeligt at undersøge, ligesom flygtninges ruter i høj grad er præget af tilfældigheder. Den begrænsede forskning, der er lavet, peger på, at det særligt er tilstedeværelsen af sociale netværk, familie og diasporasamfund, der kan have betydning for, hvor flygtninge søger hen. Ligeledes har et overordnet billede af et land som fredeligt, demokratisk og velstående betydning. Der er ingen undersøgelser, hvor data underbygger en formodning om, at størrelse på forsørgelsesydelse har betydning for flygtninges destinationsland.”

Et resumé af pull-faktorer for syriske asylansøgere i UK, nævner følgende grunde til at syrerne har valgt UK: *Sophie Crafter, Joanne Collop, Laura Barker: Refugees and Asylum Seekers to the UK from Syria since 2011 (<http://www.rug.nl/frw/education/related/refugeesandasylumseekers.pdf>)*

- asylansøgere har ret til sundhedsydelser fra det nationale sundhedsvæsen, NHS også i præasylfasen
- asylansøgere kan have familie eller andet netværk i UK
- UK ses som et land, der overholder menneskerettighederne, inkl. lovgivning mod diskrimination, og gør det muligt at få sprogkurser, uddannelse og faglig uddannelse
- UK kan forbedre jobmulighederne ved at give flygtninge muligheder for uddannelse, hvilket kan lede til at flygtningen kan få en stabil økonomi gennem et arbejde
- UK er det land, der har ydet størst humanitær hjælp af EU landene til Syrien i 2010-2012.

I øvrigt mener SOS mod Racisme, at Danmark skal overholde Flygtningekonventionen, og tage sin del af flygtningene i verden, og forsøge at hjælpe dem til rette her på så god en måde som muligt,

uden at diskriminere mod dem. Ud af verdens 60 millioner flygtninge inkl. de internt fordrevne, er det reelt ganske få flygtninge, der kommer til Danmark.

C: Vedrørende fattiggørelse:

Beregningerne fra Rockwool Fondens Forskningsenhed viste, at en flygtning ikke kunne klare sig med integrationsydelsen, selv ikke på et lavt budget uden transport og fritidsbeskæftigelse i. Ifølge Center for Udsatte Flygtnings beregninger har ikke-forsørgere et ringere budget med de nye ydelser end med de tidligere starthjælpsydelse, og en familie med to forsørgere har kun lidt mere end ved de tidligere starthjælpsydelse. For at flygtninge skal have råd til livsnødvendigheder, herunder medicin, må de søge om tilskud til selv den mindste udgift fra kommunen som enkeltydelser efter Serviceloven.

Dermed forventes de at blive i en klientrolle, hvor de konstant må søge kommunen om hjælp, frem for at kunne disponere over egne midler til at klare sig selv med.

For kommunerne medfører det et stort merarbejde med at vurdere behov og administrere enkeltydelser i de kommuner, som skal boligplacere og integrere flygtningene. Samtidig med besparelserne i kommunerne efter regeringsskiftet, skal kommunerne afsætte væsentlig flere penge til modtagelse af flygtninge: dels til enkeltydelser, dels til at finde boliger, dels til administration af hele systemet.

D: Vedrørende arbejde:

Sidste del af formålet i lovforslaget synes at bygge på ordsproget: "Nød lærer nøgen kvinde at spinde". Vi mener dog ikke, at fattiggørelsen, som forslaget lægger op til, vil øge flygtningenes chancer for at få arbejde. Tværtimod mener vi at uddannelse, bolig, sprog, accept, anerkendelse, behandling af traumer og ikke-diskrimination, sammen med konkret arbejdsmarkedsrettet hjælp, er ting, der vil øge chancen for at flygtninge, der *kan* arbejde, også vil komme i arbejde i Danmark. Vi vil derfor foreslå, at man vurderer flygtnings uddannelser så hurtigt som muligt med henblik på evt. mulighed for praktik, løntilskudsjob og supplerings/opgradering, så at flygtninge, der allerede har en uddannelse, kan få relevant arbejde med den i Danmark. Ligeledes vil mentorordninger og praktikordninger, isbryderordninger, og løntilskudsjob være positive tiltag.

At gøre tilværelsen i Danmark utålelig på offentlig hjælp for nytilkomne flygtninge er diskriminerende og uetisk og ikke nogen løsning. Over halvdelen af flygtningene formodes ikke at være arbejdsmarkedsparate, de vil ikke af den grund få et aktivitetstillæg, og som udgangspunkt har de ikke fået en danskuddannelse endnu. På grund af manglende dansk sprog, netværk og uddannelsesvurdering og opfyldelse af uddannelseskra, vil de have dårligere muligheder end andre for at få et arbejde.

Generelt om lovforslagene:

Regeringspartiet "Venstre" har før valget argumenteret for, at modtagerne af integrationsydelsen får samme takst som studerende på SU. Det er dog en sandhed med så store modifikationer, at det må siges at være helt forkert. De færreste studerende kan desuden leve af SU alene, men må supplere med studielån, erhvervsarbejde på deltid, eller på fuldtid i en del af ferien.

For de studerende er studiejobs en måde at opnå erhvervs erfaring på, og det kan lette deres adgang til et arbejde efter de har afsluttet deres uddannelse. De må tjene op til et vist beløb om året uden at blive trukket i SU. Desuden har de typisk mulighed for at rabat på transport, studieboer, tandbehandling, en række forlystelser og kollegieboliger. Hvis en person på integrationsydelse derimod tager job ved

siden af på deltid, vil indtægterne til dels blive modregnet i ydelsen, og de har ikke nogen af de anførte rabatter eller lånemuligheder. Typisk vil studerende desuden have familie og et netværk, som dels kan hjælpe med at skaffe studenterarbejde, dels evt. med et lån eller tilskud, eller de kan have mulighed for at bo hjemme i studietiden.

Satserne for de nye ydelser svarer til den uddannelseshjælp (efter Lov om aktiv socialpolitik), som unge under 30 år modtager i stedet for kontanthjælp. Dog er de dårlige/syge integrationsydelsesmodtagere meget ringere stillet. F.eks. kan uddannelseshjælpsmodtagere med visse psykiske diagnoser få et højere beløb, fordi man på baggrund af deres sygdom har antaget at de ikke vil være i stand til at arbejde. Ligeledes kan uddannelseshjælpsmodtagere, som ikke er jobparate, få et aktivitetstillæg hvis de deltager i aktivering. Disse muligheder er der ikke i lovforslaget for integrationsydelsesmodtagere. Det betyder, at såvel jobparate som aktivitetsparate (der altså er defineret ved at de ikke er i stand til at varetage et job her og nu) vil få samme lave ydelse, uanset om det pga. deres fysiske eller psykiske tilstand er helt urealistisk at de kan arbejde. Man kan derfor tvivle på at den dårlige gruppe vil blive presset i arbejde af de lave ydelser. Lovforslaget diskriminerer altså også fysisk eller psykisk syge flygtninge, som reelt ikke kan komme i arbejde, i forhold til fysisk eller psykisk syge modtagere af uddannelseshjælp, der ikke kommer ind under de nye lovændringer.

Lovudkastene er samlet set udtryk for en utrolig nidkærhed i at behandle flygtninge så ringe som muligt, fattiggøre dem og gøre dem til sociale klienter, der skal kende Servicelovens bestemmelser om enkeltydelser mindst lige så godt som deres sagsbehandlere, for overhovedet at kunne overleve i Danmark.

Det er rigtigt, at hvis flygtningene hurtigere opnår fuldtids lønarbejde vil de få mulighed for at komme ud af denne blindgyde, så længe de har et arbejde. Men det kan være svært at få et fuldtidsarbejde uden at kunne ret meget dansk, og især for forsørgere kan det være svært at kombinere et fuldtidsarbejde med danskuddannelse og med at orientere sig i det danske samfund. De allerfleste flygtninge vil bruge meget af deres energi på at flytte ind og ud af midlertidige boliger, da det vil være umuligt for de fleste kommuner at finde permanente boliger til dem, som de kan betale, på grund af den lave integrationsydelse. Flytning og indretning af boliger og orientering i lokalområdet og evt. nye sagsbehandlere koster også både økonomi og psykiske ressourcer og arbejde for både flygtninge og kommuner.

Ingen af de anførte ting i det nye lovforslag kan antages at lette flygtningenes og den øvrige personkreds' vej til et arbejde i Danmark. Tværtimod medfører diskrimination og fattigdom typisk mindreværd, mindre overskud til jobsøgning og mindre mulighed for at koncentrere sig om danskuddannelsen. Fattigdommen medfører i sig selv eksklusion, og både fattigdom og udelukkelse vil øge afmagtsfølelse og følelsen af mindreværd - og mindske de pågældendes ressourcer til at finde et arbejde, et ståsted, et tilhørsforhold og en følelse af anerkendelse og accept i Danmark. Med fattigdommen følger ringe boligmuligheder, manglende sund kost, og manglende mulighed for deltagelse i samfundet og fritidsbeskæftigelse.

I lovforslaget nævnes nogle enkeltydelser der vil kunne komme på tale for modtagerne af integrationsydelser, fx tilskud til tandpleje. Det er dog spørgsmålet om en person overhovedet vil kunne udrede de første 600 kr, som han/hun skal betale af egen lomme, og om de personer, der ikke bliver fuldt ud kompenseret over denne grænse, overhovedet vil kunne betale de 35% af egenandelen.

Kommunerne, som skal stille boliger til rådighed for nyankomne flygtninge, påføres et stort og delvist umuligt merarbejde med at søge efter billige boliger - som sjældent findes, eller med at finde på midlertidige og dårlige løsninger, fx i form af bopæl på en campingplads uden for sæsonen, beboelsespavilloner, eller midlertidig placering af familier i værelser hos andre familier.

Endelig vil mange i persongruppen få store problemer med at forsøge at forstå den meget bureaukratiske lovgivning, de er omfattet af. Ikke kun er den lang og under kontinuerlig ændring, men de kommunalt ansatte og statsansatte, der skal administrere lovgivningen, skal også nå at sætte sig ind i den. Flygtningene må således regne med ofte at blive rådgivet forkert, idet der endnu ikke vil foreligge nye retningslinier og vejledninger for lovgivningen, når den træder i kraft.

Vedrørende L2:

For ikke at blive tolket som udtryk for direkte diskrimination, er L2, som er det mest omfattende og betydende af de tre lovforslag, formuleret, så at det omfatter personer, der ikke har boet sammenlagt mindst 7 af de seneste 8 år i Danmark. Her vil nogle personer dog være undtaget, nemlig danskere og EU-borgere som har været mindst 7 af de seneste 8 år i Danmark eller i et andet EU-land, og som kan karakteriseres som arbejdstagere, dvs. som har været i arbejde af mindst ca. 10 ugers varighed efter ankomsten til Danmark.

De personer og familier, der bliver ramt af de lavere ydelser end kontanthjælpen, og som ikke kommer i arbejde, vil være afhængige af de offentlige ydelser, de vil kunne modtage, hvad enten det drejer sig om integrationsydelse, pension eller børne- og ungeydelse, børnetilskud, børnebidrag – samt diverse enkeltydelser.

Integrationsydelsen i 1999

Den første form for "integrationsydelse" eller "starthjælp" vi har haft i Danmark omfattede nye flygtninge under integrationsprogrammet i Integrationsloven af 1998. Ydelsen svarede til 65% af kontanthjælpen, og blev indført af den daværende SR-regering under Poul Nyrup Rasmussen IV. Den var i kraft i hele 1999, hvor den blev ophævet - formentlig fordi FN's flygtningeorganisation UNHCR varslede, at man fandt den diskriminerende over for flygtninge, og idet der blev forberedt en sag ved den europæiske menneskerettighedsdomstol. En anden effekt var fattiggørelse af familierne med indskrænkninger i deres levevilkår og dårligere muligheder for at deltage i samfundslivet, ligesom kommunerne var pålagt en stor administrativ byrde med tildeling af enkeltydelser og forsøg på at finde boliger, der kunne betales på starthjælpen. Derfor gjaldt loven kun et år, hvorefter diskriminationen af flygtninge ophørte, så de fik kontanthjælp ligesom andre i Danmark.

SR-regeringen konkluderede således i november 1999 i et notat fra Indenrigsministeriet:

"De foreløbige resultater af den sagsbaserede evaluering viste på den ene side, at det i vidt omfang er lykkedes for kommunerne at skaffe boliger til flygtningene, at udarbejde handlingsplaner og tilbyde danskundervisning inden for de i integrationsloven fastsatte frister.

På den anden side viste de foreløbige resultater af den sagsbaserede evaluering også, at kun få udlændinge omfattet af integrationsloven i efteråret 1999 var i ordinær ustøttet beskæftigelse og havde arbejdsindkomst i august måned 1999. Desuden har udlændinge i vidt omfang modtaget hjælp i særlige tilfælde. Som følge heraf kan udlændinge have vanskeligere ved at deltage i det almindelige sociale samfundsliv. Det er dog for tidligt at vurdere, om der er sket en langsigtet forbedring af udlændinges beskæftigelsessituation så kort tid, efter at kommunerne har overtaget integrationsansvaret.

Med henblik på at give landets kommuner og nyankomne udlændinge de bedst mulige forudsætninger for det videre integrationsarbejde fremsatte indenrigsministeren den 8. december 1999 forslag til lov om ændring af lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven).

Lovforslagets hovedpunkter

Lovforslaget indebærer helt generelt, at introduktionsydelsen forhøjes, således at den svarer til ydelserne efter lov om aktiv socialpolitik. Desuden ændres en række af integrationslovens bestemmelser, således at de svarer til bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik."

<http://www.statensnet.dk/pligtarkiv/fremvis.pl?vaerkid=18656&repid=0&filid=7&iarkiv=1>

Introduktionsydelse og starthjælp i 2002 - 2011

I 2002-2011 indførte VK-(O)-regeringen "introduktionsydelse og starthjælp". Denne gang blev den udformet, så den både var diskriminerende over for flygtninge og over for danskere og udlændinge der kom (tilbage) til Danmark efter ikke at have haft fast bopæl i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år. Der blev dog udbetalt børne- og ungeydelse og børnebidrag, hvis der var børn under 18 år, efter samme takster som hos andre familier, med undtagelse af den sidste del af regeringsperioden fra 2010 - 2011.

Årsagen til den anførte afgrænsning af modtagere af starthjælp/integrationsydelse var formentlig at undgå at Danmark blev indklaget for direkte diskrimination ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Men reelt var loven diskriminerende for flygtninge og for udlændinge uden for EU/EØS og Schweiz.

Effekten af starthjælpen er undersøgt i: *Starthjælpens betydning for flygtnings levevilkår og beskæftigelse. Lars Højsgaard Andersen, Hans Hansen, Marie Louise Schultz-Nielsen, Torben Tranæs; Rockwool Fondens Forskningsenhed, Arbejdsrapport no. 25, 2012.*

Effekten af denne udgave af starthjælpen var ikke, at de fleste flygtninge kom i arbejde, men at andelen, der var i arbejde 16 mdr. efter de havde fået asyl steg fra 8% i "kontanthjælpsgruppen" (dvs. dem der fik kontanthjælp og var ankommet op til et år før starthjælpen trådte i kraft i 2002) til 14% i "starthjælpsgruppen" (dem der fik starthjælp og var ankommet i løbet af det første år efter starthjælpen trådte i kraft). Sagt på en anden måde: 92% af dem der fik kontanthjælp mod 86% af dem, der fik starthjælp, kom ikke i arbejde i løbet af det første knap halvandet år. Efter 52 måneder (4 år og 4 måneder) var andelen der havde fået asyl steget til 30% i kontanthjælpsgruppen og 42% i starthjælpsgruppen. De seneste måneder frem til opgørelsen steg beskæftigelsen for kontanthjælpsgruppen mere end for starthjælpsgruppen, hvilket ifølge forfatterne indikerer, at forskellen nok ikke vil blive ved at stige - men snarere indsnævres.

Undersøgelsen fandt sted i en periode med relativt lav og faldende ledighed, lidt lavere end den aktuelle ledighed, så det må fortsat formodes, at kun få flygtninge vil få et reelt lønarbejde de første mange år. Ledighedsprocenten af antal personer i arbejdsstyrken (AKU-ledighed) var i 4. kvartal 2002: 4,9%, 2003: 5,9%, 2004: 5,5%, 2005: 4,5 %, 2006: 3,9% og i 2007: 3,6%, mod 6,6% i 2014.

(www.statistikbanken.dk/statbank5a, tabel AKU123)

Når man så på den enkelte flygtning, der var ankommet lige efter starthjælpen blev indført i 2002 og ikke havde haft lønindkomst endnu, gjaldt det 69% de første 2 år, 57% de første 3 år og 54% de første 4 år. Når man så på flygtninge, der boede i parforhold, og hvor ingen i parret havde haft en lønindkomst, gjaldt det 56% de første 2 år, 43% de første 3 år og 35% de første 4 år.

Budgetberegningerne fra undersøgelsen viste, at de fleste flygtninge levede i stor fattigdom:

"Konklusionen er, at starthjælpsflygtningsens levevilkår præges af fattigdom. Når skat og husleje er betalt, står modtagere af starthjælp, uanset deres familiemæssige situation, således tilbage med et beløb, som gør det helt umuligt at betale udgifterne i et dansk standardbudget, også selvom budgettet som i arbejdsrapporten tager udgangspunkt i priser i discountbutikker. Mere overraskende er det måske, at for visse familietyper, specielt enlige og familier som ikke opfylder 300 timers kravet, er rådighedsbeløbet så lavt at det end ikke rækker til et minimumsbudget hvor der intet - bogstaveligt talt nul kroner - bruges på transport og fritidsaktiviteter."

Den nu foreslåede integrationsydelse adskiller sig fra den tidligere ved andre takster og ved at der samtidig indføres optjeningstid for børneydelse. Desuden er den direkte diskriminerende derved, at man efter bestået Prøve i Dansk 2 eller et tilsvarende eller højere niveau, vil få et ekstra månedligt beløb på 1.500 kr - angiveligt for at ansøre flygtninge til at lære dansk hurtigt. Det betyder imidlertid, at danskere og udlændinge, der har bestået Folkeskolens afgangsprøve i dansk fra starten vil være berettigede til dette beløb, og det har langt de fleste, som har gennemført grundskolen i Danmark.

En del flygtninge vil ikke kunne bestå prøve i Dansk 2, og ikke få tilbudt en sådan undervisning af en sprogskole. Flygtninge bliver indplaceret af sprogskolen på en danskuddannelse på baggrund af deres forudsætninger. Personer der kommer til Danmark med ingen eller kort uddannelse, og som ikke kan læse det latinske alfabet, bliver indplaceret på Dansk uddannelse 1, hvor målet er at bestå prøve i Dansk 1. Det er yderst sjældent at personer med kort eller ingen uddannelse kan bestå en prøve i Dansk 2, i givet fald tager det mange år.

En del flygtninge vil være stærkt traumatiserede af krig, tortur, tab, voldsomme oplevelser under flugten og ophold i asyllejre i årevis. De kan af den grund have svært ved at koncentrere sig og lære dansk. Disse personer skal have deltaget i danskuddannelse og have gået op til eksamen i Dansk 2 uanset et evt. handicap, selv om et nederlag ved prøven måske vil forstærke den psykisk sygdom hos en traumatiseret flygtning. De kan dog i nogle tilfælde undtages for prøven og evt. uddannelsen ved en lægeerklæring, som de selv skal betale for.

Manglende ret til ferie

Det stress, som det at være i et nyt land, og som fattigdommen og eksklusionen forstærker, forstærkes yderligere af, at der i lovforslaget er indlagt endnu en diskrimination, nemlig den mulighed for at holde ferie, som kontanthjælpsmodtagere har efter 12 måneder på kontanthjælp. Uddannelsessøgende vil typisk have ferie og undervisningsfri i løbet af uddannelsen. Der er ikke angivet nogen begrundelse for den manglende ret til ferie, og forslaget er formålsløst, og vil kun stresser personkredsen endnu mere.

Mens ret til ferie med løn, dvs. lommepenge pr. 1. juli 2015 er indført for au-pair piger, der har opholdstilladelse i Danmark, skal flygtninge og øvrige personer, der rammes af loven, åbenbart beordres til ikke at måtte tage ferie. Det er et eksempel på en nidkærhed der både er uhensigtsmæssig, og dyr for samfundet.

De beregnede merudgifter for kommunerne til danskuddannelse og aktivering i de perioder, hvor modtagerne ellers ville have kunnet holde ferie, er i bemærkningerne til lovforslaget 66 millioner kroner fra 2016-2019, og godt 10 millioner kroner årligt, når forslaget er fuldt indfaset !!!

Der er således tale om en merudgift, der kun har til hensigt at diskriminere og gøre tilværelsen mere utålelig for flygtninge og andre på integrationsydelse. Det er chikane under bælttestedet, som ikke burde forekomme i Danmark, det leder snarere tanker hen på forfølgelse af andre folkeslag i tidligere tider!

3.11 Ingen ret til ferie Forslaget om, at uddannelses- eller kontanthjælpsmodtageres ret til ferie ikke skal udvides til at omfatte integrationsydelsesmodtagere, skønnes at medføre merudgifter til aktivering i de uger, hvor modtagerne ville have afholdt ferie, hvis de havde haft ret til uddannelses- eller kontanthjælp.

Forslaget skønnes at medføre offentlige merudgifter til aktive beskæftigelsesrettede tilbud og danskuddannelse på 2,0 mio. kr. i 2016, 19,7 mio. kr. i 2017, 28,8 mio. kr. i 2018, 16,0 mio. kr. i 2019 og 10,4 mio. kr. årligt fuldt indfaset. De statslige udgiftsmæssige konsekvenser indarbejdes på finanslovens § 17.39.04. Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under integrationsprogrammet. (*Bemærkninger til Lovforslaget. stk. 3.11*).

Vedrørende L3:

Når det gælder optjeningsprincip vedr. folkepension, er en flygtning netop kommet til Danmark fra et andet land, og har typisk ikke haft fast bopæl i Danmark før. Herudover vil det for en flygtning typisk være umuligt at gøre krav på eller at få overført en eventuel pensionsopsparing fra det land, han/hun er flygtet fra til Danmark. Eller at dokumentere tidligere arbejdsforhold i hjemlandet, som typisk vil være præget af krig for at kræve en pension. Måske vil en sådan handling tilmed kunne medføre forfølgelse af flygtningens familie i hjemlandet. Blandt andet derfor er det urimeligt at "harmonisere" optjeningsprincippet med det for indvandrere i Danmark. Også UNHCR har tidligere udtalt, at der med optjeningsprincippet er tale om diskrimination af flygtningene i strid med Flygtningekonventionen.

Vedrørende L7:

L7 indfører et optjeningsprincip til børne- og ungeydelse og børnetilskud, som oprindeligt blev indført med et helt andet formål: *"Hensigten med indførelsen af optjeningsprincippet var, at beskæftigelses- og bopælsperioder skulle være tilbagelagt i Danmark, således at man kun opnår ret til ydelser, hvis man har en reel tilknytning til Danmark"*

Målet var først og fremmest at udelukke udenlandske lønmodtagere med kortvarigt, ofte sæsonbetonet arbejde fra at modtage disse ydelser. Når det gælder flygtningene, er det jo personer, som typisk vil få en varig tilknytning til Danmark.

Konsekvenserne af dette optjeningsprincip er, at flygtninge og andre i personkredsen ikke får disse ydelser det første halve år, 25% efter ½ år, 50% efter 1 år, 75% efter 1½ år og det fulde beløb først efter 2 år. Uanset om det er en familie, der har boet i Danmark i skiftende flygtningelejre igennem 14 år, før de til sidst har fået ophold efter § 7, 8 el. 9 i udlændingeloven, tæller disse år ikke med.

Optjeningsprincippet blev indført af VK(O)-regeringen og trådte i kraft 1. januar 2012, men flygtningene har været undtaget fra dette fra 1. januar 2013 under R-S-SF-regeringen, da dets konsekvens var en reel diskrimination af gruppen, og det i øvrigt ikke var formålet at stille denne gruppe, hvoraf langt de fleste må formodes at få permanent ophold i Danmark, ringere økonomisk end andre. Men for de nye flygtninge på integrationsydelse, vil den økonomiske situation for en sådan børnefamilie uden fuld børnefamilieydelse og uden 1.500 kr om måneden for at have bestået Dansk prøve 2 de første to år, formentlig være endnu ringere end efter de tidligere former for integrationsydelse/starthjælp, som gjaldt i hhv. 1999 og i 2002-2011.

Lovforslaget vil muligvis medføre at flere flygtningebørn vil blive omsorgssvigtet, idet flere forældre vil bukke under for afmagt og depression, når de ikke kan få enderne til at nå sammen, ligesom der ikke er penge til fx briller til de børn, der har brug for det, og SFO og fritidsaktiviteter, som kan give barnet mulighed for et børneliv og integrere det blandt danske børn, og kan give det bedre muligheder for at lære dansk.

Børne- og ungeydelse udgør i 2015 i DKK: for 0-2 årige: 17.772; for 3-6 årige: 14.076; og for 7-17-årige: 11.076. Et sådant årligt beløb har større betydning, jo ringere indkomsten er. Hvad angår børnetilskud, er nogle kategorier rettet mod studerende, praktikanter og eneforsørgere. Blandt nye flygtninge ville en del være berettiget til hele dette tilskud, hvis de ikke havde fået pålagt optjeningsprincippet.

Konklusion:

Vi mener således, at de tre lovforslag bør trækkes tilbage eller forkastes, da de er diskriminerende på flere måder og ikke tjener noget reelt formål. Lovforslagene vil tværtimod sætte de nye flygtninge – og andre modtagere af integrationsydelsen - i en meget svær situation. De vil lide under fattigdommen og manglende mulighed for at klare tilværelsen selvstændigt, og det i en periode, hvor de stort set ikke har reelle muligheder for at få et lønnet arbejde.

Vi ser derimod meget gerne at man hjælper flygtninge og andre til at komme i arbejde eller uddannelse så hurtigt som muligt med positive midler.

For SOS mod Racisme,

Anne Nielsen, næstformand

Dansk Generalsekretariat · Postboks 369 · 6330 Padborg

Udlændinge-, integrations- og boligminister
Inger Støjberg MF
Ministeriet for Udlændinge, Integration og Bolig
Slotholmsgade 10
1216 København K

DANSK GENERALSEKRETARIAT
Norderstr. 76
D-24939 Flensburg

tlf.: +49 461 144080
fax: +49 461 14408130

Generalsekretær
Jens A. Christiansen
dir. tlf.: +49 461 14408110
e-mail: jac@syfo.de

Sekretariat: Gaby Böttinger
dir. tlf.: +49 461 14408119
fax: +49 461 14408147
e-mail: gaby@syfo.de

www.syfo.de

9. juli 2015
JAC/bött

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationslov og andre love (indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.)

Kære Inger Støjberg

På vegne af Sydslesvigsk Forening (SSF) og det danske mindretal ønskes du tillykke med udnævnelsen til udlændinge-, integrations- og boligminister.

SSF ser frem til at fortsætte samarbejdet med den nye regering inden for mindretalsrelevante områder.

I forbindelse med regeringens ovenfor nævnte lovforslag tillader vi os at gøre opmærksom på Sydslesvigs traditionelle særstatus i bl.a. den danske indfødsrets- og opholdslovgivning.

Under henvisning til paragraf 1, stk. 7, der fastslår, at retten til uddannelseshjælp og kontanthjælp er betinget af, at ansøgeren lovligt har opholdt sig i riget i sammenlagt 7 år inden for de seneste 8 år, opfordrer SSF regeringen til at sikre, at sydslesvigere og rigsdanske med en særlig tilknytning til det danske mindretal ikke, så fremt i fald, risikerer at komme i klemme ved ophold i Danmark.

Ved beregning af opholdstiden i Danmark bør sydslesvigere hhv. rigsdanskere med tilknytning til mindretallet behandles på linje med rigsdanske borgere i kongeriget.

1/2

Kontoindehaver: Sydslesvigsk Forening e. V.

Union-Bank AG · IBAN: DE23 2152 0100 0000 0171 75 · BIC: UNBNDE21XXX

Sydbank · Reg.nr. 8065 · Konto 1109599

IBAN: DK76 8065 0001 1095 99 · BIC: SYBKDK22

Danske Bank · Reg.nr. 1551 · Konto 6708900

IBAN: DK86 3000 0006 7089 00 · BIC: DABADKKK

Steuer-Nr. 15 290 79438 · DE-Nr. 134642904

SSF håber, at regeringen er indstillet på at tage dette særlige hensyn til borgere med tilknytning til det danske mindretal i Sydslesvig.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jens A. Christiansen'. The signature is stylized and fluid, with a prominent initial 'J' and a long, sweeping tail.

Jens A. Christiansen

Fra: Birthe Skytte Christensen Ydelse ledige Økonomi Vejle Kommune
<BSKCH@vejle.dk>
Sendt: 3. august 2015 12:51
Til: Høringssvar - UIBM
Emne: høringssvar

Til Flemming Frandsen mv.

Arbejdsmarkedsområdet i Vejle kommune har som frikommune på beskæftigelses- og ydelsesområdet ingen bemærkninger til indførelse af integrationsydelse mv.

Vi bemærker, at borgere på integrationsydelse vil være omfattet af indsatsreglerne i integrationsloven og i lov om aktiv beskæftigelsesindsats. I forlængelse heraf forstår vi det sådan, at vi som frikommune fortsat er fritaget for kontaktførelsesforløbet vedr. integrationsydelsesmodtagere jf. § 7 a i lov om frikommuner samt fritaget for integrationslovens § 23 f vedr. tilskud til hjælpemidler og befordringsgodtgørelse jf. § 7b i lov om frikommuner.

Venlig hilsen

Birthe Skytte Christensen
Udviklingskonsulent
Havneparken 2, 7100 Vejle
bskch@vejle.dk - Telefon: 23 21 70 56

